

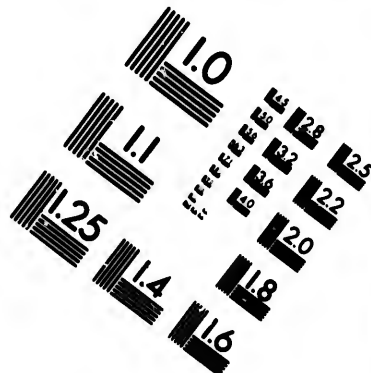
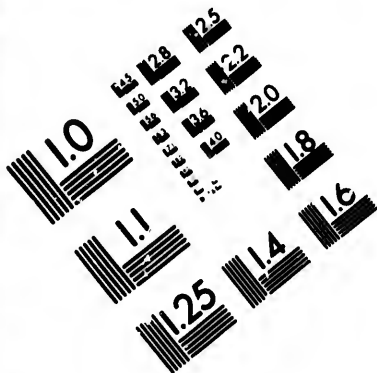
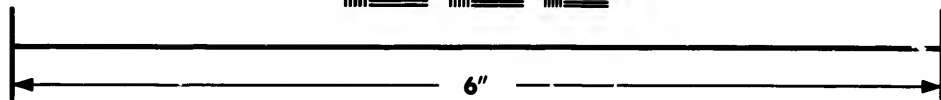
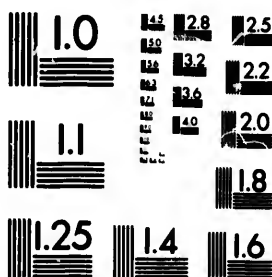
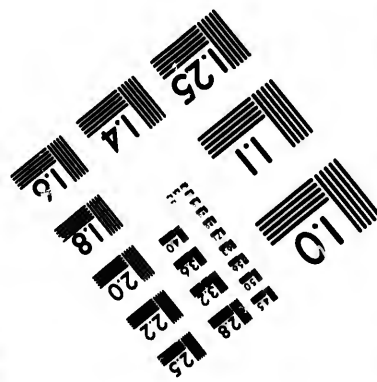
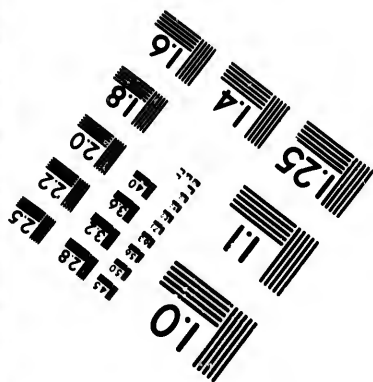

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1982

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

- ☐ Coloured covers/
Couverture de couleur
- ☐ Covers damaged/
Couverture endommagée
- ☐ Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- ☐ Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- ☐ Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- ☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- ☐ Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- ☐ Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- ☐ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure
- ☐ Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.
- ☐ Additional comments:/
Commentaires supplémentaires:

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- ☐ Coloured pages/
Pages de couleur
- ☐ Pages damaged/
Pages endommagées
- ☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- ☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- ☐ Pages detached/
Pages détachées
- ☒ Showthrough/
Transparence
- ☐ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- ☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- ☐ Only edition available/
Seule édition disponible
- ☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
			✓								

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

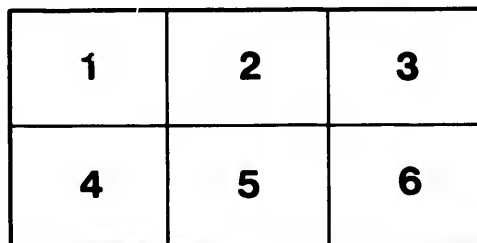
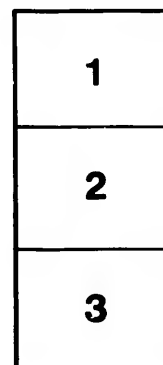
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol $\longrightarrow$ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole $\longrightarrow$ signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

ails
du
difler
une
page

rate
elure,
à

Th

Al

PRIN

TAN TELADAKADIDJIK
APŒSTALEWIDJIK.

ÆE
AKTS OV ÆE APOSELZ.

IN MIKMAK.

PRINTED FOR ÆE BRITIC AND FOREN BEIBEL SŒSEIETI, BEI
EIZAK PITMAN, BAE (BATH).

1863.

161471

Printed bei Eizak Pitman, Fonetik Institiution, Parsonedj len, Bað (Bath).

T
uto
unn
2
tgjt
will
3
unn
idd
[u
ins
wol
Nil
4
Sal
nun
uti
-u
3

TAN TELADAKADIDJIK APŒSTALEWIDJIK.

TEAPTER 1.

TFOPEL, kisiduép als tumkewé agunuu-dumok'n utcit tan tesigul kogwél Sesus boktçi-tulsdegéb-unul sk boktçi-kunuum-uébunul.

2 Misokuu ns nagwék nepsaluksidegn : kisiu-tçitplumadék Wedjiuli-nikskam iktuuk apóstale-wilitku tsanku ninssuunutku.

3 TANKU elineyssibunigú sk mimadjip, kis kisi unmadjegék ; eukubunigul pigwelkubunigul elu-idum-asudigul, tsankul mau kisip-søkisnugul [ukudji-djíduunou unegumewinu.] Mudu neu-inskegi-guunsgek telipkidji-numiguusiték utíne-woku, sk agunuum-dum-unigú tsnul kogwél tulél Nikskam utelige-wsgimku.

4 Ak mouslátç, telitplumadjí muu unoktumulin Salusalém ; ksdu uteski-bedulin misokuu umsi-nunnuóú tan Wegwisit Nikskam telimkwáidis utigunumsguunóú : eladji : Tsnul wedji-nuum-uúdyó-gúbunul n'tininku.

5 Mudu Ssn kedlewé iktuuk wedji-bapteise-ws-

degup sámugwon iktuuk ; kedu kilou utçi-bap-
teise-wadidoksop Wedjiuli-nikskem iktuuk mu
kakeiyisuu-guunsktunúk elmágunigu.

6 Na ten kisi mouidádjik, píbenimádidjul,
teluedjik ; N'sakumáminén, nuugu nígétç kedui-
-eli-abadja-dátç elige-wáçi Isalegu ?

7 Aladji, Mu kilou uside-lumuuk sultiuók
ukudjidjiiduunou ten tilisíp tetpugágu utigénu,
tenul Wegwisit Nikskem kisi igadégu negum
utalsuusúdim iktuuk.

8 Kedu m'sinumuú-didöksop mulgigunodi kis
Wedji-uli-Nikskem kisipkisink uktinewoku ; sk
tuluidum-asulti-döksop utçit nin Salusalémk,
sk Leswibewágik, sk Sameliák, sk misoku elmi-
wegwák mskumigeau.

9 Na kisi tuluéçç wégula Sesús nepsásasit,
apostalewidjik ankap-tsks-didjik, sk sluuk weswsl-
utç, sk wedji buunumi-ádidu, mudu sluuk edo-
gwop-tumádidju.

10 Na ten etli-mulgi-ankap-tsks-diiditç waso-
gwélu ten tilisíp Sesus pema-uunagásitç ; tabui-
sidjik edu tçinumuúk wobegunágik kiktçi-buguu-
-ádididji.

11 Teluedjik : Kilou, Galilet-kewstút, sk
gwé wedji-kum-ultiyók elabultiyók wasogu.
Uls Sesus ten wedji nepsslut uktinewók wasogu,
aptç tulipkisintou stugé nígétç telnumiyók teli-
lumiétç wasogu.

12 Ns wedji apskwedédjik pumdon iktuk tsn teluisik Olábie, tsn wedjsdegémk Salusalemk edúk stlasmuudi-giskugewé pumadimkn; (tsn telibesuk ilidéditg stlasmuudi-giskóguln;) elum-idédjik Salusalémkn.

13 Ns kisi-piskwedédjik, tóktguedédjik kékwék póktuskásik, tsn tet etlugadum-uididjik Piél, sk Ssk, sk Ssn, sk Andulé, sk Pilip, sk Tums, sk Baltálumi, sk Ssk, Alps ukwisul, sk Simu tsn elp teluisit Sils; sk Súdás widjagudáididjul Sskul.

14 Ak m'sit negulá negou neukté teli-yaptgi-slasudum-sdidjik, sk edouúdidjik, tegweúdidji ébilidji; sk Məli, Sesus ukwidjul, sk Sesus widjigimadji tčánumú.

15 Ns wéguls nsgwegul Piél kskumasit eum-nlítg kegi-nuudumuuk-sultilidji, eladji: (ns mím-adjuinúuk nsdél etli-mouégik uwisunumuól edúk kuskim-tulnaskun-igul tčel tsbuinskágul:)

16 Tčánumutút, widji-gudultáikw, depkédik-sup uls tsn ewiigasik ukiskadján, tsn Wedjiuli-niksksm wedji-nigəni-agunútkup Dəbidəə utúnkn utčit Súdás tsn nigənou-táigum-uobunígú tənku kəkwəls-díbunul Sesusul,

17 Mudu witki-dasibunok uktánenaku, sk ututkun-uokun-umék witegunék uls lugəwokun iktuk.

18 Ns nut tčánumók wedjipkwod-elkup

memkék padesuadiék utabben-kuduou-ewmégén, sk edjedun-kwedes-inkék tgelpaskined-esink-ubunók, sk tgel m'sit uluksiék tewol-kudeskubumék.

19 Ak 'msit tenik ethugedum-údidjik Salusal-émk, kedjidúdis. Ne utgít ut memkék teluísik usidúnuou iktuuk Akéldoms; ten teluémk, "moldewé memkék."

20 Mudo teluágasik alsstudum-ekunin-tumkéwé wáigadigon iktuuk : Usegeganítg wáikn ; mou wen immuitg, sk ap uktúk ususduótg utalsudá-kunum.

21 Ne utgít neuktédjit negulá tginumuúk tenik tegweulkwik ten tilisíp uksekumeminú Sesús elipiskwadék, sk wedji-tuiedék ten ewmugúpú ;

22 Wedjadegémk Sanoók ubapteise-wadegemk-ewumék, misókui ne nágwék wedji-unags-luuk-sidék uktinínákn, depkedík unínsun-kuisin uk-mou-iutgi-luwáidum-asultinenu Sesús utabidji-bénó.

23 Tokui megusdidji tsbusilidji teluásilidji Sösep, ten elp teluásit Balsabás, sk uktúk Matiss.

24 Tokui alsstudumadjik, teluedjik : Uktgisá-kumou, kil kekeiktgídjidádjol ukwomlamúnuol m'sit mimadjuinúuk ; kunuáduin tegén wegét tsbusidjik nínsúunt.

25 Ususduún ulá 'mtómódek'n sk apostale-wuudi ten Suidsoók wedjinkotkup upads-suudin iktuuk, kuulmén utulien ten tulé.

26 Tøkui elæke-didjik ; tøkui kunugwódigun
igák Matias utininku, sk witkidasit neuuktins-
kuksilidji tgel neuukt apøstaléwílidji.

CHAPTER 2.

NA tsn tilisip nagwek igák, tsn teluísik Pentí-
kos-ewímk, 'msit tsn tesíiditg neukté etlimouægik.

2 Tøkui wiskiú kesidewedák igák eumiiditg,
wedjiák wasógu ; telták stugé eulámsun tgel m'sit
wodjuásik wendjígwm tsn ebultíiditg.

3 Ak nemiiguisigul utánewou iktúuk níktuul-
nuogul milnúl, telamugul stugé buktaw sk in-
kuudji-igagul utánewok tsn tesídidju.

4 Ak'msít wodjuu-édidjul Wedji-uli-nikskæmul,
sk teli-bøktgi-kækeiyási-miladu-ædidjik ænsuumsé
stugé Wedji-uli-nikskæm teli-igunumuuótg utuli-
-kulu-sultil-inn.

5 Næ etlugædum-uuudidjik Salusalémk, sæbe-
wuultidjik Leswibák tsnik wedjidádjik tsn tesæks-
miksílítg tsn telkák usitkumúu.

6 Næ tsn tuutçu nudumámk uls agunnudum-
ókun, pigwelkik mouidsædjik, sk psænleiultidjik,
mudu m'sit wen nuduádji telisultilidji tsn neg-
um telisítçu.

7 Ak m'sit kesi psænlei-ultidjik telimtuultidjik
'Mu tu 'msit wegét Galiletkewák tsnik etli-
-wistúudidjik.

8 Nē s talnuudsgwik, tñ, kisituliisultidjik tñ kinu'nsit telisultiikw tñ teliuskidji-nuultiigwu.

9 Paltiskewák, Midjákwák sk Elamíkwák, sk tñ etlugsdum-uididjik Mesopø-temígn, sk Leswipewagik, sk Kapedsígn, Pontúsku, sk Esíékñ :

10 Ak Plidjiák, sk Pampiliagn, sk Esipték, sk Libiák ouwíuu Seilinígn : sk tñnik wedji-pálue-ouultidjikw Lómku, (kómku) Leswábák, sk tñnik eli-kíwouskádbuník uleswípe-wuultinou.

11 Klitkewák sk Alebiskewák, kinu nuudsgwik teliisultidjik tñ kinu telisultiikw, weskuudum-uédidjøl meskágnl Nikskémøl utlugswóknuøl.

12 Pøkøleiultidjik 'nsitu, eswidedumáditç, telintultidjik s Taliák ut.

13 Uktugik maligagedum-údidjik, édjik, néguls tçinumuúk wodjubudiiditç palé megøbégñ.

14 Kádu Piél widji-bugm-ásidji neuuktinskuk-silidji tçel neuukt apøstale-wilidji, kelusit, eladji : Leswíbetút, sk 'nsit tñ tesiyók Salusalémk etlugsdumuúdiyók, uktçidjidasiç néguls uktinewóku, sk djiksetumuúkw n'keluswóknumøl.

15 Mudu néguls tçinumuúk muu ketkásdíikw tñ kilou teli-delumóku ; mudu eskitpúk nsgósit pøsnuk sistadjiet telitát nigédjñ.

16 Kádu uls nē keluswóknu tñ wedji-tuluemkus Niganik-tçidji-tege-winuók Søeløøv.

17 Tuli-kiskadji-adó elumiégul nsgwegul, Nikskam et, utçikuudsdudés 'ntçidjaskumitç-uik-

tuuk 'm'sit mægei iktuugv ; sk ukwisuók sk elp
 uktúsuoók niganík-tçidji-tege-winuu-dæks-didák,
 sk uktulbædúmuuok piltuop-tsædidák, telabulgi-
 gwedædák, sk ukisiguumuók puudúdidák puók-
 unnl.

18 Ak nenókubemk sk nenokubem-iiskwémk
 utánewok utçai-kudædudés 'ntçidjekumidjuiktuk
 néguls nægwegul, sk niganik-tçidji-tege-winuu-æds-
 kædidák.

19 Ak kisædudés psukleiudál wæsók kekwek,
 sk kunuugwosudál mækumigék ebunék ; muldéu,
 buktéu, sk upkuden.

20 Nægsit upkunit-pugæsidou, 'mkudæwæsidou,
 sk depknuuset muldewæsidou eskw munék igénuuk
 uis Uktçisækumou uwegwod-æwokuni-giskugum
 espék.

21 Ak tuliadou 'msit tæn wen ulgømiktuumuótç
 Uktçisækumál uwásunum, næ negum uisutad.

22 Tçinumutúut, Islélék wedæbeksioók, djikset-
 umúkw wegulæ keluwsókunul. Sæsusók Næset-
 kewædjók, tçinumók teliuhtçai-kunuugwos-ibunók
 Nikskæm-æwíktuk ténuul lugowókunul pskalæmu-
 gul, sk psuklei-udál sk kunuugwosudál ténuul
 Nikskæm weptinkouhtçul megweiik uktánewok,
 stugé kilou teliktçidji-duuudioók.

23 Negumók wedji-igæluk-sibunók Nikskæm
 uksækei-kiskadji-dædækunum iktuk, kilou kækws-
 løgunók, wedji-klutçai-outøguubunók, sk wedji-
 -næbø-guubunók eluwe-wuultigul 'mpátunul.

24 Tánul Nikskem kisi abidji-balábunul tən kisi apkwsduobunul 'npuokunégul unmedjógunkul ; mudu mu kisiutgi-gulnuk-sígup 'npuókun iktúgn.

25 Mudu Dəbid telagunimadjul : Aptgu nemi-gup Uktgisákmou nuuskéluk, mudu 'ntinskun-ómk ek ; kuksmén mə 'nkisi madjís-luksin.

26 Nə utgít 'nkəmlənnən weskwidəsigup, ək nəlnu welidəsigup, ək metg ókuutg nəgei stləs-midó adjiptgúdsəkun iktuk.

27 Mudu mə n'kelóút 'ntgídjskumítg 'npúánuu iktuk, kəsə mə igunumu-edúun səbéwit kunók-ubem usəuguləgənn.

28 Kíl kisi kunu-dumuiip mimadju-okunél outəl. Tən teli-gwedú-dumun utgəutgəslidúks usuge-widəsudin.

29 Tginnuutút, widji-gudultáikw, usidélum-íkw 'npəkei-agun-udum-ulinou utgít kuniks-kamidji-nuók Dəbidəək, negum unbúnn, ək ututkuadásin, ək ututku-dəkunum tegweúlk misəkuu pemi-giskúgn.

30 Nə utgít mudu nigsnik-tgídji-tege-winu-ibunók Dəbidəək, ək mudu kedjidəgunék Nikskəmul ukwisi-luidum-asilín utinink ukuddu-uhgti-minu-slén tənul wedsəksilidjul utinink, tən telisəgeiwitg, uklistəwilin, utubíin eligəwite-wé ukudpuudin.

31 Dəbidə tən nigsni-numi-dəgunék nəgnə

telagunutkubunék Sesui Guúliul utabidji-bemke-
wénmu, utqidjaskumidjul muu uunugulkuusilin
'npúlinu iktuk, kusnâ wâgei muu usugulugánu.

32 Negula Sesuisul Nikskam kâsi-minuwladjul,
ten 'msit nuudjiutqî-luwidumas-ultiekv.

33 Nâ utqit kis-iutqî-nepsâdasit Nikskam
utinskunúmk, sk kâsiutqimsunadjul Wedjiuli-
nikskamul Wegwisit Nikskam-ewiktugv, tsnul
Wegwisit Nikskâm teluép ukuudui-igunumued-
umu, nigé kuudsdók ula tsn kilou nemidudiók sk
nuudumuudiók.

34 Mudu Dâbid utinin me munâ eliunsgâsin-
úuk wâsôgv: Mudu teluebunók Uktqisskumou
telimasunul 'nsakumâmul: bâsi 'ntinskunúmk,

35 Mâsókua igeladés tanik kedanskik ukuudji-
-buugv-âsinu: (ukâtk upkewékv.)

36 Nâ pskei-tqidji-duudiiditq 'msit Islelék
wedsbeksidjik Nikskâm ukwisiân négula Sesuisul
tsnul kilou klutqî-ouhtôgúbunul, utuktqî-sak-
umou-ilín sk uklistewilín.

37 Nâ tsn nuudumuudiiditq ulâ saptasultidjik
ukwomlâs-únuuou iktuk, sk elâdidjul Pielul sk
uktugi apostale-wilidji: tqinumuutúut, widji-gud-
ultiikw, ? tals-daks-didésunen.

38 Tókua Piel eladji: Apskwededumuúkw! uk-
telu-wewuudiwól: sk bapteisewâ-dasultíkw, 'msit
tsn tsiók, Sesui Guuli uwisuunum iktuk, utqit
eluwewuudâl utabiksiktâsinu; sk 'msinumuudi-
doksap Wedji-uli-nikskam.

39 Mudu ns telagun-udum-umkewé ek utgít kilou sk k'adjuuók, sk 'msit tsn tsidjik smas-sedjik, tsn tsilidji Uktgisákumou Kuniksaminu wigumaduhu.

40 Ak pigwelkul ap nktugul keluawókunul wedji-witnis ewidjul sk wedjinsetuimadji teluét : Utgusetshusultíkw negulá winmudúdidjik weda-bakum-ultii-didju.

41 Tokui tilisip negumou tsnik weluu-suas-duasitg ukelus-wóknum, bapteise-wadasul-tidjik ; sk ns nágwék eli-ankui-dsidji edúk sist bituim-tulnskun-ilidji 'mtgidjskumitgu, [mimadjuuinúw.]

42 Ak winpadj-uktum-iiditg apostale-widjik ukugi-nudum-adimk-ewéum-uou iktuk, sk wigum-adul-timkewé-umuou iktuk, etli-skwis-kibun-egadúmk pibnokun, sk etli-moui-sls-sudum-adjik.

43 Ak wegwodassudi igák 'msit mimadjuuinúk utánewoku ; sk pigwelkul pskuleiudíl sk kunu-gwosudíl wedji-kiss-dásigul apostale-witewiktug.

44 Ak 'msit tsnik kedlamsitum-uididjik, mouit-kweadul-tidjik, sk mouumádjik.

45 Ak neduisked-uididjul utaligémuol sk utapsúnuol, sk teltetpi-utkun-sdidji 'msit tsn tsilidji, stugé 'msit tsn wen teli-pugweliu-tumi-détku.

46 Ak moukwodum-údidjik tesigiskuk uktçi-
-slesuudum-ogwomku, sk ali-skwis-kibun-egsduu-
-didjul pibunókunnul edás wendjig-womulu ; wes-
wádúditç wáluou usugewidásuud iktuuk, sk ked-
lewe-ultidjik ukwomlam-únuou iktuuk.

47 Etli-moui-mui-wols-dídjul Niksksmul, sk
wedji-uli-dedasuul-tidjik 'msit mimadjuinu ik-
tuuk. Ak Uktçisskumou tesigiskuk eli-ankuus-
ladji sles-suudum-ewi-mouióm iktuuk tani keduu-
-wuutçu-sets-dílidjin.

CHAPTER 3.

NA Piel sk Ssn tokel-itkødjua-imtum-ádidjik
uktçi-sles-suudum-ogwomku, tsn tilisip tetpugák
slesuudumumku, tilisip sistádjiet nagósit telitát
welsgwélu.

2 Ns nsdu wen tçinuum tsn ukwodul yaptçu
kesinu-kwodjul wedjsdegémk weskidji-nuidegu,
pemáluút, tsnul tesigiskuk igsládidjul kweiítçk
uktçi-slesuudum-ogwomé kagunásasik tsn teluísik
kesi-uli-anksmkúuk, utudamán tani uktçi-sles-
suudum-ogwómk kedui-piskwedálidji :

3 Tsn nemiatç Pielul sk Ssnul kedui-piskwad-
ilítç sles-suudum-ogwómk, edamadji.

4 Tokuu Piel sk Ssn kitk kesi-anksm-ádidjul,
sk Piel ét : Anksmín !

5 Tokui snksmadji, eskibedók nsdui kəgwé utigunuməgun.

6 Tokui Piel ét: Suliewé sk wisou-suliewé məgwé weskódumu, ksdui tsn kəgwé telius-kə-dum tui-igunumúul. Sesui Guili Naseletkewátə uwisunum iktuuk [telimúul] unəgəsi! pumiyé!

7 Tokui wedjusuə-ladjul utinskunúmk, sk wəngáladjul. 'Nkuseiiu ukwodul sk snkwiskadjul ukwótk melkigun-əws-dásigul.

8 Tokui wəngup-sugwát, sk kəkumít, sk pis-kwi-widjeu-odji uktəi-slə-sudum-əgwomku; pemi-ét, sk pemi-unəksyét, sk etli-mui-woládjul Nikskəmbl.

9 Ak 'msit mımadjuinúuk nemisdidjul pemi-el-idjul, sk muiwolalidjul Nikskəmbl;

10 Ak kedjisdidjul unegumewilín tsnul íbilidju-etlitouok-tumalidjul kweiťk tsn kesi-uli-snksm-kúuk kəgunədasik uktəi-sləsudum-əgwomé; sk kesi-pskulei-ultidjik tsn teli-kiskadj-ədasik utininku.

11 Ns tsn tilisíp təinum tsn kisinsədasit etli-kulnátə Pielul sk Sənul, m'sit mımadjuinúuk moui-láibultidjik tsn tet əmulidju, tused iktuuk tsn teluədasik Soləmún utusadím, lək pskulei-ultidjik.

12 Ns Piel nemidók usiteguluuladji, eladji mımadjuinú: Kilouí Islelék wəsbeksiyók, s kəgwé wedji-pskul-aptum-udiyók út; kusnə kəgwé

wedjiksi-snksmiék, stugé edúk ninén numul-gigun-odim-inén kusnás 'nsabewud-iminén iktuuk, wedji-kiss-dskut uls tçínun upumienun.

13 Ablshám sk Tsák sk Sskób uniksksmuól, kuniksksm-idjinskik uniksksmuól, kisikpumidelum-adjul ukwisul Sesusul tsen kilou igunumweduógup unebøksinu, sk alwomógup usksluk Pilátul, tsenék telsutkék Pilát ubuunslánu.

14 Ksdw alwomógup mouisabewit sk moui-kukwodjiét, sk edoueyó-gubunók nudji-nebsdegetók tçínunók uktigun-umuksinoún.

15 Ak nebøgubunók tsen kskei-alsútk mima-djuókun; tsenul Niksksm abidjibéladjul; tsen ninén wedji-nudji-luidum-asultiék.

16 Ak Sesus uwisúnum wedji-mulgigun-ewáladjul uls tçínunul tsen nemiyók sk kedjiók uktlamsituók'n iktuuk Sesus uwisunum tulé; smútg uktlamsituókun negum utinínku tulé, igunumwúótç uls tçínunul ukskei-ulein kuksaluók kilou tsen tsiók.

17 Ak nigétç, widji-gudultiikw, kedjidú ku-dji-tuls-dsks-dinoú mudu tsen teli-kitçks kedjidsks-diyógup, sk elp uksskumsm-usgik wedji-tuls-dsks-dibunaiik.

18 Ak Niksksm kisi tulsdøgul negulá koguel tsenul wedji-nigsri-agun-utkúbnunl utuúnewou iktuuk 'msit unagsnik-tçidji-tege-winum-kuhu, klistewít utunmadjeinu.

19 Ns utçit utçi-apskwed-edum-údíkw uktehu-wewu-di-wól, sk kiwonskidákw; kułsmán uktehu-wewu-di-wól ukasuu-iigasinu, kułsmán uu-udjiun Uktçisskumou iktuuk tetpuçágul ilkwi-dja-degemkewél.

20 Ak ulgimadúl Sesuu Guliúl tsnuł nigan-agun-imkuusi-líbunul tsen tet emuudioku.

21 Tsen depksdik utiimun wssók misoku tetpuçágul igák 'msit koguel uminuásdasinu, tsnuł Nikskm wedji-teluébunul utuunuwók 'msit sabewul-tilitku uniganik-tçidjitege-winúmkw wedja-degémk usitkumú umskwés pøktumkiák.

22 Mudu Moisøok edu elábunigu kuuçjinsku: Uktçisskumou kunikskmuou utçi-unags-ladúl neuuktedjilídjuł widjagudultiyók uniganik-tçidjitege-winuulinu, sk utulein stuçé nánu. Negum djiksetuodóksup 'msit koguel tsen tulimuloktúl.

23 Ak tuliadó 'msit wen tsen me djiksetuagul negulé niganik-tçidjitege-winúl, kskeiskwis-ksluksidó mĩmadjuuinú iktuuk.

24 Ak 'msit niganik-tçidjitege-winuugwik wedj-sdegémk Samiulók, sk 'msit tsnik wedjsdegémk Samiuelék misoku nigétç, nigan-agun-udum-údisunik negulé nágwegul.

25 Kilou niganik-tçidjitege-winuugwik wendjunultiiditç uktinewou, sk teleou-ultiyók kis-agun-u-dumumk-ewéék tsnék Nikskm kisi-a-gunék kuuçjinskik utinewou iktuug, telimadék

Abl
ksm
2
suus
luç
ukto

N
ísk
Sad
2
mĩ
abid
3
pidj
nigé
4
wok
bitu
5
-dsk
mou
6
Kei
tçip
émk

Ablahsmøø: Ak kunidjón iktuuk 'msít tsn tess-
ksmiksidiik usitkum'úk utçi-wlsluuk-sultidák.

26 Niksksm kisi abidji-béladjul ukwisul Sesusul, tumk elkimadjul uktinewou iktuuk kuuls-lugunouu; kuulsmén m'sit kuudjæpskwedsnou ukteluwe-wuudiwou iktuugu.

CHAPTER 4.

NA tsn etliuskumádidji mimadjuinú, psduli-
ák sk tsn alsusit uktçi-als-suudumógwom, sk
Sadusiák pedjidssdjik tsn eumulidji,

2 Muu welidedum-iiidikw ukuukugi-nsmuonou
mimadjuinuuu, sk utnliutçi-pestunumunou
abidji-bemkewé Sesusul utininku.

3 Tokuu igdsuudidjul upitunuól wtinewoku, sk
pidjalsdidji lsplisuunku, misøkuu wópik; mudu
nigé welákwu.

4 Ksdau pigwelkik tsnik nuudumiiditç kelus-
wokun kedlamsitumiiditç; tsn tsidjik edúk nsn
bituim-tulnskun-idjik tçanumúk.

5 Na wopk eskitpúk usskumsmuó, nuudjitplu-
-dsks-didjik, sk kisigúk, sk nuudji-wiigug-edidjik,
mouidsdjik Salusalémku,

6 Ak elp Anus moui-espék nktçipsduliás, sk
Keiáb, sk Ssn, sk Aleksandul, sk 'msit moui-uk-
tçipsduliás wøgumouu (mouidsdjik Salusal-
émku.)

7 Na ten tilisíp kskumalsditg apóstalewilidji miswék, pibani-mádidji: † Kogwé mɔlgigunódi, kusné † wen uwásumum iktuk, wedji-tuladuwógup út.

8 Tokuu Piél wodjuasdjul Wedji-uli-nikskamul, eladji: Kiloú nuudjitplu-daks-diyók mímadjui-nú iktuk, sk kisigul-tiyók Iselék wedsbeksiyók,

9 † Utgji-tedokumadjó-dasiék kiskúuk ten kel-ulkuul lugowókunul ten kisadasigul nuudjimuit utininku, kusné talinsalkusit,

10 Na utgiktgidjidúukw 'msit ten tesiók, sk uktgidjidúuditg 'msit Iselék wedsbeksidjik, negum wedjskumít, sk wedji-ulék kuksaluók, Sesu Guúliul Nasetkewadjuul uwásumumku, ten kiloú klutgiouktogup, sk ten Nikskam abidji-ba lábunul.

11 Negum na ulé kuundeu ten kiloú nusegum-sudiók kenski-dedum-ogup; kədu tgel nigé undjié kuundeu kedjigásiku.

12 Ak mogwé étinúuk usetogun ten wen uktuk utinink, [pasuk Sesu Guúli utinink ék,] sk mogwé aptg usitkumúk nespi-igunumui-edumúk wásum iktuk ebunék wasók, kusné mímadjui-inú iktuk ten kisiu-tgiusetouulkus.

13 Na nemisditg Piélul sk Senul telmulgi-duudumulidji, sk elp kedjiasidji wəgadjí-kinsmuk-silinu, sk ubenəgəltilinú, pəkuleiultidjik, sk nemusdidji Sesusul ukwisit-kwəmonouu.

14 Ak etli-numiśdidjūl tčinnuul tən kisinsse-lus widji-bugua-ilidjūl ; mōgwé kisi amsaludum-iidikw.

15 Tōkuu kisitplumśdidji utuśdilín tən tet itul-agunudum-śmku, mouagun-udumadjik,

16 Telimtuultidjik : ? Talsladśksnuu wegét tčinnuúk, mudu meskín kunugwosudi utčikisidasin utinewók, 'msit tənuk etlugśdumu-didjik Salusalémk weliktčidjiduditč, sk kīnuu mś kisi mimugwódukw :

17 Kśduu kułsmén muu náguk utulisesśsinuun mimadjuinú iktugu, mulgit-plumśnétč uksikwtśmanétč muu ap ukugi-nśmu-enou ulś wśsun iktugu.

18 Nś wigumśdidji sk teblumśdidji muu uis-kumśnou sk muu ukuginśmuenuou Sśsuul uwśsunuun iktuk.

19 Kśduu Piel sk Sśn ūsedabuguedjik, eladidji : ? Telidśsultiyók ukuuukwodjiśn usksluk Nikskśm n'tadji-skudu-linén muu enkuu Nikskśm.

20 Kśduu edjelśduuk muu nuksúduumén tś-nul kōgué telnumidudiegul sk tśnul telnuudum-uidégul.

21 Tōkuu aptč kwedśmśdidji, sk pōktugimśdidji, muu wēdjidudikw tən kōgué tən udji-un-madjik-kinśmu-śđis ; mudu tčipselśdidji mimadjuinú, mudu 'msit wenik wēdjik-pumi-đelum-śdidjūl Nikskśmul utčit tən kōgué kiskadja-dasigu.

22 Mudu ulá tçinun tən utinink uls neschu-
dimkewé kunugwosudi etli-kiskadjé-dasik, piam-
iu-neuin-skugi-bunnát.

23 Nə kisipkorkimútc, elədidjik wigumoun
emudulítç, ək kəkei-agun-udum-uədidji 'msit
tən uktçipədnlis ək kisigú telimkwii-dídjɔ.

24 Nə tən tilisip nuudumiiditç, moui-keluls-
-didjɔl Nikskəmɔl, teluedjik : Uktçisəkmou, kil
Nikskəmwín, kisidúp wəśók ək məkumigəu, ək
uktçigum, ək 'msit kəguél tən təsgul ékul.

25 Ak kil wedji-təluép kunókubemók Dəbid-
əək utúmk ? Kəgué wedji sespenok-sultidjik
teli-kəkei-yisi-mili-təskə-miksídítç : ək ? mima-
djuuinúk ankədədum-iiditç segewél kəguél.

26 Eligewitkik usitkəm-ugewəkik kəkmida-
sənək, ək nuudjit-pludəks-ditkik mouidəsunək,
mouipkwodji-dəlums-disunɔl Uktçi-səkməl ək
unókubemóh mimesasilidóh.

27 Mudu kedləwé iktuuk Helót ək Puus Pilát,
ək uktugik təskə-miksídjik ək Isləlék wedsək-
sídjik mouidəsunək pəkwodji-dəlums-disunɔl
nkwisɔl sabəwilidjɔl Sesusɔl, tən kil kisi mims-
lutɔp.

28 Utələdəksə-dinoú tən ukpátun ək kuuli-dé-
dəkunum nigəni-kiskadjə-dədum-iidibunɔl utul-
i-kiskadjə-dásinɔ.

29 Ak nigétç, Uktçisəkmou, ankaptén
ukwedam-timkewə-umwól ; ək igunumú kunok-

nbémk ukeludumunón ukelus-wókunum 'msit
kakei-mulgi-dasud iktuuk.

30 Uksibinskásin kunsádegén, sk kunugwosui-
dál sk pekuleiudál utqikisádasin uwásunum ik-
tuuk sabewit ukwís Sesusu.

31 Ns kisi slesudum-sditq, 'msit nenkudésk
tan tet etlimoui-éáidju; sk 'msit néguls wodju-
-deskag-wáididjul Wedjiuli-níkskamul; sk 'msit
mulgidasud iktuuk wedjitulu-éditq Nikskámul
ukelus-wókunumul.

32 Ak 'msit tsnik kedlamsitum-údidjik neuukté
ukwomlem-únuou, sk neuktedji-lidjul utqidjs-
kumídjul, sk mouwen teluék, nin 'ntáligam,
tan wedaligamidju; ksdw 'msit wenik mouuma-
djik.

33 Ak pugwelk mulgigunód iktuuk wedji-lu-
widum-asultidjik apostalewidjik utqit Uktqi-sá-
kumou Sesus utabidjibenn, sk pugwélk welul-
timkéwé sk 'msit utinewoku.

34 Ak mouwen negumou kskunumákw, mudu
'msit wenik tsnik weskodumáididjul igadákunul
kunsá wendjígwomul, nedwisked-údidjul. sk peg-
isidúdidjul sbankuduouél tan teloutik ksgwél:

35 Ak meskuns-dúdidjul kweítqk apostaléwil-
idji ukwoduwóku; sk telutkunasáididjul tan wen
tedudji-pugwel-iutumidétku.

36 Ns Soses tan apostaléwidjik teluáidididjul
kiunákutq Balnsbás, tan teluék kiwonskwi-dasik,

“Ilkwidjédakun ukwisul,” tən Libeick wedšbek-sit, tən etligit Seiplúskn ;

37 Weskótk mešumigén, sk neduiskedok, sk pegisidók suliewé, mešumšdok kweiťgk Apostalewilidji ukwóduokn.

CHAPTER 5.

KADU nedu wen tginum teluísit Anancias sk utebitemul teluísilidjul Sapeils, neduiskedók utapsun.

2 Ak nenksdok inkúťg tən teloutik, sk utebitemul kedjidulitg ; sk inkúťg pegisudók, mešumšduóťg apostalewilidji ukwóduok.

3 Kšdu Piel eladjul : Anancias, š Kšgué wedjutgušdúšk mundu ukemšmun ukšpušgwelán Wedjiuli-nikškam, sk uknenksduun inkúťg tən teloutik ukmešumigem.

4 š Keskw edék, mšgwé kíl uktašgamék ede-nuksšbunék : š sk kisintuiskeduunék mu ektinuk-šbunék uktašsu-súdim iktuk. š Kšgué wedji-igák ukemšmúnk ut kšgué. Mu kšpušgwš-loutgik mšmadjuušúk ; kšdu Nikškam.

5 Toku Anancias nuťkšl negulš kelušwókunul, siktesúnk, egulamit ; sk meškák wegwodšsudi igák utušewók tən tesidjik nušumšdidjik.

6 Ne ulbsdúk kekumššdidjik, tetpšgwolšdidjul, tewšlšdidjul, utkušlšdidjul.

7 Na edúk sistadjiét wedjadedémk utébitemul pegisilnidjul, muu kedjiduulikw tən kəgué teliák ;

8 Ak Piel eladjul : Tólimá, s nət teloutik-sub-mék telintuis-keduu-oksibunék ukmskumi-gem-uouék. Ebit teluét : ɛɛ, teloutigunék.

9 Təku Piel eladjul : s Kəgué wedji-tuli-agun-uudum-eiyók ukudjalsnou Uktəisákumou utəi-djakumidjul. Ankaptén, négumou ukwoduoók tsnik kisi utkudəlsədidjul uktəinummumul, kəgunók ekul, sk tuwəluulták.

10 Na wiskusiktəsínk wedjuou ukwótk, egu-lamit. Təku ulbəduók piskwedədjik sk wedjís-didjul nebulidjul. Təku təwəlsədidjul, utkudəlsə-didjul kiktəu utəinummúm iktuuk.

11 Ak meskík wəgwodə-sudi igák 'msít ələsu-dum-əwimoui-óm iktuuk ; sk tsitə tən wen nu-dumát, meskík wəgwodə-sudi igák utininku.

12 Ak pigwelkul meskígul kəguél, sk kinu-gwosudəl wedji-kisədasigul apəstaléwidjik upit-unuók mımadjuinu iktuuk ; sk 'msit neuakte mouegik Solumun utusadimku.

13 Ak uktúgik muu neuktədjikw melkidəkw utəgumsnou. Kədu mımadjuinúuk kepəmələ-umədidji.

14 Kədu uktləmsitegə-wínúk pemi-ankui-dəsdjik Uktəisákumou iktuuk, mouipugwelkik təi-numúuk sk ebidjik.

15 Ak təwəlsədidji kesinugudilidji outígn, sk

iglsldidji 'npəgən iktuuk, sk noksuun iktuuk, ku-
lsmén Pielul pemielítę, utsktęi-gsdsguonó in-
kuutęu.

16 Ak monipugwelkik wedjidssdjik uktęigunnul
tsnul skul ouiyú Salusalémku, pegisulsdidji
kesinugudilidji, sk tsni mundúk wenmadjswá-
didji, tsnik 'msit kisinséludjik.

17 Toku kskumssit moui-espék uktęipsduliás,
sk 'msit tsnik tegwewsdidjul, tsnik Sadusiák
utelksm-kumuoku, wodjuiédítę ukweiudi,

18 Ak igsdwsdidjul upitunwól apostale-wil-
idji utinewoku, sk pidjlsldidji lpslisuunku.

19 Ksdu Uktęisákumou utansalémul pantsdu-
lítę lpslisuunél ksgunnul depkigu; tewsladji, eladji:

20 Upkotum-kidákw! kumultíkw, uktęi-slas-
uudum-əgwomku; tulimúkw mímadjuinúk 'msit
keluswókunul uls mímadjuokun tulél.

21 Ns nuudumáditę piskwedssdjik eskitpúk uk-
tęislsuuduməgwómku, kegínuudumuwsdidjik. Ns
pegisínk moui-espék uktęi-psduliás sk tsnik teg-
wewsdidjul pedjidssdjik, sk moukwimá-didji mou-
it-pludsk-sdilidji, sk 'msit kisigú Islelék wed-
beksilidji. Toku elkimsdidji nudji-kəkw-sdks-
dilidji lpslisúnk, upugi-sudas-ultilin.

22 Ksdu tsn tilisíp nudji-kəkw-sdks-didjik
pedjidsdítę, sk mu wedjisdigwi lpslisuunku, aps-
kwedssdjik, telwedjik:

23 Laplisún smúttę wedjidwék kepsákték sk

wel
ksh
tuu

2
tsn
dul
ded

2
tęin
tidji
sdi

2
-əgw
sk n
mim

2
mou
-ps

2
uke
kap
mad
tęin

2
tegr
enu
3

Ses
kwe

weltɕadji-gikpuskudék, sk nuudji-ankodegedjik
kɛkumultidjik kuudjumúk kɛgunngu; kɛdu tɛn
tuutɕu pɛntsduék mouwen wɛdjiɛgɛtlamigwómku.

24 Nɛ tɛn tilisip mouiespék uktɕipsɔdliás, sk
tɛn alsusit uktɕi-ɛlɛsɔdum-ɔgwom, sk uktɕi-pɛ-
ɔdliásk, nuudmɛditɕ negulɛ keluswókunul, ɛswi-
ɛdum-iiditɕ tɛn tulíkɛ-kadjiadó uléh.

25 Nɛ nɛdu wen pegisínk, telimadji: Negulɛ
tɕinúmúk pidjɛlɔgunik lɛplisúnku, kɛkumul-
tidjik uktɕi-ɛlɛsɔdum-ɔgwomkɛ, sk etli-kɛnɛmɛ-
ɛdidji mimadjuinún.

26 Nɛ negum tɛn ɛlsusit uktɕi-ɛlɛsɔdum-
-ɔgwom sk nuudji-kɛkwɛ-dɛkɛ-didjik, pedjidɛdjik,
sk miniskɛɛdidji kuuldjɛkɛh, mudu tɕipsɛɛdidji
mimadjuinún ukuunteugunou.

27 Nɛ pegisulɛditɕ kɛkumɛɛdidji uskɛluók
mouitplu-dɛkɛ-dilidji; tɛku mouiespék uktɕi-
-ɛɔdliás, pibɛnimadji:

28 Eladji, ? Mu melkit-plumɛ-luóksɔp mu
uɛgɛi-nɛmɛdum-unou út wisun iktuk: sk, ɛn-
kaptumúk, kisiu-tɕuɛduók Salusalém uɛgɛi-nɛ-
madim-kewé-muou, sk kedup-kisi-duók ut
tɕinum umɔldem 'ntinɛnsk.

29 Tɛku Piel sk uktugik apɛstalewidjik ɛsi-
teguluɛ-didji, teluɛdjik: Adjɛwliásk uksɛktuon-
enu Nikskɛ muenkuɛ mimadjuinúk.

30 Kuutɕinák uniksɛmɛwól abidjɛɛ-lábunul
Sɛsɛsul tɛnul kilou kisi nɛɔgúbunul sk ɔkut
kwedó-gúbunul kumútɕ iktuk.

31 Negumúl Nikském espslábunul utínskun-
umku, utelíge-witewilín sk unuudjuu-setoui-wel-
inn, utignummuón apskwedédskun Islelék weda-
beksilidji, sk eluwewuudíl utabiksiktasin.

32 Ak ninén nuudji-lui-dumas-ulitiék utgit
wegulá, sk elp Wedji-uli-nikském nuudji-luidum-
-asit, tán Nikském kisiigun-umuodji tani ssk-
tádjin.

33 Na tán tilisip nuudumiiditg wegulá nedkud-
-esuultidjik telik-siukwei-ultidjik, sk mouagun-
-uudumadjik umebsoón.

34 Tokuu kskumásit wen mouitpluu-dsks-dilidji
cumulitg Pálish ná, nuudjitpludegét, teluisit Ga-
mélyel, wedjik-pumi-dédasit 'msit mimadjuinú
iktuuk; negun telkigétk utuuluksilín apostale-
-wilidji kitéka talipkadje-djítgku.

35 Tokuu eladji nuudjit-pluudské-dilidji: tçi-
numuutúut, Islelék wedsbeksiyók, ankwe-asultíkw
tán kedui-tulsilók negulá tçinumuúgu.

36 Mudu eskumú negulá nsgwegul kskumásis
Téudás, telués utespi-tçinuum-uinu, sk edúk neu
kuskim-tulnskun-ilisunigú tçinnumugwu tókui-
-madul-tidisun-igu; tánók nebsunók, sk elp
wegulá 'msit tegweuótku sesi-dalisunigú sk ig-
disunák umogwe-djuultinoón.

37 Ak kulabís ulá tçinuum kskumásis Súdá
Galilétk tulé, tán tutçu wisuunul kskei-moukwá-
-dasigék sk utaligemouéék; sk pigwelnisunigú

mimaŋjuinwugu pøktçi-widjeu-subnigú. Neg-
umók nebosunók, sk ten tesiditç djiksetuadísunul
sesidassunák.

38 Ak nigé telimulók utçi-djigulidákw negulá
tçinumuúk utineweku, sk bunadjeákw; mudu
ut ulidedáskun kusns ut lugøwokun utçiásk tçi-
numu iktuuk, smútc kaksyadé.

39 Ksduu Niksksm-ewiktuuk utçiásk, ms kisi-
-skwiska-duók; sk tçiptúuk edúk wedjuuloktén
ukmatunanoú Nikskámu.

40 Na djiksetuadidjul, sk abadji-wigu-msdidji
apostalewilidji, matádidji, sk teblumádidji mu
utlilawistúdinou Sesus uwisunumku; tøkui
bunslédidji.

41 Na wedjipkøtum-kidsadjik mouitplu-dsks-
dilidji emudulitç, wedji-moui-ulids-sultidjik
utçi-pumi-delum-uksul-tinou utulin-tagø-da-
sul-tinou utçit Sesus uwisunumu.

42 Ak tesigiskuk ukçi-slssudum-øgwómk, sk
edásiu wendjígwomul, møgwe buuni-kins-musd-
ákw, sk mu buuni-uli-agunimádiguul Sesu-Gwuli-
ólu.

CHAPTER 6.

Na negulá nsgwegul ten tilisíp nuudji-ki-
nuudumuudjik kesi-pugweli-ankui-dsadjik,amsela-
bui-guémk igák; sk Glikewák amseli-mádidji

Leswibáhn, mudu usiguuskwumúók pelide-lum-
udjik tési-giskugewé ntkons-simkewé iktuuk.

2 Ns neukt-inskuk-sidjik apostal-ewidjik tgel
tsbuu, mouwigui-mádidji moui-pigwelnidji nuu tji-
-kinuu-dumuuk-sultilidji, eládidji : Muu depksdin-
úk ninén n'buunsduunén Nikskám ukeluswókun-
um, sk n'tetli-álsduunén batsludilu.

3 Ns utgit, ntçkinetuút, nínssuunúkw tsu eum-
udiyók, eluigunuk-tésidjik tçinumuúk, tsnik
welius-kumúdjik, sk wodjuu-édidjúl Wedji-uli-
niksksmul, sk n'situogun; tsnik igelégup
utumédummuou uls 'mtumédsk'n.

4 Ksduu ninénautumi-dædésunen slssudumúmk
sk pestunumuúk Nikskám ukelus-wókunum.

5 Ns 'msít moui-pugwelkik welidedumáditç
uls keluswokun, sk nins-suus-didji Eginuul,
tçinumuúl wodjuuedjúl uktlamsituókun sk wodj-
uuelidjúl Wedji-uliniksksmul; sk Pálipul, sk
Pløkølsul, sk Nikenulul, sk Timuul, sk Palmi-
nul, sk Nikøulul, tsnuul keskws-dasilibun uleswipe-
wilinu, tsu teleou-ilidjúl Antiokuuk.

6 Tsni kskum-sládidji usksluók apostale-
-wilidji. Tøkuu apostale-widjik slssudumadjik,
sk igsdusádidjúl upitunuól utinewókun.

7 Tøkuu Nikskám ukeluswok'n pemík; sk nuu-
dji-kinsmudjik moui-pugweli-ankui-dæsdjik Sa-
lusalémku; sk moui-pugwelkik psduliásk ssktum-
iiditç uktlamsituokun.

8 Ns Egiun wodjuiétc uktlamsituokun sk mul-
gigunodi, kisidogul pigwélkul pskuleiudil sk
meskígul kunugwosudil mimadjuinú iktuuk.

9 Ns kskumidádjik tsnik wenik tulék negulá
slssuudumógwom teluisik Libulteinsk, utals-su-
dum-ógwomuou, sk Kiliniák sk Aleksandriške-
wák, sk tsnik tulsouidítç Kilikiák, sk Esyuku,
kwedji-wegws-madul-tádidjul Egiunul.

10 Ak mógwé kisi-bugwu-dus-digul Egiúnul
unustuoó-gunum iktuuk, sk utuli-dsswókunum
iktuuk, tsn wedji-kelusitç.

11 Tokuu ssimádidji tçinumuú tsni teluelidji :
Nudékutup Egiun winimábuni Muaisól, sk Niks-
ksmul.

12 Ns kissládidji mimadjuinú ussenum-
slinu, sk kisiguui-sskumé sk nuudjiwai-gugedili-
dji ; tokuu pedjásdjik, kókwsádidjul Egiunul, sk
elsládidjul tsn mouitplu-dsks-didjik eumulitç.

13 Tokuu kskumásládidji muu kedlewewi-lui-
dumasul-tiligwi, tsnik teluedjik, Ut tçinum muu
buni-winuudumuúkw ut kepmék uktçisls-suudum-
-ógwom, sk utplúúsk'n.

14 Mudu nudékutup telwép ut Sesus tsn Na-
salétk tulé kskei-skwis-ksduodó uls uktçj-slssu-
dum-ógwom, sk sssewsduudól utpludékunul tsnul
Moís igunumuul-kúubunul.

15 Tokuu 'msit tsnik ebultidjik mouitplu-dsks-
dilidji eumulítç, ankamá-didjul Egiúnul, sk nemi-

duáditq usískw utulsmúktunún stugé ansalewit
usískw.

CHAPTER 7.

TOKW mouiespék uktqipsduliás eet ? Nwt teli-
egul wegét.

2 Teluēt Egiun : Utqkinetúút, sk nuqtutúút,
djiksetuúkw. Mouikpumék Niksksm elineyásís-
unul kuniskamitqinuóh Ablshsmøø, tsn tilisip
etlugsdumulís Mesopu-temiáku, eskw muu etlugs-
dum-uugwék Kalunku,

3 Ak telimásunul : Utqipkøtumkasi kumutkigu,
sk kogumou iktugu ; sk tqugúyu, liyú mskumi-
géu tsn kinusduliésu.

4 Tokua wedjip-køtum-kasis Kaldunnewák
umutkiiuoku sk etlugatkus Kalunk, sk kisinpuli-
dék utqu elikwsis ne mskumigeu tsn kiloué etlug-
sdumók nigedju.

5 Ksdu Niksksm muu etli-igunum-uoksip
utáligam nsdél tqel telkák tsn ukwótku. Ksdu
telagun-udumáp utigunumuón negum utálig-
amin sk kulabís elmágunik unidjintu, tsn ne
tutqu mógwétq wendjuni-ligúbunul.

6 Ak Niksksm telimábunul unidjún utetlugs-
dumulín pilué mskumigéu, sk ukistewø-dasuul-
tilín, sk unmadjodasultilín, neu-kuskim-tulnsk-
un-ibuunkugu.

7 Ak telués Nikskam ; ilsumadés negulá neuk-
tuene-miksidjik tenik utçi-kistedju-ódasul-tidák
kunidjinku ; sk kulabís tçuugwituidadák, sk lu-
gwouidák ulá tetu.

8 Ak igunum-uábunul pegwon-esas-imkewé
telikisagun-udum-umkewéu, sk Ablehsmoók
wegwisiesunáh Tsaksoo, sk pegwon-esábunul elui-
gunúk-tesuguunégék ; sk Tsaksoók wegwisiesunáh
Sakobsoo ; sk Sakobsoók wegwisiesunigú neuktin-
skek-silisunigú, tçel tsbusilisunigú kunikskam-
idjinskón.

9 Ne kunikskam-idjinskik wiskuodji-delume-
dibunú Sosepsoo, sk elintu-iskedui-dísunú Esip-
tegu ; kadu Nikskam tegwe-adiidísunul 'msit
utunmadji-dsswokunumku :

10 Ak wedjiusetouiásunul sk igunumuósunul
welstmkewé sk 'nsetuogun uskuluuk Palóunul
tenul elige-witewilíbunul Esiptégu ; sk kasslásunul
utalsudumulín maskumigéu Esipték, sk 'msit
wik.

11 Ne igksup meduegék ouisousimkék Esip-
ték, ten telkák maskumigéu, sk Kenunku ; sk
pigwélkék unmadjogunék ; sk kunikskam-idjins-
kik mogwé wedjidui-diksuhunék mitçiptçewegéu.

12 Kadu Sakobsoók nuudumadék kulumkuugul
utimúduun Esiptegu, tumk elkimadék kuniks-
kamidjinskónu.

13 Ne tsbuouéék Sosepsoók wedjiktçidjii-gua-

sidék widjigimatkuhu, sk Sösepsöök widjigimatku
wedjiktgidjiiguisul-tilisun-igú Palounnegu.

14 Tokuu Sösepsöök elkigedúksup sk wigumas-
unigú utguhu Sököböö, sk 'msít wögumsku,
ehuigunuk-tesinskuk-silisunigú tgel nan mima-
djui-nuugwúhu.

15 Ak Sököböö ehisags-sisunók Esiptégu,
sk nepkusunók, negumók sk elp kunkskam-idji-
nakik.

16 Ak eliskums-lusunák Sikumku, sk etli-
-utkuude-lusunák na utkuudekun ten Ablsham-
söök wedjip-kwodelkus utgit suliewé wetelumuós
Hemulöök ukwisubunu Sikumsoöku.

17 Na ten tilisip kweiitgk utetpugén telagunui-
-dumunkewé ten Nikskam telilui-dumasibunul
Ablshamsöök, mímadjui-nuúgwik moui-pugweli-
-enkus-lusunák Esiptégu.

18 Misökui uktugók eligewitók igesunók tsnök
muu nenuoksúbunu Sösepsöohu.

19 Negulé eligewitók nedouidétkus ten teliksi-
buugwélatg kogumunskuhu, sk wenmadji-kistewe-
-uosunigú kunákskamidjinskuhu; kiselasunigú
utuuselin unidjinu-uokuhu unupúdilinu.

20 Na tutgu Muisöök weskidjinuis, moui-
-uli-enkumkuisis, sk telip-kidji-etli-ankódasis
utgu wiik nesilidji depkunuselidji.

21 Ak ten tawsluték Paloun utuusul weswe-
lúsunul, sk nigiasunul uwugwísinu.

22 Ak Møisøok kegi-nuudumuuk-sisunók 'msit Esiptegewák unustuwó-gunnumuoun, sk melkigunús keluswókun iktuuk sk lugəwokun iktuuk.

23 Ns newinskegi-bunadek Møisøok igagusunék ukwomlamuunku umitugwolén wəguməhu Islelék wedsbeksilitkuhu.

24 Ns nemiadék neuktedjilidú atəkunsduidék, əbəgunumuósunu, sk usidəuósunu əbulədegeli-dúhu, sk nəbásunu Esiptegewədjúhu.

25 Mudu telidəsis wəgumáh n'sutumuidi-dék Nikskəm ukudutəu-setouiśn negumou negum upútunku. Kədu məgwé nestumu-dii-diksəp.

26 Ns wopkék ap elineyśśisuni, nemiásuni etli-kəmiidil-ísuni, kedui-p-tugi-másuni, elásuni: Təinumuutú, kilou widjigudiók, ? kəgwé wedji-atəkunə-adiók.

27 Kədu tsə atəkunəlásunul wigumədjul, edji-guləlásunul Møisul, elásunul: ? Wen kəslusk uk-talsuminén sk uknuudji-ilsuminén.

28 ? Kedui-tuli-nəbáin stugétə teli-nəbstup Esiptegewətə uləgúu.

29 Ns Møisøok wedjuśi-mugwósunu ulə keluswokun, sk etli-pilueou-isunú məkumigəu, teluśsik Madiun, tsə tet wəgwisiésuni tsbuisilís-uni ukwísku.

30 Ns kə newinskegi-bunkukék, Uktəjəsk-umou utansaləmunul eli-nəyə-silisunul bəktəskumík-

tuuk Sineik pumdun teluisik tulé, sisu'é etulam-
kulék nibisokun iktuuk.

31 Na Moisook nemidók, peknlaptuksup, kik-
tjudeskuksup utankáptumun. Tokui Uktçisák-
mun ukeluiswókun igéksup utínink telu'éksup ;

32 Nin kuitçauók unikskamuól, Ablshém
unikskémul tsak unikskémul, sk Sakób uniks-
kémul. Tokui Moisook nenkudesinkus sk tçipa-
lués utulabinu.

33 Tokui Uktçisákmou elásunul : Munél
kunukusínku ; mudu ten tet kskumin kepmék
mekumígau ná.

34 Nemidék, nemidék, 'umimadjuiuwúmk Esip-
tégu utunmadjádésuúdimuóu, sk nuudumák ute-
bi-doksui-dimuóu ; sk wedji-nissi n'nadjiuset-
ouiánu. Nugú liyé, ulgimultés Esiptégu.

35 Na wegulá Moisook ten negumuóu edjigula-
-díbunu, sk telima-díbunu, ? Wen kasslusk ukssk-
umouin, sk uknuudjilsudegén, Nikskam wedjilgi-
másunul negulá ansalewit upútunku, ten elneyss-
ibun utíninku nibi-sokun iktuuk, utulisekumouin
sk unnuudjuhsetouwawénu.

36 Negum tewslásunigú kis kassdögúbunul pa-
kuleiúdigul sk kunugwosúdigul makumigék Es-
iptégu, sk megwék ukteigumuúk, sk boktskum-
íktuuk, newinskegi-bunkukégu.

37 Wle negum Moís ten telimabunigú Islelék
wedsbeksilibunigú, Uktçisákmou kunikskamuóu

uto

-wi

nín

3

dun

diie

dun

nck

min

3

sub

-ún

4

ukn

mu

sitç

4

mu

igm

ulu

4

bun

telu

un-

peg

iik,

umi

4

utepkumsladól utçit kilou nignik-tçidji-tege-
-winúl neuktedjilidjul widjigimók, tulédor stugé
nínu. Negum djiksetuadóksup.

38 Ulá na negum ten tegweuóbuná sís-sui-
dum-ewi-moui-ómi boktskumiktuuk, sk tegwea-
diidíbunul ansalewilidjul tanul kelultóbunul pum-
don iktuuk Sineikn; sk tegweuabunigú kuitçi-
nskúhu. Ten weswadógubunul keluwsókunul
mimádjugul uktigunums-guunenun.

39 Ten kuitçinskik muu kedui-djiksetus-dik-
subunigú, kedu edjigula-ladísun, sk ukwomla-
-únuou iktuuk apskwedabunilik Esiptegu.

40 Ak telimsubunigú Elunso: Luwgodumuun
uknikskeminú uknignou-tiigumou-guunenun;
mudu muu kedjioukwók negulá Moiso ten teta-
sitç, tanók wedji-tus-lulkuub-unók Esiptegu.

41 Ak negulá negwégul elidíbunul wendjudis-
mudjúhu, sk igunum-adimkewe-égul ulnuuktól
igunumui-sdibunigul, sk wedji-eli-ds-sultisunák
ulugor-wokun-umuól upitumuók.

42 Tokuu Nikskam kiwonski-bugai-ísit, sk
bunsladji utlugudilín wasók utublúmpmu, ten
teluágasik nignik-tçidjitege-winúk utwáigadig-
un-uou iktuuk. Kilou Islelék wedabeksijók
pegisidui-yóksubunilik weisiskik nebasultibun-
ilik, sk weisiskik nugwás-dasul-tibunilik boktsk-
umiktuuk kis newinskugi-bunkugék.

43 Ak epsitkwadu-ogubunék wigwoméék Moluk

wikék, sk uknikskam-uouók Lempanóó ukuló-
kówédjum, ulnuóktókik ténkik kisiókunák uktele-
-sumnouu. Ak upkótum-kalul-tóksup asék
Babulunku.

44 Eluidumas-udiógwoméék edegunék kuitçi-
nsgik utánewou iktuuk bóktskum iktuuk, tén
Niskam telitpludegésu, tén telimásunul Móisóó,
utulsdúun telikuútgnabwegsgun tén nemidoksup
pumdun iktuuk.

45 Tsnék kuitçinsgik ténkik napuue-wadibun-
ígú, pegisiduu-dibunék Suisueóók tegweuasunigú
uktukik tesuue-miksisuníik utaligámuou iktuuk,
ténkik Niskam wedji-djigul-asuniguhú uskshu-
ók kuitçinskshu, kulabís misókui tén tuitçu Ds-
bidóók unsgwégum.

46 Na Dsbidóók wedjidoksup ulálsudi usks-
luuk Niskamul, sk pawotkus uhwedjidún wig-
wom utçit Sákób unikskámul.

47 Kádu Solumunóók eliduusunék wendji-
gwoméék.

48 Tiliís mouiespék Niskam mógwé etluga-
dumúkw slsuudumógwómul wedji-kisi-dasignul
'mpitun iktugu: stugé tén teluesunók nigsnik-
-tçidjitege-winuoku ;

49 Wasók 'nkuudpudim na, sk mskumigéu
ektçibúguui: ? Talsmúk wendjígwm eliduiók,
teluét Niskam, kusná ? tsmi tet 'ntstlssmudim
ék.

50 Muu tu 'npátun kskéikisiduugul 'msit wegét kogwél.

51 Kiloú melki-skibadiyók sk muu teli-pegwon-esasul-tiuók ukamlsmun-uokn, sk uksituok-unuokn; yaptçu kikadjiók Wedjiuli-niksksm. Stugé kwtçuágik telótiidip kiloú telótiyók.

52 Tegenóh negét nigsniktçidji-tege-winuók kwtçuágik muu nadjins-diksnnáh; sk nebdissnigú tsnkú nigen-agunuum-údulissnigú ut sabewit wenu ukuuwiipkisinunu, tsn kiloú nigé igunumu.edók sk nebók.

53 Wedjim-sinum-ogup utplúdskun ansalewidjik utlugσ-wokunum-uou iktuuk, sk muu ssk-tumwogup.

54 Na nuudumiditç [nuudjitpludskσ-didjik] lók wegeiultidjik, sk tçikabidedu-édidjúl.

55 Kadu negum wodjuwedjúl Wedji-uli-niksksmul semkulabssit wssσgwél, sk nemiduótç Niksksmul ubsktadegum, sk nemiádjúl Sesu Guuliúl kskumilidjúl Niksksmul utinskunumkn.

56 Tøku eladji: Anksptumúkw! nemidú wssók pantedék, sk ulnu ukwisul kskumít utinskunumk Niksksmulu.

57 Tøku nedouedjik, kesigou-edjik, kebidjok-wsdúdidjúl usituokunuól, sk mouipsu-gwoduwédidjúl;

58 Wedji-djiguls-lédidjúl uktçigunkn, sk kundu-w-tédidjúl. Ak nuudji-luudum-asultidjik mes-

kuns-dúdidjúl utókwónuol wedjuouú sbsadu
ukwótk tsn teluisit Sólú.

59 Ak kundeutádidjúl Egiónnúl etli-elkémik-
-tuolidjúl Uktgisékumal, sk teluelidjúl: Uktgi-
sékumou, Sesuis, suuál n'tgidjakumítg!

60 Ak emutkuuli-bugui-asit, nedouét, ét:
Uktgisékumou, mu uktoutugwéuou ut eluwé-
wuudi negumoún. Ak kis kisiteluet negulá, nebat.

CHAPTER 8.

NA Sol wedji-ulidétk Egiónnúl unbulínn.
Negulá tutçu slesudum-ewimoui-ómi lók atg-
kónásasik, kistewódasik, Salusalémku: sk 'msit
tsn tesidjik sessludjik 'msit tsmi Leswábskik, sk
Sameliskú, pásuk apostalewidjik.

2 Ak sabewultidjik tçinnmúuk ut'kudsládidjúl
Egiónnúl, sk moui-pugweli-muimádidjúl.

3 Ksdu Sol pugweli-swis-ksdok moui-slesu-
dum-ewiómi; pemi-piskwédjúl 'msit tesuk wen-
djágwomúl; eládedjimadji tçinnmú sk ebilidji,
pidjáladji leplisunkú.

4 Ns tsnik négula sessludjik, eládsadjik 'msit
tsmi etli-uli agón-udumáditç ns agónuudumokun.

5 Tókui Pilip elnásimtçuást, eliét Sameliskú sk
weli-agónuudumuadji utçít Sesui Gulilú.

6 Ak mimadjuinúuk mouiuli-djiksetu-ádidjúl
tsn Pilipúl teluelidju etli-nuudumu-dádidjúl sk

etli-nuamidu-dídidjul neguls paskuleiudil tsnul
telsdögul.

7 Mndu medjigeltidjik mundúk seskuudidjik
sk 'wedjituol-kids-didji pigwelnidji tsní weskwé-
uadibunn. Ak pigwelkik malkadédidjik sk pi-
gwelkik askasultidjik, nesslerudjik.

8 Ak meskiik ulidásuudi sk uls uktgígúnku.

9 Ksdu nsdu wen tǵánum eyit uls tet, telui-
sit Simu, tsn kisi buoin-wádegep uls uktgígúnk,
sk paskuleiudaji tsní etlugsdum-uidilidji Sameli-
sku, teluep utespi-tǵánumuínu.

10 Ak 'msit meskilultidjik sk aptǵedjuultidjik,
djiksetuadibunn, teluesuníik: Uls tǵánum
Nisksmul meskiik umulǵigunodim ns.

11 Djiksetuadibunn mndu buoinwádeǵétǵ kis
sask paskuleiudaji.

12 Ksdu tsn turtǵu kedlamsitus-didjul Pálipul
teli-uli-agun-udum-uidjul tsnul telǵul Nisksm
uteligewǵim, sk Sesus uwásunum, bapteise-
-wsludjik, tǵal tǵánumúk sk elp ébidjik.

13 Ak elp Simu kedlamsítǵ, sk kisi bapteise-
wslút, aptǵitkweadiididjul Pálipul, sk paskuleit tsn
nemidögul paskuleiudil sk kunnugwosudil tsnul
kiskadjidásignl.

14 Ns tsn tilisip Apötelewidjik tsnik eum-
-údidjik Salusalémku, nuudumáditǵ Samélis
umus'numulin Nisksmul uketuiswókunum, slé
tet elkimádidji Pielul sk Ssnul ;

15 Tɛnik tɛn tilisip pegisinkik, ɛlsɛwɔm-ɛlse-
uá-didji ususlɛnɔú Wedji-uli-nikskɛmɔl.

16 Mudɔ metɔ mɔnɛ kisi-ɔlnisiékɔ wɛnɔl
negumou utininkɔ : pɛsɔk kisi bapteisɛ-wɛdas-
ultidjik Sesu Guuli uwisunumkɔ.

17 Tɔkɔ apostalɛ widjik igɛdɛsɛdidjɔl upitɔn-
uól utinewokɔ, ɛk mesɔnɛdidjɔl Wedjiuli-niks-
kɛmɔl.

18 Nɛ Simu tɛn tilisip nemidók Wedjiuli-
nikskɛm wedji-igunum-uémk Apɔstalɛwidjik
upitɔnuól igɛdásigɔl, kedɛ-igunum-uadjɛ su-
liɛwɛ :

19 Eladjɛ : Elp nɛn igunumuúkw ulɛ mɔlgig-
ɔnódɛ, kuɛsmɛn tɛn wɛn utinink igɛdɛdɛs 'npɛ-
tɔn, m'sɔnadól Wedjiuli-nikskɛmɔl.

20 Kɛdɛ Piel eladjɔl : Uksuliɛwɛm widjik-
sugátɔ ɔktininkɔ, mudɔ telidɛsin Nikskɛm utig-
unum-adimkɛwɛm ukwisiu-tɛip-kwodelasin su-
liɛwɛ iktuɔɔ.

21 Kɛl mɛ' mɔnɛ wɛskɔdumúɔn ɔktatkɔn-wók-
unum ulɛ 'mtɔmódskɔn iktuɔk ; mudɔ ɔksɛmɛ-
mɔn mɔɔwɛ kɔkwadjɛnuɔk uskɛluɔk Nikskɛmɔ.

22 Nɛ utɛit utɛi-apskwɛdɛdɛn ulɛ ɔktɛluɛ-
wɛdim, ɛk tɛm Nikskɛm, tɛiptúɔk edúɔk ɔktali-
-ɛsɔwókunum ɔksɛlmɛmunk ɛbiksiktasidó.

23 Kɛdɛ nemidú kɛl ɔkpisin wiskúɔk wiskún
iktuɔɔ ; ɛk wɛdjikɔlɛksɛ-pisin pɛɛsɛwɛdɛ ukɔlɛk-
-pisiúd iktúɔɔ.

24 Ns Simu usitegul-uladjul, eladjúl: Kil
slassuudum-elsewi Uktçisákumou, kuusmén wegulá
tsnul weskuudumunul ms igsnugul 'ntinink.

25 Ns apóstalewidjik kisi-luudum-asultidjik,
sk kisi-pestunumáditç Nikskm ukeluswokunum,
apkwádidjik, eládidjik Salusalémk, elmi-uli-ag-
un-udumáditç uli-agun-udum-okun Samili-swák
pigwelkul utçigun-tçidjumuól.

26 Ns Uktçi-sákumou utansalémul eladjul Pí-
lipul: Kumási, upkudesunugwél liyé, outígu tsn
elimtøkték wedjsdegémk Salusalémk misøku
Gesuku, tsn pøkumiktegu.

27 Tøkuu wensgssit, eliét; sk edú tçínun Fti-
øpiewátç moui-espi-tçínunmuut, unokubemul
Kandesiu, tsn etli-eligewisk-øitewit Fti-øpi-ewák
utinewóku; tsn nuudjødum-uótc 'msit tsn tesuk
Eligewiskwól usuliewéum; tsn kisipkisinkup
Salusalémk utsls-suuduménu;

28 Wetçkwi-apskwssit, sk téppít utoháknunum
kiutøgwssík etligítç wiigádigu tsn niggnik-
-tçidjitege-winuók Fssiøøk kisidoksup.

29 Tøkuu Wedji-uli-nikskm eladjul Pilipul:
Kweiitçk liyé, widjewén ns tobskun.

30 Ns Pilip pøktçábit eumulítç, sk djiksetuadj-
ul egidum-ulítç niggnik-tçidji-tegewinuó Fssiøø
tsn kiswikum-ulísu, eladjul, ? Néstumun tsn egí-
dumun.

31 Eladjul, ? Tali-kisinsetumúuk muu wen kiná-

muik. Tokuu kwedjimadjul Pilipúl utebasilín sk utókpinoú tobéskunku.

32 Ns negulá ewágásigul tanul egitkul wegét ns: Pemiguldskunús stugé tçitçkeluëutç ked- uuebódjél, sk telék stugé tçitçkeluëutçátç tsn muu medédoksikw uskeluk nuudjipskwess-welidj- ul; sk negum muu touuldunásikw.

33 Tsn tilisip moui-bunogwalús utílsudásk- unum wedjuusdasik, sk ? wen kinusdegedó tsn wedsbekumidju. Mudu umimadjuókunum wedj- iusuuédasik usitkumúgu.

34 Tokuu espitçínnum usiteguluuladjul Pilipul, eladjul, ? Wenul weskwimádjul nigánik-tçidjitege- winu. ? Weskwimsit ? kusné weskwimadjúl uk- tógul.

35 Tokuu Pilip touuldunásit sk wedjipkødji- uli-agunudum-uadjul ulá tsn teluwiigasigul, Sesu Guuli iktuk.

36 Ns tsn telpumidéditç outígu, sabugwónk ágéditç, sk espitçínnum eladjul Pilipul: Ankaptén! ulá sábugwon! ? Køgué wetkulik 'nbapteisewes- dásinu.

37 Pilip eladjul: Utçiktlamsítumun 'msit uk- amlémúnk, nsidelumultén. Usiteguluuladjul, eladjul: Melkiktlamsitum Sesus uklistewinu, sk Nikskam ukwisul.

38 Tokuu tebhútk utábekun unungasin, sk kitk psakésádidjik Pilip sk espitçínnum, sk bapteisewesladjul.

39 Ak tsn kisi-natksdiiditq, Wedjiuliníkskam nenskip kotum-káladjul Pilipul; sk espi-tçinun mögwé nemisgual aptq. Ksduu etli-mouuli-dssit tsn elumiét utoutíq.

40 Ksduu Pilip etli-wedjút Asotusku; sk etli-sapteskugul 'msit uktçigunul, yalipsedúnk misokui pegisínk Sesslisku.

CHAPTER 9.

Na Sol métc etli-kamlsmútk ksks-wobugwémk, sk nebadegémk, utinewó tsni wedji-kinuudum-uksul-tilidji Uktçisáskumou iktuq, eliedjul moui-espélidjul uktçipaduliásul,

2 Ak edamádjul utigunumáguun wigadigun tçádjul tsnul kedulsdøgul slsuudumógvumul tsnul edegul Damaskusku. Kuksmén wedjiátq tsni weni uks elksmkúuk, tçinumu, kusné ebilidji, Salusalémk upugisulén kelagupisultilidjin.

3 Na liétq, pegisínk kweiítqk Demaskusku. Tokui wiskiú wedji-kiutøgi-bektadéks wssógu.

4 Na meskunadesink, sk keluwwokun nuuk telimtc: Sol! Sol! kogué wedji-kistewéuin.

5 Eladjul Sol: N'sskumém, i wenin kílu. Ak Uktçisáskumou et: Nin Sesus kíl kistewéuin. Meduék uktusøgø-wedéskumun kogué kínsk-wégulu.

6 Na Sol nengudesink, psukleiit, teluwt: Uk-

tçisískumou, ? kəgué welidédumun n'tulsduun.
 Uktçisiskumou eladjul: Unəgasi, liyú uktçigúnk
 sk tulimuultén tən depkədik uktulsdegənu.

7 Nə tçinumuúk tənuk widjəuśdidjul, kəsum-
 ultidjik məsikəhusultidjik, nuuduśdidjul wəde-
 wistuulidjul, kədu mouwenul nemisidigul.

8 Nə Sol wedji-unəgasič məsumigənu, sk
 wobəsitč, məgwé nemidegəkw; kədu kelinskəś-
 didjul eliguldəkun-śdidjul Deməskuskə.

9 Nə nəsuəuənək muu nemidegəkw, sk muu
 midjisikw sk muu nesamuəwókə.

10 Nə nədu wen nuudjikinsmuut etluəgatk De-
 məskuskə, teluəsit Ananeius. Nə Uktçisiskumou
 eladjul tən telabulgəgwəsitč. Ananeius! Eladjul,
 ənkəmi, Uktçisískumou, ulə əm.

11 Uktçisískumou eladjul: Unəgasi! liyú ulə
 outi uktçigun iktuuk teluəsik pəgək, sk piskwə
 Sudə wik: pibənigəmi tçinun teluəsit Sol, Tal-
 suskewədjə. Mudu, ənkaptən, etli-əlsuədumət.

12 Ak kisi-tulabul-gigwə-ladjul tçinumuúl tel-
 uəsilidjul Ananeius, upiskwən sk utigəduun upi-
 tun uatininkə, utçit aptç unmidəgenə.

13 Ananeius eladjul: Uktçisiskumou wedji-nu-
 dumei pigwelkik utinəwók utçit ulə tçinun;
 telipugweli-atçkunəuótç sabəwultilidji kunok-
 ubəm Salusaləmkə.

14 Ak elp ulə tet kekúnk əlsuədui moui-es-
 pək uktçipəduliəss-uiktuuk ukuləgubilən 'msit

wen
 iktu

15

negr

'nwā

sk e

16

mad

17

djāg

Uktç

sip

utçj

kuut

18

piw

bapt

19

Tok

uk-

kus

20

-gw

kə

2

tidj

-kə

mik

wenul tsnul wedji-slasuudum-blidjul ukwásuunum iktuugu.

15 Ksdu Uktçisákumou eladjul: Liyú, mudu negum 'nteptáskunum ninsuoptasik upumsduun 'nwásuunum uskaluók uktugi-tesuue-miksiliidjii, sk eligewilidji, sk Islelék wedsbeksiliidjii.

16 Mudu kuuusduodés tsn teli-pugweli-uun-madjédor utçit nin 'nwásuunum.

17 Tøkuu Ananeius pøktumksit, piskwát wendjígwomk, igadøgul upátunul Søl utánínku; et, Utkán! Søl! Uktçisákumou Sesus, tsn mesws-sip uktinin outígu, tsnek wetçkuuienék, elkimít utçit kil aptç uknumidegénu, sk Wedjiuuliksksm kurtçutçuásdasinu.

18 Ak enkuseiiu wedji-nisiagul upukikw stugé piwigésk, sk enkuseiiu nemidegét, wensgssit, sk baptisewásdasit.

19 Tøkuu kisi midjisítç melkigun-ewásdasit. Tøkuu Søl tegeluguanák tegweuadji keginuudum-uk-sultilidji tsni etlugsdumu-dilidji Demss-kusku.

20 Ak enkuseiiu alipsiduúnk slasu-dumø-gwomul utçit Sesu Gúliul, teluét negum Niks-kumul útçinu.

21 Ksdu 'msit tsnik nuudusdidjul, psuklei-ul-tidjik, teluedjik, ? Muu ut negum tsn kskeiskwis-kslásuni Salusalémk 'msit weni tsni wedjil-gø-mik-tsks-dilidji ulá wisuun. Ak pegisinkup ulá

tet kułsmén unadjilmelén kelagnp-ısuultilidji tsn
tet uktęi-peduliśsk eum.iı-didjn.

22 Ksdu Søl pemi-mulgignót sk wiswign-
umádji Leswabś tsn etługsdum-uudilidji Demas-
knsku, pskei-kedlewei-kinus-duadjı Sesus Gułiıl
uklistewilınn.

23 Ns kulabś pigwelkul negwegul tebludum-
iıdıtę Leswabśk unebnou Sølulı.

24 Ksdu Søl kedjidók ukuudan-keiguudilınn.
Ak negumou eskumatum-iıdidjul kagns-dásigul
negwek sk depkik unebnou.

25 Ak pemi-kıns-mudjik weswśś-didjul, sk
nispılśdidjul putalıewé iktuuk ulsegunıgn iktugn.

26 Ns tsn tilısip Søl pegisınk Salusalémk,
kwedjitkwś-mśdidji pemi-kinu-dumuk-sultilidji.
Ksdu negumou 'msit tęipsłśdidjul, sk mu ked-
lam-situs-dıguul upemi-kıns-muksil-ınn.

27 Ksdu Balnebś weswśladjul, pegisuladjul
tsn tet apostale-wıdjik eumıdıtę, sk pskeitulımadji
ukwisınumiın Uktęisskumśl outıgn, sk uwes-
kwımkunn, sk tsn telpskei-mulgip-sıduunkus Se-
susul uwısunum iktuuk Demaskusku.

28 Tokıu tutęu Søl tegweuadjı, eli-tuiét,
sk eli-piskwăt Salusalémku. Ak pskeimulgipsed-
ıunk Uktęisskumou Sesus uwısunum iktuuk.

29 Ak weskwımadji Glikewśh, sk mouikwtęi-
wegws-maduul-tıdjik ; ksdu negumou kedıonś-
didjul.

30 Ns tilisíp widjagudultidjik kedjaduunditg ukwuduonslínú, elslédidjul Sesaliáku, sk elkim-édidjul Telsusku.

31 Toku moui-slsuudum-ewinuugwú 'msit tami Leswibewagik, Galilétku sk Sameliaku, snkuuédidjik; sk welkwidjéludjik, etli-pumi-dsdjik Uktgisskumál utgipatogunómku; sk Wedji-uli-niksksm welkwidjéladji, sk adjipumi-pu-gwelkik.

32 Ns Piel yalssit 'msit tami, sk elp elni-sim-tguát, pegisínk negulá sabewuultilidji etlugsdum-udilítg Liduku.

33 Uls tet wedjiadjul tginumuúl teluaisilidjul Fnusul, tsnul telipkidji-silnidjul unpogun iktuuk kis ugunuultgin-tesabuunkuk, [wiskuswokun nenkudes-inum-ugewé teluaisik] polsi, matunútg.

34 Toku Piel eladjul: Fnus, Sesu Guli nes-susk. Unagsa! iladu kunpogun! Ns bs skumtúk wenagsit.

35 Ak 'msit tsnik elugsdumúdidjik Liduku, sk Selonku, nemiédidjul, sk elikiwonskidédjik Uktgi-sakumou iktuuk.

36 Ns etlugátk Sopák pemakinu-dumuút tsn teluaisit Tabitá, tsn kiwonskuuáidasik teluék Lentukw. Ns ulá ébit pigweli-uládegét, sk pigweli-naduøø-degét.

37 Ns teliák negulá nsgwegul kesinuukwót sk nepk. Ak kis kisik-sisps-duussdítg igslédidjul kékwék póktuskssigu.

38 Ns mudu Lidu wedjuou Sopy ek, sk pemi-
kinuudumudjik kisi nudums-disuník Pielul ns tet
utímulinu, elkimédidji tsbusilidji tçinumuú
utedamenou muu ununkésilin unankum-itguu-
uicelin tsu eumiididju.

39 Tøkuu wensgásit Piel, eli-widjeu-odji tsu
eumulidju. Tsn tilisíp pegisínk elslsdidjul kekwek
pøktuskasik; sk 'msit siguskwák wedjuou kaku-
multidjik utkidemultidjik, sk etli-neysdú-didjul
kébúl sk 'mtøkwonul tsnul Luntukw kisidoksúb-
unul keskw tegweuodegu.

40 Kadu Piel kskei-tusladji 'msitu, tøkku em-
utkuuli-buguussit, slsduumát. Tøkku elikiwon-
skasit 'mtininkél, eládjul: Tabité! numtçási!
Ns ebit wobasit; sk nemiátç Pielul, nemtçasit.

41 Ak igunumuótç uputun, kskumsladjul.
Tøkku wigumadjji sabewultilidji sk siguskwáh,
sk neysladjul, keginsudok umi-madjilinu.

42 Ns mestuk-tçidjidasik 'msít mskumigeu
Sopuk tulé, sk pigwelkik kedlamsitum-udliditç
Uktçisskumou iktuuk.

43 Tøkku kskei-yisuu-guunák Piél Sopuk ewit-
kádídídjul wenul teluisilidjul Simú; nuudji-pou-
ni-nigulidjul.

TEAPTER 10.

NA tçinuum teluisit Konálius etlugátk uktçig-
únk teluisik Sesaliu. Etli-keptinewit kuskimtul-

-nəknɪlɪdʒi sʊməɡʊnɪsɪ : 'nkuɔdənemɪksú teluɪ-
duɔdjɪk ɪtaliənɛwskɪ.

2 Sabewit tɔɪnʊm nɛ, tɛn tɔɪpsɪladʒɪl Nɪkskɛ-
mʊl, ɛk 'msɪt telɪkdʒɪksuɪdʒɪ : puɔɡwɛli-nɛduɔ-
dɛɡɛt, ɛk nɛɡʊn sɪsʊmɔdʒɪl Nɪkskɛmʊl.

3 Nɛɡʊm telabʊlgɪɡwɛsɪtɔ, psɛi-nʊmɪɔdʒɪl
ɛduɪk nɛɡʊsɪt wɛlɛkw sɪstɔdʒɪɛt telɪttát, Nɪkskɛm
utansalɛmʊl pɛɡɪsɪlɪdʒɪl, ɛk telɪmtɔɪl : Konɪlɪns !

4 Nɛ ɛnkɛmátɔ lɔk wɛɡwɔdɛsɪt, teluɛt, ? Kɔ-
ɡuɛ, Sɛkʊmou. Ansɛlewɪt ɛladʒɪl : ʊktɛlsɛsɔdʊm-
ɛknʊl ɛk ʊktɔptɔɪ-dɪmkɛwɛmʊl kɪsɪ-nɛpsɛdɪɡɪl
mɪɡwɪdɛdásɪɡɪl uskɛluɪk Nɪkskɛmʊ.

5 Nɛ nɪɡɛ ɪlgɪm tɔɪnʊmúɪk Sɔpskɪ, ɛk wɪɡ-
úɪm Sɪmʊ tɛn ɛlp teluɪsɪt Pɪɛl ;

6 Etɪɔɡatkɪl tɔɪnʊmúɪl teluɪsɪlɪdʒɪl Sɪmʊ,
nʊdʒɪ-pʊnɪɡuɪlɪdʒɪl, tɛn wɪk ɛdɛk kɛskɛɡɪ.
Nɛɡʊm tʊlɪmʊltɔ tɛn dɛpkɛdɪk ʊktʊlsɛdɛɡɛnʊ.

7 Nɛ kɪsɪpkɔtʊʊkɛsɪtɔ ansɛlewɪt tɛn wɛskwɪm-
abʊnn Konɪlɪnsʊl, wɪɡʊmɔdʒɪ tɛbʊsɪlɪdʒɪ uʊnok-
ɔbɛmʊ, ɛk nɛʊktɛdʒɪlɪdʒɪl sɛbɛwɪlɪdʒɪl sʊməɡʊn-
ɪsɪl, tɛnɪk ɪɔptɔɪ ɛluɔɡwɛwɛ-dɪdʒɪl ;

8 ʌk psɛi-tʊlɪmɔdʒɪ 'msɪt ʊɡʊlɛ kɔɡuɛɛɪɪ,
ɛk ɛlkɪmɔdʒɪ Sɔpskɪ.

9 Nɛ wɔpk ɛskw pɛmɪɔɔdɪtɔ ɛk pɛmɪʊtɔɪ-
ɛɡʊmɪdɪtɔ ʊktɔɪɡʊnnʊ, Pɪɛl tɔktɔɪuɛt kɛkwɛk
wɛndʒɪɡwɔm ʊtsɛls-sɔdʊmɛnnʊ, ɛduɪk mɪʊʊls-
ɡwɛtɪ.

10 ʌk kɛsɪ-kʊɪsɪnk, ɛk kɛdu-mɪdʒɪsɪt ; kɛdu

tən teli-pumi-ilseduudite, mitçiptçewé, wigwiét,

11 Ak telabul-gigwəsité, nemidók wəsók ran-
tedék, ek uləkən wedjinəsik emulité teləmuək
stogé meskik əsūn neukol kedjigəsikul kedjipa-
degul ukwodəwəlin, ek meskəməsik məkəməgəgə.

12 Ak tən kəkeiyəsi-miləmuək-siədité newiks-
dədidjik weisik ek segousumuək ek tçudjətk, ek
sisiplik muusigiskəduək tolək, tepultidjik.

13 Ak Piel elut: Kəməsi, Piel, nebadöks, mi-
djisidöks.

14 Kədu Piel eladjul: Məgwé, Uktçisəkmən,
mudu mə mənə malkəduumu kəwə mə kepmə-
nuuk kəsnə medjigək.

15 Tokəu təbuəwé telimūt: Tən kəgwé
Niskəm kəsi wokmədok, kil mu uktuliwəduumu
mu kepmenuuk.

16 Nə ulə kəsi tələdasik sists; ek uləkən
aptç nepsədasik wəsəgə.

17 Nə Piel tən tilisip əwədətk tən teliuskútk
negulə tən kəsi nmidók tən telabulgigwəsité,
negulə tçimmuək tən Konilins kisilgimadji kə-
si-pəbəni-gemultiədité Simuul wik, ek kəkm-
ultidjik kweitç kəgənədasik;

18 Ak elə-miktəks-didjik, pəbəni-gem-ultidj-
ik; Simu tən el tələsit Piel utetləgəduumlin
uls tet.

19 Tən Piel ankədətk tən telabulgi-gwəsip,
Wedjiuli-niskəmən elçəl: Ankaptən! nəsidjik
tçimmuək kwəlsik.

20 Ns utçit nuguú umegesi, nisesi, widjeu, muu pkteswi-dédumu koguen; mudu nin kisi tulgimkik.

21 Tokuu Piel nisesit eliedji wegulé tçinumuú tani wetkimudji Konáliuséku; tokuu eladji: Ankaptumúkw, nin ns ten kwiluók: 8 kogué wedji-tçugwi-déyok.

22 Tokuu teluedjik: Konálius ten etli-keptine-wit kuskimtul-nakunilidji sumagumiso; sabewit ns tçinuu, tçipaladjul Nikskemul, sk wedji-ulimkuisit neuaktuue-miksáditç Leswibeku, wedji-kinemuksit Nikskem-ewiktuk, sabewit ansalewit utininku, ukwigumkúu uktulien wiku, udji-núudumun keluswókunul uktininku.

23 Ns piskwegi-madji: negumou ketkumididjik. Wopk eskitpúk Piel widjeuodji, sk inkúte widji-gudul-tidjik tenik etlugedum-uudidjik Sopsku, widjeusdidji.

24 Ns wopk piskwedidjik Sesalisku, sk Konálius eskibedji, kisi-moukwai-madji wogumáhu, sk wiguméhu.

25 Ns etlipiskwátç Piel, Konálius ssugmadjul, meskumdesínk wedjuou ukwótku, kepmaladjul.

26 Kadu Piel kakumaladjul, eladjul: Kumasi, nin psuk tçinuu.

27 Ns eskw weskwimátç, piskwét, sk wedjiadji pigwelnidji kisi-moui-délsuni:

28 Tokuu eladji: kedjaiduók muu nsidé-dasinuk

Leswíp uwigumouin kúsné upugásinén plnú wák ten uktúgi-tesuune-miksiliidjw. Kádu Nikskam kegi-nuudum-uit muu 'ntólu-widén ten pasuk wen muu keluusikw, kúsné medjigék.

29 Ns utqít muu taluudumu; kádu telkúseiiu wigumím, pegisín. Ns utqít píbsnimúul kógué wedji-wigumin.

30 Ak Konilius et: Neu-gunagek sunewiep misókú ten nágété, tesádjiét. Ak ten nágosit sistádjiép telitáp welákw, etli-slesuudumeí tesadjiép nigúnskú. Ak edú tóinúm kákmít nuuskáuk, boktasték ten telissuunéw.

31 Teluét: Konilius, uktels-suudum-ókúnum djiksetasik, sk uktaptéi-dimkéwé-umúul etli-mig-wi-dédasigúul uskáuk Nikskamú.

32 Ns utqít ulgágesi Sopáku, sk wigúum Simu ten elp teluásit Piel. Negum ethugstkúul Símumúul nuudji-pouni-gulidjúl, ten wák edék káskéegn. Negum ten tilisíp upkásínk keluulultoú.

33 Ns utqít enkúseiiu elkágesi émmén; sk weládegén upugásinumú. Ns utqít negé 'msít minén ten tesiék émmudiék ulá uskáuk Nikskamú, 'muudumunén 'msit kógué ten Nikskam telitplums-kúsn.

34 Tokú Piel touuldumásit, et: Teliák nemi-dú Nikskam muu pasuk weskitaptegékú.

35 Kádu ten tesuune-miksidiik 'msít wen ten tóipsladjúl Nikskamúul, sk kókwojdádkum elu-

kwótk, wedji-ulide-lumútk Niks-kam-ewiktuuk.

36 Uls keluswókun tsn Nikskam sbuadjí Is-
lelék weds-beksilidji, wedji-uliagunútk ankuómk,
(wontokørdi) Sesu Guuli utininku : Negum ka-
kei-alsútk 'msít kogué ;

37 Kilou kedjiduók negulá keluswokunék tsn
agunuu-dásiksap 'msit tsni Leswipewagigu ; wedj-
ipkotum-kiaksap Galilétku, tuitgu kulabís ulá
hapteise-waldim-kewéék tsnék Ssnbadis pestun-
kegu :

38 Nikskam utuudji-mimslán Sesu Guuliúl
Nasaletkewadjul Wedji-uli-nikskam iktuuk, alsu-
suid iktuuk ; tsn teli-yali-ulsdegesu, nesslerábuui
'msit tsni etli-kistewø-dasul-tilibuni mundu ik-
tugu ; mudu Nikskam tegweuábunul ;

39 Ak ninén nudji-luudum-asultiék 'msit tsn
Sesus kisi-tuls-doksap Leswibák umutkiuokn, sk
Salusalémk. Tsnul negumou nébs-dibunul, sk
okotkweds-ladibunul kumútk iktuuk.

40 Ksdu Nikskam abidjabslábuunul sistewéék
negwék.

41 Ak meswslábuunul, muu 'msit mimadjui-nú
iktuuk, ksdu utinewók tsni kisi ninsunábuni
unudji-luudum-asultilin, ninén na, [mudu]
wibuudultiegup negum, sk monin-samugol-tiege-
up, kisi minunsitegu.

42 Ak telkimi-námugup 'npestunum-uisnén
mimadjuiinu, sk 'ntelui-dumas-ultinén neg-

um utęininasun-kuusin Nikskam-ewiktuuk util-
sumán mimađjaultilidji sk nebúđulidji.

43 Ak 'msit nigenik-tęidjitege-winúgwik elui-
dumasultitik utęit négunu, 'msit wen ten ked-
lamsitkul uwásunum iktuuk utęi-sbiksik-tasidól
uteluewuđálb.

44 Na eskw eluskuútk negulé keluśwókunul
Piełb, Wedji-uli-níkskam elniśiét 'msit wenik u-
tinewoku, tenik djiksetum-iiditę ulé keluśwokun-

45 Ak negulé tenik eliktlam-situmu-didjik
pegwonesuudimk tulék, tenik pedji-widjeu-sdib-
umul Piełb, psakleuultidjik Wedji-uli-nikskame-
wé igunmadimkewé ututli-kuđsđasin utinewók
uktugik tesunemiksidiik.

46 Mndu nuduśdidji telikskei-yisi-miladu-
-sdilidji, sk utenitęwolęlín Nikskumul. Toku
Pieł psidabuguét, et :

47 ? Na edúk wen kisiutugulís sámugwon
egwét mu ubapteise-wđasultilín, tenik telimsun-
śdidjól Wedji-ulinikskámul stugé kinú.

48 Ak telkimadi ubapteise-wđasultilín Uk-
tęiskumál uwásunum iktuuk. Toku edaniśdidjól
Piełb unukęsilín tegelugunęęu.

CHAPTER 11.

Na apostalewidjik sk widjigudultidjik tenik et-
łęsđomuuudidjik Leswápewęik, nudum-sditę

uktugi-tesune-miksiliidji uwnsuwedulín Niks-
kamul ukelus-wókumum.

2 Ak ten tilisíp Piel pegisínk Salusalémk ts-
nik kisip-kwonesudjik kwedji-wegwe-muus-didjul.

3 Telwedjik: Kíl kisi piskwesup ten eum-
idip tginumúk muu pegwonesas-ultiák, sk wi-
budul-tiyoksnp.

4 Tokuu Piel wedjipkod-amkiák, wedji-tgadji-
-kiagun-udumwodji, sk tgradjik-agmuu-dumui-
odji, eladji:

5 Eumép uktgigúnk Sopák, etli-elssudum-eiép.
Ak wigwáanék, nemiduép ulékn telcmúk stngé
meskák ssún wedjinissik wssók, néukul kedji-
gásikul kedjipidegul ukwodewáih, sk ágagup ten
tet eumepu.

6 Ten ankaptumép nemagubuník newi-kadé-
-didjik weisisk; segousumuuu, sk tqudjátgk,
sk sisípk muusigis-kodúk tulék.

7 Ak nuudagup ten wen telimíp: Unegási,
Piel, nebadúks, midjisidúks.

8 Kadu teluép: Mógwé Uktgisakumou, mudu
me muné kogué muu nsidedásinuuk kpsne medji-
gék pidjasinuúk 'ntúunku.

9 Kadu aptg wedji-nsategul-ulíp wssogn,
telimip: Ten Nikskam kisi-wokumadok, ne muu
uktoluwádmu muu nsidedásinuuk.

10 Ne negulé sist kisi-tulédasik, sk 'msit ap el-
nepsadasigék wssogn.

11 Ns enkuseiiu nesisibuník tɛ́ɛnɔmugwik
igabunák wendjigwómk tɛ́n ɛ́mép, wedji-ulgimuu-
tɔ́nɛ́k Sesaliakɔ́, tɛ́n ɛ́mép.

12 Ak Wedji-uli-nikskɛ́m telkimíp 'nwidje-
-uonɔ́, ɛ́k muu 'ntɛ́swi-dɛ́dum-uɔ́nɔ́. Ak wegulɛ́
ɔ́sukum-tɛ́sidjik widjigɔ́d-ultákɔ́ widjɛ́u-ibuník,
ɛ́k piskwedɛ́iegup ns tɛ́ɛnɔm wákɔ́,

13 Tɔ́kɔ́u telagun-udum-uinámɔ́tɔ́p unumján
ansalewilidjɔ́l wákɔ́, tɛ́n kɛ́kɔ́míp ɛ́k teluép : Ul-
gimadúks tɛ́ɛnɔmúk Sopákɔ́, ɛ́k wágúɔ́m Sámɔ́u
tɛ́n elp teluɛ́isit Piel ;

14 Negum tɔ́limultó keluswókɔ́nɔ́l tɛ́nɔ́l
utɛ́ɛsɛ́dɛ́-dɔ́ksɔ́, kíl, ɛ́k 'msit tɛ́n telikdjiksɔ́ɔ́nɔ́.

15 Ns tɛ́n bɔ́ktɛ́i-tulɛ́-wistɔ́uép, Wedji-uli-
-nikskɛ́m elɛ́ɛ́isɛ́t utinɛ́wókɔ́, stɔ́gɛ́ kɛ́nɔ́u ɔ́ktɛ́ɛ́n-
ɛ́nák tɛ́n ɔ́mskwɛ́s pɔ́ktɔ́mkɛ́skɔ́.

16 Tɔ́kɔ́u migwi-dɛ́dumép Uktɛ́i-sákuɔ́mou
ukeluswókɔ́nɔ́m, tɛ́n telués ; Sɛ́n bɛ́dis kedlewé
iktuuk bapteisɛ́wɛ́degés sámɔ́ugwon iktuuk, kɛ́duu
kíloú bapteisɛ́wɛ́-dasuulti-doksɔ́p Wedji-uli-niks-
kɛ́m iktuuk.

17 Ns mɔ́du Nikskɛ́m teli-igɔ́nɔ́m-uótgɛ́ igɔ́n-
ɔ́madimkɛ́wé telɛ́múk igɔ́nɔ́múlkɔ́ kɛ́nɔ́u tɛ́n tel-
iktlamsitákɔ́ Uktɛ́isskɔ́mou Sɛ́sɔ́u Guuli utinink,
'wen tu nɛ́n, 'nkákadján Nikskɛ́mɔ́.

18 Ns kɛ́si nuuɔ́mɛ́ditɛ́, bunewistúdidjik ;
kɛ́pmɛ́delɔ́mɛ́didjɔ́l Nikskɛ́mɔ́l, teluɛ́edjik : Kedɔ́l
edúk Nikskɛ́m elp igɔ́nɔ́mɔ́tgɛ́ ɔ́ktɔ́gi tesuɛ́nɛ́-

miksiliidji apskwedé-dskun memadjuokun tulé.

19 Ne tsnik sesedeskuudunniik tsn kistewo-dske-
dímik igsgup, utgit Egiunu, elidasunák misokuu
Pinísk, sk Seiplúsk, sk Antiokuuk, pestunumaditg
na keluowokun mou wenu pestunum-uadiksub-
un psuk Leswibé.

20 Ne elt negumou teleouultidjik Seiplúsk sk
Seilinigu, tsnik tsn tilisip pedjidaditg Antiokuuk
keluládidji Glikewé, etli-pestunum-uadidji na
uli-agónu-dumókun tsn tulé Sesu Gwliéku, uk-
sekumamínaku.

21 Ak Uktgiséskumou upátun tegweuodji, sk
pigwelkik kedlamsitumaditg sk eli-kiwonskidss-
djik Uktgiséskumou iktuuk.

22 Na agnuudumokun utgit negulá koguel
igák usituokunuou iktuuk tsnik eumúdidjik el-
suum-ewi-moui-óm iktuuk Salusalémku : sk el-
kimédidjul Balnsbasul utulielín misokuu Antiok-
uku.

23 Tsn tilisip pegisínk sk nemiduótg Nikská-
mul utigunums-gwemkewum, welidssit, sk nes-
tuimadji utokunesultinoú Uktgiséskumál 'msit
ukwomlem-únuou iktuuk.

24 Mudu welitgínnumuit na, sk wodjuiedjul
Wedji-uli-nikskamul, sk uktlamsituókunu ; sk
pigwelkik wedji-widju-gwemuudjik Uktgiséskumou
iktuuk.

25 Tokuu tuutgu poktumkasit Balnsbés, eliét
Talsusku nadji-kwíluadjul Sohul.

26 Wedjiátę elsladjul Antiokuuk. Ak neuukti-buunkuk moui-pedjádédjik moui-sls-suudum-mę-wióm iktuuk, sk keginuudum-uúdidji pigwelhidji mimadjulinín. Ak Antiokuuk pemi-kinuudum-udjik umskwés teluuduuk-sultidjik Klistewit-swekú.

27 Nę negulę negwegul wedjádédjik nigęnik-tęidji-tege-winúk Salusalémku, pedjádédjik Antiokuukú.

28 Ak neuuktedjit négumou kękumęsit, Agabus teluęsit, sk wedji-kinuudum-uadji Wedji-uli-niskskę iktuuk, meduęk ouisousimk ukuduęigń tń telkák usitkumuęu. Nę tń kisabęsik Klódins Sisul unęęoomú.

29 Tokuu tuteęu pemi-kinuudum-údjik ilided-umáiditę tń teli-kisip-kwoduuuditę abogun-um-adim-kewé utshuonou widji-gudul-tiádidji tń etlugędumu-dilidji Leswipewęgígú.

30 Ak nę kisi-tulę-dęks-didjik, sk sbuúdidji kisigun, Belnebés sk Sol upitunuuokú.

TECAPTER 12.

NA edúk tilisip Elegewit tń teluęsit Helót si-binskasit ukisteweuón ęlt tń moui-slsuudum-ęwióm iktuuk tulęu.

2 Ak wedji-nebędjul Sękul, widjigudádidjul Sęnul espuęwosik iktuęu.

3 Nə mudu nemiátə Leswábək welidədu-m-ud-
ulítə, elp mesunadjul Pielul. Nə wegulé nágweg-
ul telégul pibunokun muu abide-dasinúuk malko-
dumugun.

4 Tokuu kisimsunátə, pídǵladjul ləplisuunku,
ək igəduodjul neuktińskuk-silidji tǵel úsukum
suməgunís utankweəgun, kisi-dəlmadjul utulə-
lən mimadjuinúu tən əmmulidju, kisi pəgewimku.

5 Nə utǵit Piel etli-ankweút ləplisuunku, kədu
eləsuudum-əwimoui-ómi muu buuni-eləsuudum-el-
səukuuk Nikskəmə-wiktuk.

6 Nə tən tutǵu Helót keduləlatə mimadjui-
núu əmmulítə, ulé elmitpək Piel etlinpát megewiik
tsəusilítə suməgunísu, wədji-kuləkubidégul upá-
tunul tsəugul piskədėkunul, ək nudji-ankodeg-
edjik ankodumidítə ləplisuun kəgunugun.

7 Nə edn Uktǵissakumou utanselemul pegisil-
nidjul, ək wosəǵwék wosadək ləplisuunku. Ək
tsəkumadjul Pielul epmébi-gulidju; kəkuməladjul,
eladjul: Kəsikuməsi! tokuu upiskədėkunumul
wədji-nisigul upátunku.

8 Ək ansalewit eladjul: Ukspisəsi, uptuksmə-
si. Tokuu Piel telədeget. Ək ansalewit eladjul:
Pidugwəsi ukpídúgunum; nuusugui.

9 Ək təwiét ansalewit ək Piel nuusugwodjul;
kədu muu kedjidúkw ukwedul-əwein tən ansale-
wilidjul telədegelidjul: kədu telidėtk utulabul-
gigwəsinn.

10 Ns kisi sioussididjik umskwesewé sk tsbuoué skumagun, igádítq kuswogwé kagunásasik tsn eliskégunék uktqigunku, tsn neuktuktasik pantsik utqit négumou : sk wedji-tuassididjik, sk usukum-teskum-iiditq neuktétqk outi, sk enkuseiinu (teidjiguoku) ansaléwit naksinkuladjul.

11 Ns Piel sinuiétq, telimsit : Nigétq kedlewé-iktqidjidiú Uktqisákumou ukisilgámén utansalemul, sk wedjuuh-sualít Helót upátun, sk Leswi-bák 'msit uteskibedskunum-uoku.

12 Ns kisi ankidétk, pegisínk Málinl wák, Ssn ukwidjul, tsn tsbuoué Ssn uwásunum Malk ns, tsn tet pigwelkik etli-moui-dssdjik, sssuuduma-djik.

13 Piel mssakték kagunásasiké kagun, sk ébités teluissit Loda, pegisínk uadjiksetumunu.

14 Ns nenuustuatq Pielul, mogwé pantsduúkw kagun, teli-ulidssit ; kssdu piskwäibit telimadji Piel ksskumit kagunug.

15 Kssdu telimssididjul : Eluwewién kál. Kssdu ébités melki-tuluét uttliann. Negumou teluadjik : Utansalemul néguls.

16 Kssdu Piel sioui-mssakték. Ak kisi-pantsduuúdtq kagun, nemissididjul, sk pskelei-ultidjik.

17 Kssdu Piel wedji-matkweduwadji upátunku ubuunewistudilinu, sk pskei-tulimadji tsn teli-kisi-tuassutq Uktqisákumal ssplisuunku, sk eladji :

Lidákw, agunuu-dumúkw wéguls Sák sk widji-gudul-tidjik. Tokuu poktumkasit Piel, eliét aptg nsdami.

18 Ns wopk eskitpiúk sumagunísk pigweli-sespenum-adjik : muu kedjisdigul Pielul tsen telasilitg.

19 Ns Helót kwiluátg, sk muu wedjiákw, pakumadjeuadjí nudji-ankø-dsks-dilidji, sk teblu-madji ukskei-nebøksilin. Ak Helót wedji-nissgasit Leswibewégík sk ethugátk Sesulisku.

20 Ns Helót løk wegeiadjí tseni ethugsdum-udilidji Teílku, sk Seidunku. Ksduu negulé kskai-moui-pedji-dádidjul, sk kiskissáditg Blastusul Helót unókubemul uwadabe-winouu, edsmáditg ankuomku ; mudu umutkuuou wedji-ankódasik Eligewít umutkíku.

21 Ns neukté nsgwek keginugwosík, Helót naskuk eligewitewé utøkwón, kekuubitg eligewitewé ukudpudímu, butuuusit.

22 Tokuu mimadjuinúk nedouu-didjik, telu-edjik : Muu tginumuúkw, ksduu niksksmewit tsen butuuusit.

23 Tokuu tgidjiguoku Uktgisáskumou utansalemul tsakumadjul Helotul, mudu muu kepmidelumegul Niksksmul. Ak witák malkomádidjul sk egúlamit.

24 Ksduu Niksksm ukeluswókunum pemík, sk pemi-adjí-pugwelku.

25 Ns Balnsbás sk Sol wedji-apskwádidjik

Salusalemkú kisi-kisaduúdtę utumó-dskm-mm-
uou, sk wedji-widjeu-édidjúl Senu teluisilidjúl
sk elp Malk.

TECAPTER 13.

NA emidítę moui-sls-sudum-ewióm iktuuk
Antiokúuk nigbnik-tęidjitege-winúuk, sk nuudjaki-
-nemuu-édidjik, teluisultidjik Balnebás, sk Simú,
tén elp teluisit Nígel; sk Lúkius tén telouít
Seiliník; sk Ménian, tén widji-gwedibonul Hel-
otul, “gubulnolul;” sk Sol.

2 Ns tén tilisip etluukwou-édidjúl Nikskemul,
sk suunewultidjik, Wedji-uli-nikskem et: Tep-
kisaduúkw Balnebás sk Sol uls lugowokun ik-
tuuk tén nin wigumkik utulul-kwodumunou.

3 Tokui suunewultidjik, sls-sudumadjik, sk
uputonuuól igedúdidjúl utinewokun, sk elkimé-
didji.

4 Tokui negmuó teliutęi-łgi-dasidjik Wedji-
-uli-nikskem iktuuk, pokum-kédidjik, elsidjik
Silusiskun; ns tet wedji-busidjik, eliedjik Sei-
pluskun.

5 Ns tén tilisíp eskw emidítę Salemisk, pestu-
umidítę Nikskemul ukeluwókunum, Leswabék
utsls-sudum-ogwom-uwokun, sk kekuuédidjúl
Senu unokubeminou.

6 Ns kisi-sapteskum-łiditę minigú, pegisinkik

misokua Paposku ; ula tet wedjiádidjól buóinnól
muu kedlewei-niggnik-tgidjitege-winuulu, teluuisil-
idjól Balesus ; Leswip na.

7 Negum tegweadiididjól tamól etli-alsuasilidjól
nedeln, teluuisilidjól Suldjans Pol, nestuélidjól
tginuúól, ten wigumadji Balnebasól sk Solól,
pswótk umuudumuón Nikskemól ukelus-wóknu-
um.

8 Kedu Elimus, buóin, mudu negét uwisun-
um ten kiwon-skui-dasik matumadji kwedjiu-
tqikiwon-skéladjól gubulnól kedlewe-uktlam-
situokun iktuk.

9 Tokua Sol, ten elp teluúsít Pol, wodjuuiedjól
Wedji-uli-nikskemól, ankemadjól :

10 Eladjól : Kál wedjuutguúdasin 'msit uksibu-
gwe-dékon, sk 'msit psdésuúdi ! mundu uundjun-
itq uktinín : kál buški-mékskéltumun 'msit sa-
bewuúdi ! mé buútu-kudjuus-duoutqul Uktqisí-
kumou pegqul utoutilu.

11 Nigétq, ankapén ! Uktqisískumou upátun
uktinínk ék, sk 'nkabigwéduks, sk mé numioút
ngosit metq talipkadjeku. Tokua enkuúsiu elni-
siqul utinínk eunék, sk bogunitpák ; sk ouwis-
sit, kweluadji teni upumi-guldekon-agum upát-
unku.

12 Tokua gubulnól nemidók ten teligiskádjiak,
kedlamsítq, wedji-pskulastók Uktqisiskumál
ukeginuudum-adinkewé-unku.

13 Ne Pol ek wigumék búsidjik, wedjipkø-
-tumki-dæddjik Papuskø, pedjidæddjik Pelgiskø
uktægúnk Pampiliskø. Tokø Sen bunsladji,
apskwæsit, eliét Salusalémkø.

14 Tæn tilisip wedjip-køtumkidæddjik Pelgisk,
pedjidæddjik Antiokuk Pisidiágn, ek piskwedæddjik
ælsuudum-øgwomk ætlesmuudi-giskugø, ebidæddjik.

15 Tokø kisikidasik utpluudækø ek nigænik-
-tædji-tege-winuk utwigadigunuoú, ælsusidjik
ælsuudumøgwom æbuædidji keluøwokø (Polø ek
wígumæ,) telwedjik: 'Nsistut, uskødumók nes-
tuæbu-guæmkewé utgæt wegulæ mimadjuinúuk,
tulewistø-doksøp.

16 Tokø kekumæsit Pol, ek matkwæduadji
upitøn æúk, eladji: Kilou Islelék wedæbeks.iyók,
ek kilou tænik tægipalók Nikskæmn, djiksetuúkw.

17 Ugulæ Islelék wedæbeksidjik uniksksæmuól,
ninsuunásøni kutægínækúhø ek espælasønigú mi-
madjuuinugwø, tæn tilisip etlugædum-uidisønák
pilue-ouul-tiædidék Esipték, ek espék upitøn ik-
tuuk wedji-tuolks-lásøni.

18 Ak edúk neuinskugi-buunkøkék telipkidji-
ankwæuóbøni bæktekumiktuuk.

19 Tokø kskei-kisi-wiswigønnum-næbædék elui-
gønøk-tæsuunæmik-silisønigú Kennøkø, umæku-
mi-gæmuouék weswæduosønék køkwæduosønék,
tokø legæwokø iktuuk wedji-utkønædji kutægínæ-
køhø.

20 Na kulabís edúuk neu-kuskimtul-nakun-
-ibuunkugék tgel nsninskugi-buunkugék igunumu-
-asunigú nudji-ilsuudsaks-dilítku, misokui Sam-
iuelók naganik-tjidji-tege-winuók unegomu.

21 Kulabís edouedisunák, pawotumadisunul eli-
gewilidjul; sk Nikskam igunumuósuni Solul,
Kis ukwisul, 'nkuudsguulu iktuuk Pasumeiók
tulé, utelige-witewilin, kulabís neuinskugi-bun-
kuk.

22 Ak kis kisi-djigula-ladék, espelásunul Da-
bidul ap utelige-witewilin utinewoku, ten utinin
wedji-luudumasis, telués: Wedják Dsbid Sesi
ukwisul, tçinum tulék stugé 'nkamlemun, ten
tçadjigulugwotó 'msit nuulide-dskunum.

23 Na Nikskam stugé kisi telués kisi-epsit-
kwsladjul wedsbeksilidjul ulé tçinum-wiaktuuk
nudju-setouiwelidjul utçit Islelék wedsbeksidjik.

24 Ssnbatistók kisipseduunkus 'msit mímadju-
inú iktuuk Islelék wedsbeksilidji, bapteisewal-
-dimkewé apskwedé-dskun tulé, eskw muu pegisil-
nikw;

25 Na ten tilisíp Ssn etluukwotkus utumó-da-
kun, telués: ? Talidelumiók 'nwéninu. Nin muu
négunu. Kadu, snkaptumúkw, nedu wen
uhtétçk utudeskuidó, tani umukusún nskua-
dji, nin muu depkadiwék 'ntapkwaduonu.

26 Tçinumutúut, utçkinetúut, Ablshamék weda-
beksayók, sk 'msit tanik tçipalók Nikskamu, weg-

nlé usetöguni-keluswokun petkidasik uktine-
wokun.

27 Kædu tænik etlugsædmúdidjik Salusal-
emku, æk usskumæmuó, mudu mægwe nenuæ-
diguul, kænæ mu kedjiduædiguul nigænik-tædji-
-tege-winúk ukelus-wokun-ummuól tænnl egá-
dasigul tes ætlæs-muudi-giskógulu, kisse-duudidjul
negulæ keluswokunn ukwis-abidænu, tænn tilisíp
wenmadji-ilsumadjul [Sesuu Guulinu.]

28 Ak tiliæ mu wedjiduædikw utininku tænn
koguæ wedji-depkædik unebænn, kædu metg edæ-
mædidjul Pæstul unebæksilinu.

29 Tøkui tilisip kisi kiskadje-dúdidjul 'msit
tænnl teluwágasigul, utgít negum, wedji-nisælæ-
didjul kumuúg iktuuk, æk igælædidjul utkuæskun
iktuuk.

30 Kædu Nikskæm abidjibæladjul.

31 Ak kækeiyi-sugunæk wedji-numæsnænn
tænn wedjiwidjæu-óbnæ Galilétk misøkui Salusa-
lænnku, tænn unuudji-luudum-æsidém mimadjuuinú
iktuuk.

32 Ak weli-agunuu-dummulék keluulkul agunuu-
dumókunnl tænn Nikskæm telimasunn utigunum-
uón kuutgænnku, elt kisi-kækei-uli-igunummuúlk
kinuu unndjunuoku tænn abidji-bæladék Sesuusul:

33 Stugé tænn teluwágasik tæbuoué ælsæudum-
-skun-æbegæskun iktuuk: Kæl næn 'nkwís; kiskúuk
wegwisié uktinin.

34 Ak mudu abidjibáladjól me muné usugul-
nganu, teluét: Igummultés Dabid uteulidé-
-dskunumkul kedlewégulu.

35 Ns utgít aptg teluét uktúk slsuidumskun-
-sbegi-skun iktuuk: Ms usidelumoút kunókubem
sabewit usugulnganu.

36 Kedu Dabidók elukweu-odék wigumsku
tsn telidék Nikskem, nehásunok, sk igslutók
utguoú iktugu, sk sugulngasunók.

37 Kedu negum tsn Nikskem abidji-beladú
mu sugulngs-liksubunu.

38 Ns utgít utgíktgidjidúkw, utgínetúut,
wedjipsedunasik ut tginum utininku, kilou úk-
tinewoku, eluwewudi abiksiktásinn.

39 Ak utinink wedji-sabs-lus-didék 'msit ts-
nik kedlam-situmu-didjik, 'msit eluwewúd iktuuk,
tsn mu kisiutgi-sabslusdiikw Muás utubluu-
-dskunumku.

40 Ns utgít ankwe-asultíkw tgel mu igsnutg
uktínwók uls keluswokun nigsnik-tgidjitege-
-winuú:

41 Kilou búski-alwoptum-udiyók, ankap-
tumúkw, sk kskéiksugs-dasultidoksap! Mudu
elukwodum lugowokun ukngomuoú iktuuk,
lugowokun tsn ms uktlamsitumuók, tilis wen
pkeitulimulók.

42 Ns kisi tuidsadítg slsuidumogwómk
Leswibaku, tsnik uktugik tesunemiksidjik edsmé-

didji utulagun-uidum-águunul wegulá keluswókunul aptq stlssmuidi-giskugun.

43 Ns kis slasudumúmk pigwelkik Leswibák, sk sabewultidjik tanik kisi kiwonska-dasul-tisunák uleswip-ewultilinu, pøktçi-widjeusdidji Pøhul sk Balnsbasul; tanik weskuumádidji, melkigulul-ádidji umulguuktumuonou Nikskámul utigunumagwemkewem iktuuk.

44 Ns aptq stlssmuidi-giskuk igák, sk suel 'msit uktçigúnk kskiutçi-moui-pedjididjik unuidumunou Nikskámul ukeluswókunum.

45 Kædu Leswibák nemáditç teli-moui-pigwelnitç, løk wiskuodji-dasultidjik, sk matunum-ádidjúl Pøhul sk Balnsbasul tøn teluelidju, etlin-eskuumádidjik sk etli-pilsabuu-guádidjik.

46 Toku Pøl sk Balnsbás pemulgi-dædjik, sk teluedjik: Depkádigun Nikskam ukeluswókunum umskwés utagunúdasin uktinewokun. Kædu mudu edjigulæduók, sk telilsumsultiyók mu ukpuugwodunou aptçi uskidjinuudi, ankaptumúkw! eli-apskwædiék uktugik tesunemiksidjik emuudididju.

47 Mudu kisi telitplumánamut Uktçisákumou, teluét: Kisi igelulép ukwosøgwaðuón uktugik tesunemiksidjik ukliusetógunín misokun tøn wegulák mskum.igéu.

48 Ns tøn uktugik tesune-miksidjik nuudumáididjúl wegulá, weláðssultidjik, sk kepmáðedumui-

editę Uktęisákumal ukeluswókum. Ak tedi-
djik ten kisiutęi-kiskadę-dasultidjik aptęuskidj-
inuđ iktuak, kedlam-situmuididjik.

49 Ak Uktęisákumou ukeluswokun eli-alag-
um-u-dasik 'msit na tami ulé mskumigean.

50 Kedu Leswibák asimadidji asusudum-ewi-
nuiskwu sk kepmide-dasultidji ebilidji, sk
mouiespeltidji tęinumú, uktęigúnk tulé, sk ki-
ssduuditę kistewódskun utęit Pólul sk Balnabs-
sul, sk wedji-djiguls-lsididji umutkiuoku.

51 Kedu wedji-mundeskun-đidjól tęigsdę-
wedjól ukwoduwók utęit negulé, sk pegisinkik
Eikoniómk.

52 Ak pemákinsmudjik wedjiutęusdas-ultidj-
ik ulidasudi, sk Wedji-uli-nikskámulu.

CHAPTER 14.

NA kiskadjiák Eikoniómk tokwi-piskws-didjik
Leswibák utasusudum-ęgwomuoku; sk teli tul-
ewistuditę moui-pigwelkik Leswibák sk Glikewák
kedlamsitum-uididjtę.

2 Kedu wegulé Leswibák tenik mu kedlamsit-
um-udáikw kamidudulédidji uktęgi tesunemik-
-silidji, sk kasslsdidji ukweiuuktaslin widjigud-
ultidji;

3 Na utęit pegitksdumidjtę ulshu, melki-kel-
usidjik Uktęisákumou iktuak, sk Uktęisákumou

wedji-luidumasit igunums-gwemkewé ukelus-wokunúmkw; sk igunumuótę kinuigwosudil sk pskleiudil ututęi-kisásasin upitunuokw.

4 Tokuu tsnik pigweli-mouidsadjik nktęigunkw nouskiedjik: inkúęę tegweusdidji Leswabák, sk inkúęę tegweusdidji apostalewilidji.

5 Kadu tsn tilisíp Leswabák, sk uktugik-tesu-nemiksidjik, sk usskumsmuó sespenumalítę ukisteweuonoú sk ukuundeu-tsnoú,

6 Kedjiduidítę, sk wesimultidjik, elidsadjik nktęigúnk telwisik Lístulw; sk uktúk nktęigúnk telwisik Delbi, sk nktęigunul tsnul Leikeonik tulél, sk maskumigeu ouwiiuw.

7 Ak sls tet uli-agunuu-dumokw etlipsedu-numidítę.

8 Ns tęinum ebít Listúlkw, menskumsgul ukwodul, wedjitulék tutęu weskidji-nuidék, tsn muné pemiekw.

9 Negum djiksetuodjul Polul telewistulidju; sk Pol snksmadjul, nemiadjul utuuskodumulin nktlamsituokw ukisin-sásasilinw.

10 Tokuu Pol kesigoui-kelusit, eladjul: Kkwodji-buguassi. Tokuu negum kskumdesink, sk pemiet.

11 Tokuu tsn mimadjuuinúk nemisdidjul Polul tsn teladegelitę, nedouudidjik, etliwistúdidjik Leikeonikewisimkw, teluedjik: Nikskámk kisi nisidsadjik tsn emmúkw, ulnuom-uksul-tidjik.

12 Ak teluidádidjúl Balnsbssúl Súpítel, sk elp teluidádidjúl Pólul Melkiulius; mudu negum nigsnikelusit.

13 Ns Súpítel tsen usksluk utçigunnumuóh ek, upsdulišsumul, pegisuladji wendjudismú sk wosowegewél aptugöpisudál; sk psduliš sk elp mímadjuinú keduip-kátunum-ussidji apóstalewilidji pegidunum-adimkewe iktuuk.

14 Ksdui tsen apóstalewidjik, Pól sk Balnsbas nuudumaditç, segwiskadúdidjúl utökwónuol, sk elábidjik mímadjuinú iktuuk, nedouedjik,

15 Teluedjik: tçinumuutút, ?kögwé wedji-tulsdsk-diyók wegulá. Ninén psuk mímadjui-nuiék, teleiék snsumé stugé kiloun; sk weli-agunui-dumulék, telimulék depksdik kuitçi-kiwonski-dsnoú negulá segewél, sk uktuli-kiwonski-dsnoú tsen mímadjit Nikskamu, tsen kisi-doksap wassók sk maskumigeu, sk uktçigum, sk 'msit kögwél tebiú ekul.

16 Tsen telipkidjegék pemiák usidelumábuni tesunemiksilidji upumáslin negumou utouti-wokun.

17 Ksdui yaptçu enksásitç eluidumasudi tsen teli-ulsdégés, sk teli-igunnumúlk utçi-kikpesán wssogu, sk weliutçuusdögul memkegul tesibúnkugu, sk wedjuitçuusdögul ukamlsmunúl mitçiptçewé iktuuk sk ulidsawokun.

18 Ns negulá keluswokun iktuuk wedji-wakun-

dji-tulsdegedjik utkuksnoú mimadjuinú uts-
lsuumkounou pegidun-umadimkewé iktuuk.

19 Ns Leswabák wedjidisdjik Antiokuuk, Eikø-
niúm k pedjidisdjik, tsn apostalewilidji eumulidju ;
tsnik muunsemádidji mimadjuinú tsnik kuun-
deuá-didjul Pólul, sk wedji-tuas-dedji-tuaditg
utinín uktegunku, telidelum-sdidjul unbulinu.

20 Kadu tsn tilisíp pemi-kíns-mudjik ouio-
gwu-buguu-daditg, Pól kskumssit sk elmoui-pis-
-kwedisdjik uktegunku : sk wopk Pól sk Balnsbás
pøktumkásdidjik, elásdidjik Delbaku.

21 Ns kisipsuduunum-áiditg uks uktegúnk sk
kisi-keginuu-dumásdidji pigwelnidji, apskwásdidjik,
pegisinkik Listulsku, sk Eikøniúm k, sk Antio-
kuuk ;

22 Etli-mulgigun-ewalsdidji pemi-kinuudumu-
dji utgi-djskumidjuohu, sk nestui-másdidji
umulgigul-numulín uktlamsituokun iktuuk ; teli-
másdidji depksdik pigwelkul unmadji-dsuidál
kuudji-piskwedénenu Nikskm uteli-gewa-gimku.

23 Ak kisi-kinuu-gwolásdidji tsn weni unuidji-
-alsusilín utinewoku 'msit tsn tesilítg slsaudum-
-ewimoui-óm iktuuk, sk kisi-suunewultidjik slsaudu-
madjik, igalsdidji Uktgisékumou iktuuk tsn
utinínk kisikt-lamsitumu-dádidjul.

24 Tokuu sapteskumiditg mskumigau teluáisik
Pisáidu, sk pegisinkik Pampílsku.

25 Kisip-seduunum-áiditg Nikskm ukelus-

wókunum Pelgiku, elnisgédidjik Atelysku.

26 Tòkuu búsidjik, éliedjik Antiokuuku, tən tet etli-kisi-kinuu-gwolusn Nikskəm utigun-ums-gwem-kewem utgít uls lugəwokun tən kisi-tolsduuditə.

27 Nə pegisinaiditə mouslədidji moui-sləsudum-ewiəmi, agunudum-usdidji 'msit tən Nikskəm wedji-tolsdoksəp utinewokn; sk tən teli-pantsduadjə ɔktugi tesuə-miksiliidji ɔktlamsit-uokuné kəsgun.

28 Ak pegidjtkwe-usdidji pemi-kinuu-dum-uuk-sultilidji nə tetu.

CHAPTER 15.

NA tənuk wenik wedji-nisəkidədidjik Leswipəwəgik, sk telikinudum-usdidji widjignduultilidji, elədidji: Edúk muu ɔpkwones-asultiuók Mə́s utubluəskunómk tən telkít, mə kisiusetədiuók.

2 Nə kisi wegəmaduultímk muu aptəətəduuók, sk kisi pigweli-ədumaduultímk Pə́lul sk Balnsəbsul utinewokn, teblumədidji Pə́lul sk Balnsəbsul sk ɔktugi weni, utulidənoú Salusələmk, apəstələwilidji sk kisigú əmulidju, utgít ugulə pəbənim-timkewəhu.

3 Negumóu wedji-ləluədidjik moui-sləsudum-ewiəmi iktuuk, səpteskuməditə məskumigəu telu-isik Pinikiaku, sk Saməliaku, teli-aləgunu-dum-

udiiditg uktingik tesuunemiksidjik ukiwonskidali-
nu ; ak kiselsididji 'msit widjigudul-tilidji umoui-
wulids-sultilinu.

4 Na pedjadaditɕ Salusalémku mouisla-sudum-
-ɛwiɔmi ɛk apostalɛwidjik ɛk kisiguúk weswalsidi-
dji; ɛk agɔnuudumuɛdidji 'msit tɛn kɔgwɛ Niks-
kam wedji-kisi-tɔlsdokɔnp utinɛwoku.

5 Kədu sɪt Palusɪsɪk tənɪk kisɪktlam-situmədɪtɕ
kəkumɪdsɪjɪk, telwɛdɪjɪk: Kesiɪ-tumɪ-dédasɪk
wɪpɪgwɔnes-asultɪnɔw; sɪk utwɪhɪudəs-ultɪnɔw
wəsɪktumwəsɔw Mɔɪsɪl utwɪhɪudɪkɔwɔw.

6 Tokui apóstalewidjik sk kisigúik mouidsadjik umouit-pludum-mnou uls 'mtumodáskunn.

7 Ns kisa-pigweli-edumaduul-tiiditg Piel ksk-
umasit, eladji : Utękinetút, kedjiduudiyók Niks-
ksm tumk wedji-ninsuuníp nán kánú uktinenák
kuulsmén uktugik tesuunemiksidjik udujnu-dum-
uonó uliagun-udumokon nán 'ntininku ; kuul-
smén ukuudlam-situmu-dinouu.

8 Ak Nikskm tsn nudjik-tgidjidogul 'mksm-lsmúnul eluwidumasit negulá utinewók tsn teli-igunnumuótę Wedji-uli-nikskmst stngé teliigunnumúlkw.

9 Ak muu telálsigwi utístuøltíln sk kinu, tsu
teliutçi-wokum-sduadjul ukwom-lamúnuuol ukt-
lam-situokun ikt'ugu.

10 Nut kədu kəgué wədʒíkwtəsləkʷ Níkssə-
mən, ʷknsə-ɖuonou utəgɖluokʷné kəginu-

-dumudjik utogulw-okunuwokw, ten kinu sk
kutz-i-nakik muu kisi-pums-dukw.

11 Ak kedlamsitumúkw kinu kudji-kuustan-
enu Uktgisékumou Sesu Guuli utigunums-
-gwemkewemk, sk elp enkuude negumou ansun-
shu.

12 Tokw 'msit tenik mouidsadjik bunewistw-
didjik, muu nedoudíkw, sk djiksetuudidji Baln-
besul sk Pólul agunudumúlítg ten telimsugágul
koguwél Nikskam wedji-kisi-tulsogul upitunw-
ok uktugi-tesunemik-silidji enmudilidju.

13 Ns bunewistulítg, Ssk usitegululadji,
eladji: 'Nsistúut djiksetuúkw.

14 Simu agunui-dumúkw ten Nikskam ums-
kwés telimitugwolátg uktugi tesunemiksilidji
utuutguisuslén mimadjuinú utgit uwásunum.

15 Ns negulé wedjiutgi-uliwedjiidigul nigs-
nik-tgidjitege-winúuk ukeluswokun-umuwól, stugé
ten teliwáigasik.

16 Elmáguník apskwssidés, [teluwét Nikskam,]
aptg líduwés Dabid usegigun-igunum ten kewi-
sksup; sk aptg alsduodés tanul segwisk-dígunul,
sk kumédudés.

17 Kuksmán tenik eskwiedjik mimadjuinúuk
ukwihuonou Uktgisékumal, sk elp ten tesunemik-
sidjik tenik wedji-wisunkewudjik nin 'nwásunum
iktuk; teluwét Uktgisékumou ten kisidogul 'msit
úgula koguwél.

18 Wedjiktčidji-dásigul Nikskem utinink 'msit utluğo-wókunumul wedjədegémk umskwés pək-tum-kiskn.

19 Nə utčít nin telidəduu muu depkádinuuk ukspəuonenuu tənik uktugik tesuue-miksidiik kisi-apskwedəedjik Nikskem-ewiktugn.

20 Kəduu uktelgi-dumunenuu keluuswokun u-utči-tugul-sultinoú ulnuoktək umedjigs-geiun-uolu, ək wínsudi, ək weisík kistunepi-ludjik, ək muleu.

21 Mədu kəs sək Məis kekuunadji tənə 'msit uktəgúnk etlipesəduun-uudilidji utčít negum; mədu utwəigədigon etligədasik ələsuduó-gwomul tes ətləs-muudi-giskn.

22 Təkuu welidəduuəiditč apəstələwidjik ək kisəgúk, ək 'msit moui-ələsuduəewi-əmi, utul-gimənoú tčinumuú wedji-ninəsun-kuusilidji wig-umou-ou iktuk, utčít utuukwəuonoú Pəlu ək Baləsəsu, utulidənou Antiokukn; negulə Su-dəhu elp teluəisilidjul Bələsəs; ək Sələsu, tənik nuudji-nigənuotigedjik wigumouou iktuk.

23 Ək wedji tuləsbuə-didji upətuunuól wəgəd-igunul teli-wəigəsəgul: Apəstələwidjik ək kisəgúk ək widjəduultidjik, wesəkəgubmədidji widjədu-ultilidji tənə uktugi tesuue-miksilidji etluğəduu-uudilidji Antiokúk, ək Siliək ək Silisiskn.

24 Mədu nuuduəiək əlt wenik udjipkətuu-kidənoú 'ntinənək, utulidənoú əmək, wedji-

sespemulók keluawokun iktuuk, obuladulogul
 uktulidaswokun-umuwól, tan teluedjik udepkadin
 ukpuigwones-asultinou, sk uksaktummuonou Mōs
 utubluđekunum; tenik muné telkimékdjik
 utuls-daks-dinou;

25 Welidedumék tan tilisip mouđaiék newk-
 ten, 'ntulgimsenén ninasun-kúsidjik tēinumuuk
 ten emmudiokun, sk widjagimkdjik kesalkusidjik
 Balnebés sk Pōl uwidjemonou.

26 Tēinumuék tenik kisi-igaduđibunul umi-
 madju-okunumuól 'nsenoksúd iktuuk utgít
 Uktēisákumal Sesu Gulul tuwisunum.

27 Ns utgít elkimkdjik Suidé sk Silés, tenik
 telagun-udum-uloktésk ugulá koguelu.

28 Mundu welidedumék Wedji-uli-nikskem sk
 ninén, muu 'ntigaduénén uktinewók adjiksúk
 miusún muenkuđe negulá ulsbedum-uókunul.

29 Nōt négulá; Ukmádad-udummuonó wáus
 elipkadmasik ulnuoktsu iktuuk, sk mōldeu, sk
 weisisk tenik kestune-piludjik, sk winsuđi.
 Negulá mádadu-dumudiyók, ulsdeks-didoksup.
 Adáu.

30 Ns utgít buunálútē pedjidédjik Antioku-
 ku: sk kisi mouslédidji mouipigwel-nidji widji-
 gudultilidji, igunumuusdidji wáigádigun.

31 Ns kiskidumu-diđitē wedji-ulás-sul-
 tidjik negulá ulkwidjé-dskun iktuuk.

32 Ak Suidé sk Silés negulá niguník-tēidji-

-tegawinuudjik, sk negumou wedjapigwelin-setuui-mádidja widjigudulitidja pigwelkul keluswókun-ul, sk melkigunewalsdidja.

33 Na kisituhugsdum-iiditg nédél muu pegidje-nuuk buuslugwáididja wigumouou iktuuk wontokód iktuuk. Tokuu pedjidssdjik ten apostalewilidja emmu-dilidja.

34 Kadu Silás welidétk métg ununka in ulsu.

35 Ak Pol sk Balnsbás metg etlugatkik Anti-okuku, etli-kinuudum-wedjik, sk etlipseduunum-waditg Uktgisskumou ukeluswokun; sk elp pigwelkik uktugik.

36 Na kisitkelugunák Pol eladjul Balnsbasul: Lssadinétk sk mitugwolánétk widjigimkwik 'msit uktgigínk ten tet etlipseduunum-uugup Uktgisákumou ukeluswókunum, sk numis-dúksunuu ten teloltiididju.

37 Na Balnsbás menwegét ususlén Sannul, tel-uasilidjul Malku.

38 Kadu Pol muu welidedumúkw ususlsin néguls ten buuslábuni Pampilisku, sk muu widj-eu-ogúbuni lugowokun iktuuk.

39 Ak teli-padsksyedjik buunkaltidjik, sk Balnsbás weswladjul Malkul, tokuu búsiiditg, elsk-tugedjik Seiplusku.

40 Ak Pol nínasunadjul Silásul, sk pøktum-kasit, (eli-ssusudum-elseút) wedji-igshut widji-gudul-tilidja Nikském utuul-dimkewum iktuuk.

41 Tòkuu sàpteskuuk Sàlisku, sk Sàlisiaku,
pemi-muligun-eweladji moui-sas-sudum-ewa-
nuu.

CHAPTER 16.

TOKU [Pòl] igát uktejigúnk teluisik Delbi,
sk uknúk tən teluisík Lístulu. Tòkuu nədu wen
pemikinu-dumuút ek tet, teluisit Timoté; tənul
ukwidjul leswipe-ogudum-ulidjul, tən kedlamsítik
Sesuu Guuliúl utininku; kədu utəul Glikewədjul.

2 Nə Timoté wedji-ulimkusit 'msit widjigud-
ultilidji tən etlugədu-m-uudilidji Listulu, sk
Eikonəumku.

3 Nə Pòl adjiptəuladjul uwidjedinu, sk wes-
weladjul, pegwonesadjul, utəit negulá Leswábək
tənik etlugədu-m-uudidjik ələ; mudu 'msit kedji-
ədidjul utəul uglikewədjulinu.

4 Nə sàpteskuu-aiditə uktejigunul, igunumu-
-ədidji utplu-dískunul tənul apəstələwidjik sk
kisigúk Salusalémk, kisit-pluədu-m-aididjul.

5 Nə utəit moui-ələsudum-əwəməl melkigun-
-əwədasignul uklamsituokun iktuuk, sk pemi-adj-
-pigwelkik təsigiskugəlu.

6 Nə kisəptesku-m-aiditə Plidjisku, sk məku-
-igəu teluisik Galétis, wedjiutək-ulkuusidjik
Wedji-uli-niskəm iktuuk utəlip-sədu-m-mu-
Niskəm ukəluəswókunum Əsisku;

7 Tokuu kisi-igaditɔ Misiaku, kwedji-lɛdidjik
Betinigu, kɛduu Wedji-uli-niskam muu nsi-dɛ-
lum-sɔwi.

8 Tokuu siousdiiditg Misiaku pedji-nissagá-
-didjik Tlɔasku ;

9 Ns depkák Pól telabul-gigwásit, nemiadjúl tçinumuúl Masidøniák tulél kækømilidjúl, tønul teltamtçul, eitçul: tçugwa-nsuukumssi Masidøniák, æk sbøçnummuwin.

10 Ns kasi tulabul-gigwssitg ns telhenskiu-
-kwedjildsiék Masidoniaku, pскеidеdum-uidiék
'nwigum.inamunén 'ntoli-uliagun-uidum-uonén
négnls.

11 N_B utęit wedji-busiék Tłoasngu, elinami-
sék Samotlesinku, ek wopk elisék Nlapølisku.

12 Ak pøktumkidašiek, pedjidašiek Pilipiku mouik-pumi-dédasik ukteigún na Masidonisku, Lumkewák utteigunum-uoku; sk etlugadum-udáiek na ukteigúnk tessuiguungu.

13 Na stlasmudagiskuk tewidaiék, elidaiék
kaskisibugw, ten itli-balsudumumku; ebidaiék
ek weskwimkudjik ebidjik tenik elidsdjik na tet.

14 Na nœdu wen ebít, teluísít Lídís, tœn mu-
djin-tuiskedogul mœskuuni-mekwpedegul esumol,
tœn telœuit pktgigún teluísik Teisteiln; tœn tgi-
peladjul Nikskœmul, nuuduœnamut; tœn ukwom-
lœmun Nikskœm pœntsduotg uadjiksétumœn nég-
nœs tœnul Polul teluœlidjn.

15 Ns kisi-bapteisewas-dasitq sk tsn telikw-
tqikw-suítq, edami-namut, teliminamut: Tulide-
lumiók n'tuúíktlam-sítumun Uktqisékumou
iktuuk, piskwedékw nik: tulugsdum-uidikw uls.
Ns teli-muunsami-namut.

16 Ns tsn tilisíp elidaiék alsuudumúmk, ebités
tsn buosinuskwoit, (nuadjiksigt,) tsn pigwelip-
-kwoduadji utalsusitém tsn teli-buosin-wa-
degedj.

17 Widjewinamut nusuuguui-namuk, Polul sk
ninén, etlintouét, teluét: Wegulá tqinnumúk
mouiespék Nikskam unókubemk ns, tsnik kegi-
-nuudum-uli-námugik usetóguné outi.

18 Ns uls ebités kskeiyisuguunák pemitolsd-
egét; Ksdu Pol apskwasit, eladjul m'tqidjiskm-
idjul: Teblumúul Sesu Guuli uwisunum iktuuk,
utqi-tuolkssi utinink. Ns tuutqu tesádjiet
wedji-tuolkssidjul utinink.

19 Ns utalsusitém nemiduulítq utadjip-tquds-
kun-mmuouú ukaniewilín ukiskkskyén, kskwels-
didji Polul sk Silasul, elsladidji itlin-tuais-kadim-
kn, usksluók usskumemmuok.

20 Ak eliguldskun-édidji usksluók nuadjitplu-
-daks-dilidji, eladidji: Wegulá tqinnumúk kesespo-
dum-áiditq uktqigun-mminuu, mudu Leswibék ns.

21 Ak kskei-kinuudum-usdidjul nskels-dum-
kewél tsnul mu usidedasiúkw kusuw-dunenuu,
kusné uktuls-dunenuu, mudu kinu Lomkewák.

22 Na mouitkordum-uididjik uktęigínk pesuu-gwoduśdidji, sk nuudjitplu-deksdidjik wedji-skwis-kine-duśdidjul utokwónuol sk telkiged-umjiditę unibi-sokun-töksilinn.

23 Ak kisi-pigweli-nibi-sokun-tęditę, pidjślśdidji lęplisuunk, sk telitplumśdidjul nuudjodum-plitę lęplisuun upegadji-ankweuolinn.

24 Ten telitplumutę, pidjśladji bitui-lęplisuunk, sk kelokum-uśdidjul ukwóduol kulękigun iktuuk.

25 Na sktatęgek Pol sk Silśś ślęsudumadjik, sk muuıwolśdidjul Nikskemul, sk tenik pısultıdjik [uktęgik] lęplisuunk nuuduśdidji.

26 Ak wiskiń meskák kińkw igék, sk lęplisuuněl ulsegun-igunul wedji-madjė-digul; wiskiń 'msit kėgunul pantedeskul, sk 'msit wenik ukul-pi-lękun-umuoł apkuudeskul.

27 Na nuudjotk lęplisuun tugiėt, sk nemıdęgul lęplisuuněl kėgunul pantedęgul, ualkwegędok utespuęwósikun, kedunębasit, telıdelumadjik kistedjń utuusi-muutilinn.

28 Kśdu nedouėt Polu, ęt: Mu uktatękunś-lusiun, nuudu 'msit ten tęsiėk emėk ulęu.

29 Tokun wosęgunumokun wigńtk, piskwede-sńnk, wetękwi-nenkudesńnk, meskunśdesink usk-luók Polul sk Silśsul,

30 Tewśladji, eladji: Skkunetńt ? talędeędės ten teliusudadės.

31 Eladidjól : Uktlamsidén Uktqisákumou Sésu Guuli utinink, sk usidadúks sk telikwtqikw-suinu.

32 Ak agnuudum-USDÍŧ Uktqisákumal ukel-us-wókum sk tən telikwtqikwsuilítq wádum-USDÍŧ.

33 Tokuu weswladji ensuuné tutqut tesádjiēt depkigu, sk kesispe-duadjól tən telī-nānis-kūnē-nelidjō ; sk enkuseiui bapteisewédasit, negum sk 'msit tən telikwtqikwsuidjō !

34 Ak kisi-piskwegimátq, esumadji, sk moui-ulide-sultidjik mouikt-lamsitum-iiditq Niks-kamewiktuuk, negum sk 'msit tən telikwtqikwsuidjō.

35 Nē kissebunáák nuudjitplu-dēksēdidjik elki-mēdidji nuudji-kokwē-dēks-dilidji utulimslū [nuudjodumulítq lēplisuun :] Usidelum negulē tēi-nūmūk upoktumkēdinouu.

36 Tokuu nuudjótq lēplisuun telimadjól Pōlōl : Abuidjik nuudjitplu-dēksēdidjik, telwēdjik n'tusi-de-lumulinou ōkpoktumkē-dinouu. Nē utēit nuugū ōpkotumkēdikw wontokód iktuuk.

37 Kēdu Pōl eladji : Meswi-nābisōkūn-tēn-āmūdjik tən mōgwē tebludasiuék, sk pādjslā-nāmūdjik lēplisuunkō, tilis Lumkewēdjuiék ninenu : sk ōnigétq kēdui-djigulē-lināmūdjik kī-muidugu. [Amiútq mōgwē ;] kēdui negumou tēugwādsitq, tuēlinamūtq.

38 Toku nudji-kokwa-dsks-didjik telagun-
-uudum-śdidji nudjit-pludsk-dilidji, sk negmoú
wegwods-sultidjik tsn tilisíp nuudumsditg ulom-
ke-wadjuulinu.

39 Toku pedjidsditg, edsmsdidji, tewolkals-
didji, edsmsdidji u-udjip-kotum-kádi-lín ula
nktgigunku.

40 Toku tewsdidjik ləplisúnk, piskwsdidjik
Lidis wiku; nemásditg wigumoushu, nestuimś-
didji; toku pəktumksdidjik.

TECAPTER 17.

NA kisapteskumáiditg Ampipolisk sk Apoloniku,
igsdjik Tesaloneiksku, tsn tet Leswabák utsls-
-suudum-əgwomuou edék.

2 Ak Pol tsn telintəwəgdok, piskwát tsn tet
emulidju; sk kulabís nesiskul stləsmudi-gis-
kugul wedji-ədum-adul-tidjik tsn teliwágasik
[Niskəm utwáigádigu iktuk.]

3 Pansdok sk pəkeiagun-útk udepksdin Klis-
təwín utunmadjén sk utabidjabenu, sk, [telwet,]
ulə Sesu Guli tsn nin agnuudumwulók smútg
uklistewinu.

4 Nə slt kedlamsitumáiditg, sk wadugwádidjul
Polul sk Siləsul; sk moui-pigwelkik Glikewák
sləsuudum-əwinuuugu; sk kepma-əbitəwul-tidjik
muu tegaledjiikw.

5 Kadu Leswibák tsnik muu kedlam-situmu-
 diákw wiskuwodji-dsaultidjik, sk weswslédidji tçi-
 numú winmudu-dilidji buiski-ismulidji itlin-
 -tuiské-dimku, tegalé-dské-didjik, toku (mou-
 lasilidji) kiséledidji pigwelidji mimadjuinú
 umouidsnou, sk kiséduiditg uktégún usespen-
 oktonnu; sk pesu-gwodum-uiditg Djesunul
 wiiku, kwiluédidji apostale-wilidji utuálenou
 mimadjui-inu iktuuk.

6 Kadu mógwé wédjisdigwi: toku elédidji-
 -médidji Djesunul sk inkútg widji-guduul-tilidji
 tán tet slsulsultilidji uktégúnk emulidju: Ses-
 kuudidjik, telwedjik: Ugulá tçinnumúk tsnik ká-
 séduiditg usitkumú usespenóktunu, tçel elp
 pedjidédidjik uléu.

7 Tani Djesun piskwegimadji. Tán tesiditg
 elistumuédidjul Sisulúl utubluáskununu, telu-
 edjik uktúk eligewít ek, tán teluáit Sesus.

8 Toku sespéuédidji mimadjuinú sk tani
 slsulsultilidji uktégúnk tán tilisíp nuudumulitg
 néguks.

9 Toku wédjimsinuiditg agusewokun Djesun-
 ék sk uktúgin, usidélumédidji upóktum-kidslinu.

10 Toku widji-guduultidjik enkuseinu póktugi-
 -médidji Póbul sk Silsul depkigu, utulédilín
 Bilisku; tsnik pegisináiditg piskwédidjik Leswibák
 utálsuudum-ógwomuók.

11 Ns negulá Biliskewák adjikpumóltidjik

muenkuude Tesaloneikiewák, sk kiskadjoltidjik
ususuononó Uktgisakmal ukeluswókunum ; sk
tesigiskuk kwiludumiididjul tanul ewiigásignul
ukudji-djidumou negulá koguel ukedlewen
kusne mu.

12 Na utgit pugwelkik negulá kedlamsitumu-
diditg, sk elp pigwelkik Glikewiskwék esusudum-
-ewinu-iskwák kepmoltidjik, sk elp tginumuúk
mu tegaledjiákw.

13 Kedu ten tilisíp Leswabák tanik ethugadum-
-uididjik Tesaloneiksku, kedjiduiditg Nikskam
ukeluswókunum wedjipsudunasik Pølegu, Bili-
sku, pedjidádjik esu, kisalsdidji mimadjuinú
uscspenumslinu.

14 Tokuu enkuseinu widjigndultidjik pøktngi-
msdidjul Polul stugé utulielín ukteigumugwelu :
kedu Silas sk Timótis nenksdidjik ulá tet medju.

15 Tokuu tanik pøktumkslsdidjul Polul, esls-
didjul misoku ukteigúnk telusik Atens. Tokuu
wedjiusui-eduiditg utplúdskun utgit Silasul sk
Timotiul utulin-kusip-kisihinu ten Polul eum-
nlitg, elumi-dsdjik.

16 Na eskw Pol eskibátg Atensku ukamlsmun
madjesik utininku ten ankaptúk ukteigún wedj-
iutgusdasik nluuokták.

17 Na utgit tesigiskuk etli-edumadul-tádidji
Leswabau, sk esusudum-ewinuúu esusudum-og-
womku, sk teni itlin-tuiskedimk eumudilidjau.

18 Næ ælt tçinnumúuk pigwelik-tçidji-dæks-didjik teluisuultidjik Epikiuliák æk Stoikák, æsuuguædi-djøl Pøljøl. Æk ælt teluedjik: Køgué ut petkuu-duunkét keduu-iuskiútk. Ælt teluedjik: Telidæljumkiút stugé unadji-nigæn-agunimén piluél Nikskæmmn. [Næ teluedjik] mudo Pølj agunimadjiøl Sesusøl æk abidjibemkn.

19 Tøkui weswæsdidjiøl, elæsdidjiøl kekwoçuúk tæn teluisik Aliópagøs, teluedjik: Uksadumugwék 'nkudjidjidunén tæn teliák ulé pilé kinuudumasuudi tæn wesdjuuskiúdasik kíl uktininkn.

20 Mudo pegisudunøl piluél køguél 'usituokunuminsk. Kedwiktidjidjuék tæn teluék wéguls.

21 Mudo 'msit tæn tesidjik Atinkewák æk tænik piluék emuudidjik mægwe telæskædiák, pæruk kedantuuditç utagunui-dummonou kusun unuudummonou køguél piluæn.

22 Tøkui Pølj kekumitç Aliópagøskn, eladji: Atinkewætuút, pækeinumiðu ukbuisi-ælsudumædinoun.

23 Mudo tæn tilisíp ælesiáp æk ankaptumabun uktalesudum-ogwom-uól æk tænu nèguæ tulél, batkwi-ælsudum-okun wedjidjuáp tæn teluiigasik kekwegu: "Utgjít nut Nikskæ tæn muu kedjiaguisik." Næ utgjit tæn ælsuumók tiliæ muu kedjiouók, niu kegi-mus-duulók.

24 Nikskæ tæn kisidoksap usitkumú æk 'msit

kəgwél, tən mouialsusit wəsək ək məkumigéu, mu etlugəduwugul ɲktɕi-əlsəduw-əgwomul wedji-kisidasigul [tɕinmúk] upitɲuokɲ.

25 Kɲsnə mu wedji-lugəwót tɕinmúk upit-ɲuól stugé edúk pəwotkél kəgwél; mudu negu kəkəigɲɲumwótɕ 'msit weni mimadjwók-ɲ, kəmləmuudi ək 'msit kəgwél.

26 Ək wedji-kisiadji nəuktétɕk muldéu 'msit tən tɛsuɲə-miksiliɲji tən etlugəduw-udiliɲji 'msit usitkumugɲ; ək nigənitplutkɲs tən tilisíp tel-iuskidji-nultili-duɲ, ək tən tet tɲlugəduw-udili-duɲ.

27 Kułəmən negumóu ukwəluonóu ɲktɕiss-kuməl tɕel edúk ninaduɲsɲitɕ ək wedjiadək: tilis mu əməskəlɲúk tən tɛsiəkɲ.

28 Mudu utinink etli-pumóu-sultəkɲ, etli-madjədikɲ ək wedji-ɲmúkɲ. Stugé tənɲk wenik etli-nudjiktsbegi-ədidjik ɲktinewók, telu-edjik: Kɲnu elp [Nikskəm] unidjínk nɛ.

29 Nɛ mudu kɲnu Nikskəm unidjínk, mu depkəɲinúk ɲktɲli-dəduw-dinenu nikskəme-wuudi utɲləmúktɲɲ stugé wisóusuliewé, kɲsnə suliewé, kɲsnə kəndéu wedji-kisilsəktəsik ɲɲú utlugəwokɲ iktuək, kɲsnə utalidəswokɲ iktuək.

30 Kədu negulə tɲtɕu tilisíp mu nestuəl-timugék Nikskəm eliptugɲp. Kədu nigétɕ teb-lumadji 'msit weni 'msit nədəmɲ, utɲtɕi-aps-kwed-əduwɲóu uteluwe-wuɲiwɲ.

31 Mədu kisi-ilitplútk nəgwek tən tilisíp utçiilsuotó usitkumú kəkwođja-dəkun iktuuk ulé tçinəm utininku tənəl kisi-ninəsuun-adjol : utçit nə wedji-igunnumuotç eluəidumasuđi 'msit tən tesilidji, abidji-bələdək Səsu Gulinlu.

32 Nə nuđuməditç abidjəbemku, alt mali-gigedum-əiditç, alt teluədjik : ap djiksetul-tésinen utçit nə.

33 Təku Pəl teliutçip-kotumkasit megweiik neguləlu.

34 Kədu alt tçinumuúk wiđju-gwədidjul, ək kedlamsituməiditç : Deionásius Aliopagusk tulé, ək əbit tən teluəisit Dəmelis ; ək ap uktugik, wiđu-gwədidjik.

CHAPTER 18.

NA kulabis Pəl wedjip-kotumkasit Atensku, ək pegisínk uktçigúnk teluəisik Kolint.

2 Ak wedjiadjul Leswəpul teluəisilidjul Akwilul, etligilidjul Pontusku, tən kedjigouegəl wedjiət Italiku, ək elp utébitémul teluəisilidjul Plisila tegwəadiədidjul. Mədu Klədius [Eligewit] kisitplumadji 'msit leswəbə u-utçip-kotum-kədəlin Ləmku, [Rəmku ;] ək Pəl pegisínk enmolidji.

3 Nə mədu Pəl nəuكتé teləmuúk utluğə-wokənuuou moukwotkik, ək elukwét : mədu

nuudji-duudidjnl segigunigunul ne utluugσ-wokun-
muuó iktuk.

4 Ne tes stlasmuudi-giskuk etli-edumuét sls-
suum-σgwomku, pskei-kinus-duodji Leswabé
sk Glikewu.

5 Ne kasiutgáddjik Silás sk Timoté Masid-
nigu, Pol esimút utalidaswokun iktuk, sk elui-
dmasit Leswabék utinewók Sesu-Guulin ukkis-
tewilim.

6 Kedu ten négumu kikadjáddjik sk win-
bawuáddjik, Pol madjadok utokwom, eladji:
Ukmoldemuók étó kmutgewom. Nin wokumei.
Nigé nuwú elié ukugik tesuunemiksidjik emui-
diáddjik.

7 Tokuu poktumkasit, piskwét nedu wen wiik,
teluisit Djustus, ten slsumadjnl Nikskemul; ten
wiik kweítg edék slsuum-σgwomku.

8 Ak Klispus ten uktegi-slusit slsuum-
σgwom, kedlamsít Uktegi-sakumou [Sesu Guuli]
utininku, sk 'msit ten telikwtgikw-suidju. Ak
pigwelkik tsnik teleou-ultidjik uktegiun teluúsik
Kolint, nuudmasitg, kedlam-situmiáditg, sk bap-
teise-wadasultidjik.

9 Tokuu Pol telabnl-gigwassit, nemiadjnl Uk-
sákmal [Sesu Guulin] depkigu, eltgpl: Mu
ukwegwodasiu, kedu kelusi, sk mu ukbuu-
wistu.

10 Mudu nin tegweúl, sk ma wen uppsugwod-

uhlúkw uktatqkúne-aguun: mudu weskwægik
pigwelkik mimadjuinúuk ule uktqigunku.

11 Ak Pól etlugátk na tet neuktibunkuk tqel
usukum-tesidjik depkumusedjik etli-kinuudum-
-uodji Nikskem ukeluswokum iktuuk.

12 Na ten tilisip tqinum teluisit Galio etli-
-gubulnol-ewít Akeysku, Leswibák mouip-sugwod-
-usedidjúl Pólul, sk elaledidjúl nuudjitplu-degeli-
djúl ukuudpuudimku.

13 Teluuedjik: Ut tqinum munsemadji mima-
djuinú utuli-slesumanou Nikskemul ten mu
nsidedesimúuk utphudskun iktuuk.

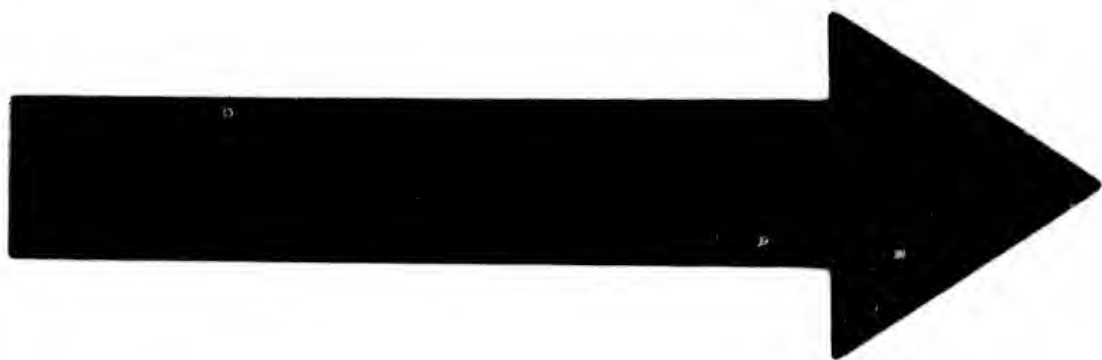
14 Na ten tilisip Pól kedui-touuldunessit
ukelusinu, Gálior eladji Leswibák: Leswibatút;
metq éduuk igák uksobu-gwádakun kusná wináde-
sudi, depkedis 'ndjiksetulinou.

15 Kadu pasuk pibanim-timkewé keluswokum
iktuuk, sk wisun iktuuk, kusná uktublu-dékunuiou
iktuuk, kilou ankodumúkw: mudu nin nuu teb-
ludumuónn negulá koguelu.

16 Ak wedji-djigul-teskuadji ilsudskuné kuud-
pádiu.

17 Tokuu tesiditq Glíkewák kəkwalédidjúl Søs-
tinesul, tanul uktqj-slsusilidjúl slesuudum-ogwom,
sk matédidjúl uskeluk ilsudskuné kuudpuúdiu.
Ak Gáleor muu sespede-dumuugul negulá koguelu.

18 Na kiskadjiasgul négula, Pól metq pegitkátk
ule tet, tokuu tuitqaa adie-wiktua-adji widji-gud-

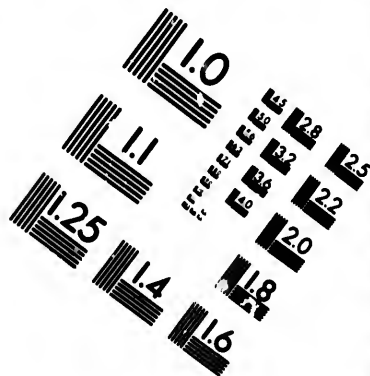
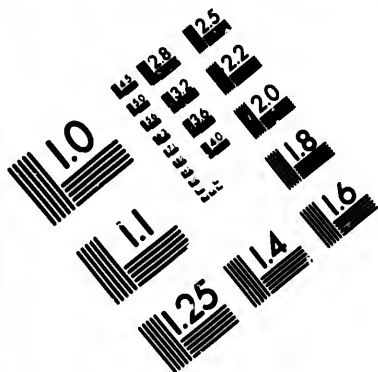
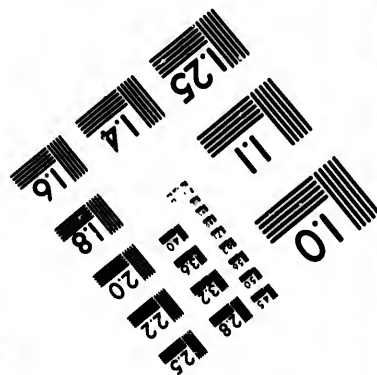
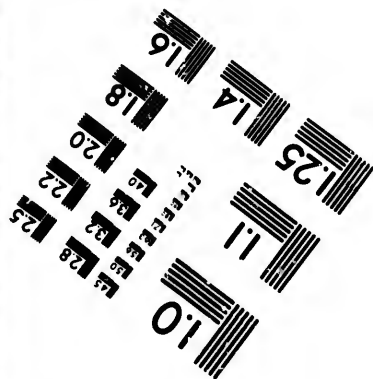
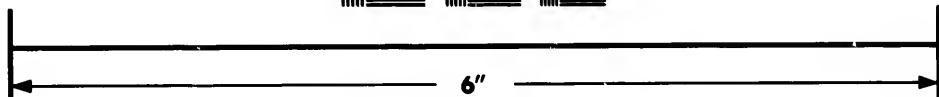
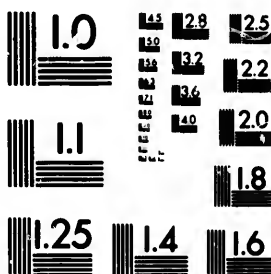

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14550
(716) 872-4503

1.5
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0
11.2
12.5
14.0
16.0
18.0
20.0
22.4
25.0
28.0
31.5
36.0
40.0
45.0
50.0
56.0
63.0
71.0
80.0
90.0
100.0

1.0
0.5
0.25
0.125
0.063
0.031
0.016
0.008
0.004
0.002
0.001

ul-tilidji, sk elsktegét Silisku: sk Plisila sk Akwila widjeu-sdidjul kisi-tuli-mumgud-emasip uktçigúnk teluisik Kenklis, mudu eluudumasudi kekuúnk utininku.

19 Tòku pegisínk uktçigúnk teluisik Epesus, sk ulá nskuladji wigumsu; ksdou negum piskwát slsaudum-øgwómk, sk edumad-ultiididji Leswibsu.

20 Tsn tilisíp edmasaditç utadjip-kitksdum-ulinu, muu kedui-tulsdegékw négumu.

21 Ksdou ediewik-tuadji, eladji: Mismútc depksdik 'ntulién wegulá wiguabsitimku, tsu kedwigák Salusalemku. Tòku turtçu apskwssidés, upkisintés eumudiyók, Niksksm ulidetku. Tòku wedjipkòdsktegét Epesusku.

22 Ns igátç makumigéu teluisik Sesalisku, eliét, wesksulumadji slsaudum-ewi-moui-ømi, tòku elnisagssit Antioku.

23 Ns muu pegítksdumúkw ulsu; pøktumks-sit, kekeibekwssit makumigéu teluisik Galetis, sk Plidjis, melkigululadji 'msit tsu tesilidji pemi-kinuudum-uksul-tilidji.

24 Ns tsu wen Leswíp teluisit Apulus, uktçigúnk tulé teluisik Aleks-anduliá, nedou-butuu-sit, pegisínk Epesusku, tsu kedlami-dædegét tsu teliwiigasik iktugu.

25 Ulá tçinum wedji-kinuudumuút Uktçisák-umal [Sesu Gúliul] utoutik, epsík uksmismun,

pestúnk, sk nalsgítik ukinuudumuén negulá kō-
guél Uktçisákumon iktuuk tulél; ksdw passuk
kedjiduótç Ssnul ubap-teisewal-timkewémmu.

26 Negum bōktçi-mulgi-kelusit slasudum-
-ōgwomku. Tsn tilisíp Akwila sk Plisila nuudus-
ditç, elmsls-didjul, sk adji-kinuudum-wsdidjul
utçit Nikskām utoutiv.

27 Na tsn tilisip keduwiliétç mskumigéu tel-
uisik Ekéyu, widjigudultidjik ewiikgedidjik, sk
edamédidji widjigudul-tilidji utuswas-lsnouu. Ak
tsn tilisíp pegisínk pigweli-sbōgun-umwadjj tani
wedjikt-lamsitum-ulítç igur.ums-gwemkewé iktuuk.

28 Mudu melki-munsemadjj Leswiba, pski-
-mulgi-kinuudumuodji mesudwugu, Nikskām
utwiigádigunk, Sesui Gúliul uklistewilinu.

TECAPTER 19.

NA tsn tilisíp Apolus etlugátk Kolintku, Pōl
kisapteskuk espsgutkul mskumigul, pegisínk Ep-
esusku : sk wedjiadjj slt pemi-kinu-dumuuk-sul-
tilidji :

2 Ak eladjj ? kis mesunók Wedji-uli-nikskām
tsn kisikt-lamsitum-ōgup. Elsdidjul : Me muné
nuudumswék Wedji-uli-nikskām utiimunu.

3 Eladjj : ? Kōgué iktuuk wedji-bapteise-wsdas-
ul-tiōgup. Elsdidjul : Ssn ubapteise-waldimke-
-weumk.

4 Eladji Pól: Kedlewé iktuuk Sæn wedji-bap-
teise-wadogés apskwedédskuné bapteise-waldim-
-kewæmk; teli-tulimábuni udepksdin ulikt-
-lamsitum-udidin utinink tsnul wetgkui-elidjnl
utetgkn, Sesui Guuli ns.

5 Ns kisi-nuudumiiditg, bapteise-wadawul-tidjik
Uktgisákmou Sesui Guuli uwisunum iktuuk.

6 Ak Pól kisi-igaduótg upótunul utinewoku,
Wedji-uli-nikskam igát utinewoku, sk miladu-
didjik sk nigsnik-tgidji-tege-winu-edsks-didjik.

7 Ns 'msit ugulá tganmúuk edúk newktins-
kuksidjik tgel tsbu.

8 Ns Pól piskwát slsaudum-ogwomk sk mel-
kiwistok kulabís nesidjik depkunusedjik, kwedji-
-wegwsmuét, (edumuét,) wedjimuunssmadji nég-
uls tsnul tulél Nikskamul uteli-gewite-wuudimku.

9 Ns tsn tilisíp slt melkigi-gasudum-udidjik
sk muu kedlamsitum-udidkw ksdw wedjiwinewis-
-tuudiditg ulá outi uskaluók tsni moui-pigwel-
nidji, Pól edjigulálsit, buunsladji, sk tepkissladji
pemi-kinuudum-uksultilidji, sk tesigiskuk etli-
-edumuét tsn tet tginum telwisit Teilanús itli-
-kinsmuuedju.

10 Ns telip-kidji-kiskadjiák tsbui-buunkuk;
ns utgít 'msit tsn tsidjik eumudidjik Esyaku
nuudumuudiditg Uktgisákmul Sesui Guuliúl ukel-
uawókunum, Leswibák sk tsn nktugik tesun-
-miksiididju.

11 Ak Nikskəm wedji-kissədgul meskigul ps-
kuleiudil Pəlul upótunku.

12 Nə utçit wedjadásigul utinink musuél,
kusnə ləkpəsudil, ək elədásigul uksinu-gəwinú
iktuk, ək ukusi-nuğə-wokun-umuwól nskulug-
wáididjul, ək medjigəltidjik mundúk wedji-tuol-
-kisdjik utinewoku.

13 Nə nədui wenik Leswábək ələsuinúk, buə-
inək, bəktçi-tuli-mədidji Sesu Guuliúl uwásuun-
um tənə nэгuə mundú pisultilidji utinewoku ;
telwedjik : Wedjit-plummulék Sesu Guuli utinink,
tən Pəl agnimadjul.

14 Nə Leswáp uktçipəduliəs teluəsit Skibə, el-
wigunuk-tesilidji ukwisu nə teləskə-dilidji.

15 Təku mundu usategululadjı, eladjı : Pəl
kedjək, ək Sesu Guuli kedjək ; kədu ? wenayók
kəluú?

16 Təku tçinun tən mundúl pisilidjul utin-
ink, pesəgwoduadjı, wiswigunumadjı, əlsu-
madji : ək nэгumou wedji-tuəbultidjik wendjigwomk
emiskəltidjik ək tçələkunultidjik.

17 Nə ulə wedji-kəkeik-tçidjidəsik 'msit Les-
wáp-ewiktuk, ək 'msit Glikə-wiktuk, tənə etlugə-
dumudilidji Epesuku ; ək wəgwodəsudi elnəisək
'msit utinewoku : ək Uktçisəku-
mou Sesu Guuli uwásuunum wedjim-kidédasik.

18 Ak pigwelkik nэгumou tənə kedlamsitum-
iditç, pedjidsjik, agnuu-dumu-
didjik tən teli-

-øbuls-døks-diidisv, sk agunim-sultidjik tsn tel-
døks-diidisv.

19 Ak pigwelkik tsnik nuudjiks-kums-daks-
-dibunik pegisiduuudidjul utwii-gadigun-umuoł,
kessduudidjul, nuugws-duudidjul usksłwók
'msitu. Ak moukwidum-iididjul tsn teloutigul,
telkidumiiditg nsninskák bituimtul-nskunigul
suljewélu.

20 Teli-mulgi-pumik Nikskera ukeluuswokun
sk melkigunák.

21 Na kulabís kisi-kskei-kiskadjisgul úguls
 Pøl kisilidétk uksmismuunk kisapteskuk Masi-
 donisku, sk Ekaysku, utulién Salusalemku, sk
 teluét kisi-iwmán slá, mismútc depksdik 'ntulién
 nwmidúw Lomp.

22 Tɔkwɛlɛkimadʒi tɛbusilidʒi unokubém Mas-
idɔniskɛ, Timótɛɪnɪl sk Elástusɪl nɛ ; kɛdu negum
adjipkitkátk ɛsiák kitɛkɛn.

23 Negulá tuutgu meskák madjásuudi igák
utqít uls 'mtumódskun.

24 Mudu tɕinum teluɕisit Dimátliɕs tsən nuut-
luɕwótk suɕiwe-ɛn, tsən elidɔɕul suɕiwe-él sɛ-
suɕdum-ɔɕwom-tɕiidɕul utɕit Deiɛs, eluɕwoladɕi
upuɕweli-kɛɛ-ɛ-wuultilín tsɛni nuutluɕuu-dulidɕi.

25 Tsni mouɣladji sk elp tsni nuutluguu-dulidji
witlugu-diididji, eladji : tɕinnmutúnt, kedjiduok
wedji-milesultákw ulá lugowokun.

26 Ak nemidwók sk nuudums-diyók muu ps-

suk Epesuskv kadu metq suel 'msit Esiskv, ulé Pól kisi-nuunsmadji pigwelnidji, etli-tuli-madji muu nikskemewultiikw tsnik wedji-kisi-dasultidjik [tçinummúk] upitunuwokv.

27 Ns utçit nesúdasik ulé uktlugσ-wokun-minú utalu-optasin, sk metq edu elp edúk kep-mék Nikskemewáskw Diens utçi-sls-sudum-σgwomum umσgwe-djuidé-dasin, sk elp ukup-mi-dédskunum ukakeiskwis-kédasin, tsnul 'msit tsn tesidjik Esiskewák sk elp usitkumú buiski-slsuumédidjul.

28 Ns négumou nuudumiiditç lok wegeiultidjik, seskúdidjik, telwedjik : Mouiespék ns Deiens Epesuskewák unikskem-ewiskwum-uól.

29 Ak 'msit ukçigún wedjuttçu-édasik tagali-dédskun ; sk kçkwalsdidji Gépsul sk Alistskul, tçinummúk Masidoniák tulék, Pól widsbá, tsnik widje-dultibuník ; tçku moui-piskwi-bultidjik pspuokun-σgwomk.

30 Tçku Pól kedupiskwát pspuokun-σgwomk mimadjuinú iktuk, kadu kegi-nuudum-udjik muu usidelum-édigul.

31 Ns elt tsnik slsustultidjik Esiskv, Pól wig-umák, sbusditç, edmadidjul muu utusi-delum-silín upiskwan pspuokun-σgwomkv.

32 Ns elt ulé seskwodumiiditç, sk ap ukugik pálué seskwodumiiditç, sk tsnik piامي-pugwelkik muu kedjidudikw tsn kçgué wedji-moui-dsditç.

33 Toku wedji-tuas-lsdidjnl Aleksandnlól etli-moui-édidjñ, Leswibák kedji-móktqs-lsdidjnl. Toku Aleksandnl matkweduwadji kedw-iptuugwolsusit usksluók mimadjuinuuugv.

34 Ksdu kedjisditq uleswipewilín, 'msit ne-uukté moui-sesku-didjik eduk tsbuádjietq, telu-edjik : Mouiespék Deiena Episuskewák uniks-ksm-ewáskw-umwól.

35 Ns nudji-nigani-wiikugét uls uktqigúnk, kisi-wontugslatq mimadjuinú, eladji : tqinumu-tút, Epesuskewstut tégén tqinum mu kedji-dúkw Epesus-kewák utqigúnnumuou ubuski-alsuumén moui-espélidjnl niksksm-ewiskwol Deienlu, tsnul wedji-nisi-elisunul Djupituleg.

36 Ns mudu néguls mu kisi-pókwodjius-kudasinuugul, depksdik ukwontokóltinou, sk mu uknenski-tulsduou kóguen.

37 Mudu pegisulók wóguls tqinumuúk tsnik mu kisiutqi-kumuutun-sákw uktelssuudum-ogwómuou iktuk, sk mu kisi-almims-diguul ukniksksm-ewiskw-umwól.

38 Ns utqít Dimátliis sk nuutlugudidjik tsnik tegweagwididji, utumi-delums-ditq wenul, utplúdekn ek, sk nudjitplu-dks-didjik ekik : uldsditq, sk 'msimtul-tiiditq.

39 Ksdu pibani-gemuultiók uktugul kóguél, utpludasidúl tsn tilisíp kókwodji-mouslutq.

40 Mudu kinu nenestoi-nákw uktilsum-kud-

sul-tinenau utçít nigé ulé kiskuuk sespenék.
Mudu edjili-teluékw ten kogué wedjisespenagu.

41 Na tulwétç néguls, pøktugimadji etlimoui-
-elidji.

TECAPTER 20.

NA kisi-sespenék, Pøl wigumadji pemi-kinu-
dum-uksultilidji adie-wiktuadji : tokui pøktum-
kssit utulién Masidonisku.

2 Na kis wéguls kskei-tebiutçiéçç makumágól,
sk kis-pigwelín-setuimátç, pegisínk Glísku.

3 Ak nesilidji depkunuselidji telipkitkátç
ulshu. Kædu ten Leswabék kedankigwolédidjøl
ten tilisíp kedua-buusilítç utulielín Silísku, kisi-
détç utuliabadjasin usabasin Masidonisku.

4 Ak Belægewátç teluisit Søpetul, sk elp Ális-
tslkus sk Sikundus tsnik Tesaløník-ewák, elíwidj-
eu-ædidjøl misøkuu Esísku ; sk elp Geus ten tele-
ouit Delbiku, sk Timøtæ ; sk Tikikus, sk Tlópá-
mus, tsnik teleouultidjik Esísku.

5 Néguls nigsnidædjik sk eskibeí-námugik
Tløasku.

6 Na kulabís néguls nágwegul ten tuttçu pib-
unokun møgwe abids-dasinúuk malkødumúk,
wedjibusiék Pálipøku, sk pedjidsæék nanuugunék
ten tet enmiiditç Tløasku ; na tet telipksæiéç
elwigunúk-tesuugunagu.

7 Tòkuu umskwesewé nsgwek kegundi-ewiúd iktuuk, tən kegunu-dumudjik mouidadjik usuwis-kibun-egsduonóu pibunokun, Pól pestunum-uadij, kiskadjék upòktumkassin wopku.

8 Ns pigwelkul wosogu-numókunul edegul kekwek pòktuskasigu, tən tet etli-moui-daditç.

9 Ak slbsduu teluisit Yútikus ebít tuobúut iktuuk, melkinpát. Ak tən Pól telipkidjip-sedúnk teli-mulginpát ut slbsduu, wedji-nisiét sistewé eligsnik, sk wenagslwt nepk.

10 Tòkuu Pól nissit, meskunádesínkul utininku kegi-djoktçáladjul, teluét, muu ukxes-pedá-sultík, mudu utçadjiskumidjul eumulidjul utininku.

11 Tòkuu aptç kekwek eliétç, segwiskibun-egsdok pibunokun, midjisít sk pegi-djiuskwim-adjimisòkuu wetçkwobuniék, ns telip-kòtum-kssit.

12 Ak elsladidjul slbsduul mamadjilidjul, sk pigweli-wulkwidj-sludjik.

13 Ns nigsnieék, elieék Asosku; uls telide-dumék nwudji-tebslanén Pól nadelu; mudu ns teli-kiskas-utkup, telidetkup negum umskumi-gewésínu.

14 Tòkuu asugwinamutç Asosku, tebslugut, økwnieék Mitiliniku.

15 Ns ap buisiék, sk wopk tetpskundesumék tetpugeiiu Keiosku, sk wopk igsiék Semosk sk nenkeieék Tlodjilyumku, sk wopk igsiék Militusku.

16 Mndu Pól kisidétk usioui-suigwín Epesusku, mndu muu kedui-nngsikw Esiaku; kadu nenskeskuk kisipkwodók uteptéskumun Salusalém na nagwek teluisik Pentikostu.

17 Na wetkigesit Militusk misoku Epesusku, wigumadji tani etli-alsusul-tilidji alsudum-ewi-moui-óm iktuk.

18 Na pedjidlitg, eladji: Kedjiduók wedjde-gémk nagwék tsn tilisíp umskwés pegisininék Esiaku tsn teleiép yaptgu telitkwe-uloku.

19 Etulugwoukup Uktgisiskumou 'msit pskei-benoki-delsud iktuk, sk pigwélk utkidemuokun, sk ukwtginugwol-timkewél, tsnul igagubunn 'ntinink utgít tsn telik-tankei-guudiiditg Leswibsku.

20 Ak múná nenkunum-ulogup tsn kogué ulalnoksu; kadu pskei-agunwudumu-logup mim-adjuwinú iktuk sk edasiu káguol.

21 Wedji-luidum-asiép Leswip-ewiktuuk sk Glik-ewiktuuk apskwededskun utgít Nikskam sk uktlamsituokun utgít Uktgisiskumou Sesu Guli.

22 Ak nigétg elié Salusalemu, wedji-kulagup-isi 'ntulidas-wokun iktuk, sk muu kedjidu tsn kogué igadó 'ntinink alsu.

23 Tgel psuk Wedji-uli-nikskam eluidumasit, télimit 'msit uktagunul usuukum-utkubi-lákuun sk unmadjødil eskibéigul.

24 Kadu mógwé wéguls kogué madjlinugul,

sk mægwe telidédumuu 'nmimadjui-ókunum
umugödin nin 'ntininku, pasuk pawotum 'nkiss-
dun nuudumó-dskun uli-dsaud iktuuk, sk 'ntlw-
göwokun tsen wedjim-sinumép Uktçisékumou Sesu
Guuli-ewiktuuk, 'nwuidji-luidumasin Nikskam
utuuleuokuné uli-agunnuum-okun.

25 Ak nigétç edw kedjidú kilou tsen tesiyók tsen
uktinewók wedji-alip-sidunumáp Nikskam uteli-
gewsgim, aptçu ms numiduwók 'nsiskw aptçu.

26 Ns utçít eluidumasi uktinewók kiskúuk
wedji-wokumé 'msit wenik umuldémuol.

27 Mudw mu nskst-keltum-uép 'nkegunuas-
-duulinou tsen 'msit Nikskam welidetkul.

28 Ns utçít uli-ankwe-asultíkw! sk uli-an-
kweúkw 'msit mouiömi tseni Wedji-uli-niskkam
kisslnók uktnudji-ankweu-onou; uksumsnou
Niskkam utsls-sudum-ewi-moui-ömim, tsen
wedjipkwodeluadji negum umuldemku.

29 Mudw kedjidw kisipkotum-kasián eluwe-
wultidjik boktusumúuk pedjidsák mouadoksap,
tsenik ms ewli-delum-iidikw mouiömi.

30 Ak elp tçinumuúk kumidsák kilou moue-
yók ukudjuu-wewistuu-didák ukiwon-skalsnou
keginuum-udjik uwidjeuonouu.

31 Utçít néguls skúmdíkw, migwi-dedumúkw
nin nesibuunkuk muu buuni-kinuum-uögup tsen
tesiyók depkik sk nagwek tsen tuitçu-utkidemiép.

32 Ns nigé, utçkinetút, igslulók Nikskam-

kunum
'nkiss-
'ntlui-
u Sesui
ikskam

yók tan
n uteli-
tçv.
kiskúik

gunus-

uli-an-
nikskam
umanoú
, tan

eluwe-
doksap,

í moue-
kalsnou

umúkw
gup tan
emiép.
kkskam-

-ewiktuk, sk ulæuokuné (igunum-ægwemkewé)
ukeluswókunum iktuk, ten kisi-æbøgun-umwulék
upkumi-gultinou sabewúd iktuk, sk kisi-moui-
-igunum-ulókw uktagemuoú 'msit ten tesiditç
tsnik sabewultidjik.

33 Mu menwegewép ten wen usulieweum,
kusné uwisousuli-ewewm, kusné utøkwnul.

34 Kædu kilou kedjiduok kisiutelugwép neg-
nlé 'npútunul utçit ten køgwe nin wedumi-de-
dumép, sk tsnik tegweuibunúgv.

35 Kisi-kækei-kinus-duløgup uktagøgun-um-
uonou euledjuultidjik sk ukmigwi-dedumunou
Uktçisékumou Sesui Guu ukelus-wókunum,
utadji-ulids-wókunin igunumuiémk muenkuwe
weswadúmk.

36 Tøkui tan tilisip kisi-wistok moui-mutkuu-
li-bugwi-dædjik, slæsudumát.

37 Ak 'msit negumou læk utkidem-ultidjik,
øgulm-kwedesultidjik Pol utøgulw-wokunngv,
wesægul-ems-didjul:

38 Piami-mouim-sugøl-tiididjul ugulé kelus-
-wókunul ten telimátç, ap mu ummiduonou usis-
kwv. Tøkui eli-widjew-ædidjul wendjuulkuuugv.

CHAPTER 21.

NA kisiutçip-køtum-kidsiék, búsiék, sk k-
kwodji-lieék Køsku; sk wopk økwæiék Lødisku.
Aptç búsiék økwæiék Pataku.

2 Ak ulá tet wedjiduék wendjúl k tsn kedui-usukumasik Pinisisku ; tebidáíék, búsiék.

3 Na tsn tilisip nemiduék Seipus, elinkudumék pads-duutgekhn, sk elieék Silisku, sk okwasiék Teilku ; mudu nsdél tet wendjúl kedui-tuli-si-gul-kadasik.

4 Wedjiigudjik kegi-nudum-udjik, etlugsdum-údiek ulá eluigunuk-tesugunák. Negulá keginudumudjik elsididjúl Pólul Wedji-uliniks-kam iktuk mu utelielín Salusalemku.

5 Na ugula négwegul kisi-kiskadji-sgul, pøk-tumkidaíék, sk 'msit negumou bøkta-widjeui-námudjik, sk utebitemuók, sk umidjuus-djidjum-uók, misoku kisi-tui-dáíék nktgigunku ; sk tesiék emutkuli-bugui-dáíék maskumigegu kaskegu, sk elssudumeiék.

6 Tokui kisi-adie-wiktaduultiék tebidáíék wendjulkuduuk, búsiék ninenu, negumou elumidas-djik.

7 Na kisiutsk-tegeék Teilku, okwasiék Tolimeusku, weskgelum-kudjik widjiigudultidjik, nenki-dáíék neuktigiskuk tan sumuadiididju.

8 Na wopk tsn ninén Pol wigumák pøktumki-dáíék, pedjidaíék Sesalisku, piskwedáíék Pilip wiik, tsn nudji-bekwip-siduunku, negum na neuktedjit negulá eluigunuk-tesidjik. Negum wiik etlugsdum-udiék.

9 Ns ut tçinum nesilidji utuisu, nokskwedjik ns, nigsnik-tçidjitege-winuiskwák.

10 Ak tsn tet telipkitksadumék pigwelugunák, nigsnik-tçidjitege-winu wedji-nisagsait Leswipewagik, teluisit Agabus.

11 Ns kisipkisínk eumudiék, weswaduwótç Pø-lul ukuspisunnu, sk upátunul sk ukwodul wedji-gulbilkul, et: Wedji-uli-nikskam teluét, stugé ut Leswibák Salusalémk tuli-guls-gubi-ladák tçinumúl tsnul wedali-gemilítç ule ukspisunnu; sk igunum-uodák uktugi tesune-miksul-tilidji.

12 Kisi-nudumék negulá, ninén sk negumou tsnik teleouultidjik ule tet, edamkut Pøl mu utulitkuudjuán Salusalemku.

13 Ksdu Pøl usategul-uli-namut, telimi-namut: ?Talsdaks-dáyók teli-utkidem-ultiyók sk teli-skwisks-duók 'nkamlsmun: mudu nin kiskadjei mu pasuk 'ntuligulagubisín Salusalemku, ksdu el 'ntulinpón utçit Uktçisskumou Sesu Guli uwisúnnun.

14 Ns tsn negum mu kisi-munsam-kusikw, bunewistudiék, teluék, tsn Nikskam teli-uli-détk ns tuli-kiskadjiátç: Nikskam u-ulidedá-kunum tuliátç.

15 Ns kulabís negulá nsgwegul, weswaduwék nuudapsunennu, elitkuudjuu-daiék Salusalemku.

16 Ak slt keginuudumudjik tsnik teleouultidjik Sesalisku, widjewinamudjik, sk pegisulá-

didjúl kisiguilidjúl keginuudumudjúl, teluisilidjúl
'Mnesun, Seiplúsk tulé, tsen wiik keduitulugsdum-
-uudiek.

17 Ns kisi-pedjidsiék Salusalémk, widji-gud-
ultidjik weliu-sugewiu-susli-námudjik.

18 Ns wopk Pøl widji-piskwasiék Sák wiik, sk
'msit kisiguúk [tsenik slsusuultidjik] uls tet mou-
idsadjik.

19 Ns kisiusug-sgelumadji, Pøl pskei-agunuu-
-dumuodji 'msit negulá kəguél tsenul Niksksm
wedji-tulsəgʊl utlugəwokʊkʊ, tsni ʊktʊgi tɛ-
sunemiksilidji utinɛwokʊ.

20 Ns nuudumiiditg kepmidelumsdidjúl Uktgi-
sákuməl. Təku telimsdidjúl: 'Nsís, nemitgik
tsen tes bituimtulnskun-idjik Leswibák kedlamsi-
tum-údidjik, sk lək kisi-ulidəduumiiditg [Məisʊl]
utubluu-dákuum.

21 Ak kisi-nuudum-sditg uktinin kíl ʊkegin-
muón tsen tesiditg Leswibák mœuɛiididji ʊktʊgi-
-tesuɛ-miksilidji ubuunadji-dəduum-uonóu Məi-
sul utubluuu-dákuum, sk ʊktelwén, məgwé
eloutinúk upugwonesanóu undjɔnuohʊ, sk mu
uɔpumidənoú telinkʊlə-gsdumkʊl.

22 Ns utgít ʔ kəgué tʊ. Mudu mismútg
mimadjuinúk mouidsák; mudu nuudumsdidák
ʊkpugisínɔnu.

23 Ns utgít tulsdu tsen telimulék. Nəwidjik
tginumuúk ekik ɛumuudiék, tsenik kisi-luudum-
-asuultidjik utgít negumou utinɛwok.

24 Negumou suál sk widji-wokumálsusi negulá negumoun; sk widabsankudén kuulsmén mumgud-emasultidák [sk kássduidák utuluwidumas-udiwoun,] sk utçit 'msit wenik ukudjitçi-dú-nou negula telagunimulkul mógwé ukøguwe-ouinu, ksdw kil metç køkwojdjimtumén sk sáktumun utplúdsun.

25 Ksdw utçit negulá uktugik tésuue-miksi-djik tsnik kedlam-sitummuudidjik, kisi-sbuu-gudjik keluwwokun, telimkudjik mu utarkødum-unou negulá køguél; pssuk umidad-udum-udinou wíus elipkidunasik ulnoktsu iktuk, sk weisísk kistunepiludjik, sk winsudi.

26 Tøku tutçu Pøl weswsladji wegulá tçi-numú, sk wopk kedw-widji-wokumálsu-ultidjik, piskwét uktçi-slsuudum-øgwomk, uwwáduun wokumál-dimkewél nsgwegul ukássdásinu, (ukáskadjianu,) misoku pegidun-umadim-kewé upkidun-umadím utçit négumou tsn tsiditçu.

27 Ns tsn tilisíp eluágunuk-tsígul nsgwegul suel kedwi-káskadji-egul, Leswábák tsnik wedjidjdjik Esisku, nemásdidjul Pølu uktçi-slsuudum-øgwomk; tøku ksmi-duulá-didji mímadjuinu, sk køkwsásdidjul Pølu.

28 Seskudidjik, telwedjik: Kíloú Iselék wed-sbeksiyók, sbøgunmuékw! Nut ns ulá tçinum tsn 'msit nsdama kegi-nuudumu-odji mímadjánú upokwodji-dedumunou mímadjuinú [Leswábá]

sk utplúðskun, sk ulá uktçi-slassudum-øgwom ;
 sk metç kisi piskwegimadji Glikewá uktçi-slassu-
 dum-ø-gwomku, sk telimtçigsdok ulá kepmék
 [Niksksm wiik.]

29 Mudu kis-nemis-dísunnul Tlepimusul Epes-
 uske-wadjul uktçigunku, tsn tegweadiidíbunnul
 [Pølul,] sk telidelums-dísunnul Pølul upiskwegi-
 mslín uktçi-slassudum-øgwomku.

30 Tøku tsn telkák uktçigúnk sespenák, sk
 weswlsdidjul Pølul, wedjitus-lsdidjul uktçisla-
 sudum-ø-gwomku, sk telinkuseiia kágunnul kep-
 ssaks-dasigul.

31 Tsn kwedji-nebsdidjul, sumaguniswé uktçi-
 képitin elút Selusalém tsn telkák sespenák.

32 Tsn telinkuseiia weswlsadji sumagunís, sk
 sbísulu, sk pesøgwoduadji ; sk nemiedítç suma-
 guniswél uktçikepitinul sk sumagunisv, buunima-
 tásdidjul Pølul.

33 Tøku wedjuoussit uktçiképitin sk weswsla-
 djul, sk telimadjul u-uadjignlpasilín tsbugul pis-
 ksdáskunnul, sk pibsnimadji tsn wenu wéguls sk
 tsn telsdegelidju.

34 Ns kesigou-udidjik slt aptçugél køgué
 widuk, ap uktúk pilué widuk, tsn moui-édidju ;
 sk mesik-tçidjidók tsn telisku : mudu sespen-
 oksilidji telkagesit upiskws-dasilinu skumaguni
 iktuk.

35 Ns tsn igadítç ulguusuokunúk wedji-pums-

gwom ;
-slasui-
kepmék

l Epes-
libunul
kwegi-

ák, sk
ktçisls-
ul kep-

uktçi-
k.

nís, sk
sums-
unima-

eswala-
ul pis-
guls sk

køgué
édidju ;
sespen-
magun

pums-

lut Pøl sumsgunisui-iktuugu, telmou-oktes-ks-
didjik.

36 Mudu mouipigwelkik madjuul-kwolsdidji,
nedouudidjik, telwedjik : Djigulsuukw !

37 Ns tsen tilisíp Pøl keduiipiskwslutç skuma-
gun iktuuk eladjul uktçikepitunul : ? Ussidédasik
'nkuluulnín. Eladjul kíl ? kisi-glike-woduék tu.

38 ? Muu nut kíl esiptegewátç sskutçítçk kisa-
døgup sespenák sk elslabunigú neu bituimtul-
naskuni-libunigú tçinumuugwu tsenku nuudji-nebs-
dskas-dilibunigú bskskumiktuuk.

39 Eladjul Pøl : Nin Leswípewi, Tsisúsks tele-
oui, uktçigún Silisis iktuuk : [teleoui] uktçigún
mogwé benøgwénuuk : sk edamúul uktusidélumin
'nwuskwimén mimadjuui-nuuugu.

40 Ns usidelumátç, Pøl kskumit ulguusuoku-
núk wsdumuadjji mimadjuuinú ; sk tsen løk kesi-
-djikték keluladjji Leswípewisit, eladjji :

CHAPTER 22.

TCENUMUTUT, utçkinetút, sk nutçitút,
djiksetuikw ! tsen teliptuugwolsuusi kilouú uktine-
woku.

2 Ns tsen tilisíp nuuduudítç uleswípewisilín
adjinnkei-wistúdidjik. Tøkuu eladjji :

3 Teliák nin Leswípewi etliuskidji-nuiép uk-
tçigún teluisik Telsus Seilisiskw : Kedu etli-gisi-

-gimkup uls ukteigúnk wedjuou Gamelyol
ukwotku : kisi-tetpskei-kinuudum-ukxiép kuitgi-
nák utublu-dakun-umuoú iktuuk. Melkili-dssi-
ép Nikskam-ewiktuk, ansumás stugé kilou telolti-
yokup kiskúk.

4 Ak tenkik tulgik uls outi kistewe-skuniik
misokui 'npuokun iktuuk, kulagubilkik loplisúnk
tchinumugwik sk ebitkik.

5 Ak mouiespék ukteipaduliás kisi-tuli-lu-
idumasis utgít nin 'ntinin, sk 'msit kisigúk
uksekumeminsku, tenkik wedjim-sinumbun-
igul wiigadigun-tgidjul utgít widjigudultidjik,
sk elieép Damaskusku, 'ntulsán Salusalémk
kulgubi-sultibunik utunmadji-ilsudasul-ti-
nouu.

6 Na igák etli-púmie pemiutguis-teskum Da-
maskúsk eduuk mioulsgwét, wiskiú kiutø-gibak-
-tasték éumu ten wedji-baktasték wasøgu.

7 Meskunsdesin skumigék sk nuuák ten wen
telimít : Sol, Sol, s køgué wedji-kistewein.

8 Usiteguluúk, [telímk,] Sakumoú, s wenin kil.
Telimít, Nin Sesui Guuli Nasaletkewátg, ten kil
kistewiit.

9 Na tenik tegweuidjik nemiduuditg negulá
wosøgwék, sk wegwods-sultidjik, kasui muu nuu-
duusdigul tennul etliwistulidjul.

10 Nin telímk s Taladegedés, Uktgisákuu.
Uktgisákuu telimit : Unsgssi, liyú Damask-

uskū, sk tulimultén 'msit kəguél tənul wedji-
-kiskadji-sgūl kil ūktulsduun.

11 Təku tən muu kisi-numidegoú utgít negulė
wosəgwék wesamik-sibəktəsték, kelinskəlidjik tən-
nik tegwəuidjik, sk pegisín Damaskuskū.

12 Nə tginum teluisit Ananeus, sabewit ut-
pludskun iktuuk, wedjiksi-dədasit tən tesilítg Les-
wibė etlug-sdum-udilidji Damaskuskū,

13 Pegisínk tən eum, kəkumít, et : Səl, utgín,
aptg numidegė ! Təku tilisíp tesadjíétg ankámk.

14 Negum teluét : Kuťginskik uniksəsmuók
ninėsúnsk ūkudjidjádún tən welidėtk, sk ūknu-
mién néguls sabewit, sk ūknuuduón wedewistok,
etliwistok.

15 Kuľsmén ūkudji-luidum-asin 'msit mima-
djuinú iktuuk tənul kisi-numiduunul sk kisi-
-nuudumunul.

16 Ak nigė ? kəgué wedji-nugəsin : unəgəsi !
baptisewədasi ! sk utgí-munə-bəduódks ūktel-
wə-wudál tən tuli-sləsu-madúks Ūťgísəkmou
uwisunum iktuuk.

17 Nə igəgup kisi-pegisinép aptg Salusalemkū
tən sləsudum-eiep ūťgí-sləsudum-əgwomkū,
wigwíé, telabul-gigwəsi.

18 Nemák [Ūťgísəkmou] tən telimít : Kus-
sdegė ! kusiu-tgik-talkəsi Salusalemkū ; mudu
mə 'msinumiidikw ūktelwi-dumasuudim utgít nin
'ntininkū.

19 Telímek : Uktęisákumou, kedjiduuditę nin pidę-lugnbuník leplisuunku 'msit elasuudum-ogwom iktuuk 'msit nęguls tńkik kedlam-situm-iidip uktininku.

20 Ak tń tilisíp uknuudji-luudum-asitemák Egienók umuldemék kuadasasigék, nin kękumięp kweiitęku, welidędumęp, sk ankędumęsk-ńbunul utękwńnuol tńkik nębs-dńbunul.

21 Kędu [Uktęisákumou] telimít : Upkęt-umkssi ! mudu ulęimuultės smęsék wedęsdegémk ulęu, tń uktęgik tesunemiksiiditę emádidęu.

22 Nę mimadjuinúk djiksetuádidęul Pęlńl misęku ulę keluswokun, tęku nedouedjik, teluwedjik : Utędidęgulsńukwu sitkumúk tń teltęinumuidęu. Mudu mu depkędinúk upum-ousinu.

23 Nę teli-souudiiditę, yaleędidęul utękwńnuol, elegędidęul tęigędjewedęul muęigiskudúk :

24 Tęku uktęikępńtin teblumadjul upiskwę-dasilń skumęgun iktuuk, sk telkítk utunmadji-pńbnim-kusilń nibisękun iktuuk ; kułsmń ukudjidęidun kęgué wedji-tuliseskuđilítę utininku.

25 Nę tń wedji-gulpi-lęditę ulugwes-uiktuk, Pęl eladęul kępńtinul kękumilidęul kweiitęku. ę Uđidedasik ukmatń tęinum tń Lęmkewádjuit, sk tń mu kisitplúdasik.

26 Tń tilisíp kępńtin nułk nęguls, elięt, teli-

litg nin
sudum-
a-situm-

sitemák
kumiép
-ubunul

Upkot-
degémk
didju.

l Pølnl
ouedjik,
úk tən
upum-

tøkwón-
duúk :

apiskwa-
nmadji-
ulsmán
itg uti-

uiktuk,
yeitgku.
wádjuut,

tét, teli-

madjul uktçi-kepítinul : Ankweasi tən teldégén ; mudu ut tçinun Lømkewádjuut.

27 Tøku pegisínk lktçiképitin, eladjul : Tóli-mi, § kil Lømkewádjuin. Pøl eladjul, ee.

28 Usiteguluuladjul uktçiképitin, eladjul : Pigwélk sulewé iktuk wedjipkwodelumép ulé slsú-dskun uktçigun Lømku, (Rømku,) tulé. Eladjul Pøl : Kædu nin wedji-nespiuskidji-nuiép ulé sl-súdskun.

29 Tøku teliwiskeí-pøktumkidædjik utinink tsnik kedui-unmadji-pibani-mædidjul ; æk elp uktçi-képitin wegwodæsit kedjiátg ulømkewæ-djuu-ilinu, mudu kisigulpiladjul.

30 Tøku wopk mudu pawótk ukudjidjidúu ukedlewein køgwe wedjimsimút Leswipe-wik-tuk, wedji-apkwæladjul ukulskubi-lækunum, æk telkimadji uktçipsduliás æk 'msit nuudjitplu-dskæ-dilidji upedji-dælin. Tøku elsladjul Pølnl, æk kækumsladjul megweiik eumulítg uskæ-luokv.

TECAPTER 23.

TØKU Pøl kesi ankamadji mouitplu-dæks-dil-idji, eladji : tçinuutút ! widjigudultiaikw, kisiu-tçi-ulipumousi 'nkæmlæmunk uskéluk Nikskæm misøku kiskuk.

2 Tøku Ananeius, mouiespék uktçipsduliás

teblumadji tsni kskumuultilidji kweiitęku upsk-
tuinedslinu.

3 Toku Pol eladjul: Nikskm keduitkmsk
kil wobęguys-kunasin; mudu ę ebin kil uktuli-
-ilsumin utpludskun-iktuuk, sk telitplumın 'nts-
kumuęuin tliškwisksdun utpludskun.

4 Toku tsnik kskumultidjik kweiitęk elsdidjul
ę Almimt tu Nikskm mouiespęlidjul utnktęi-
-pędulisumul.

5 Eladji Pol: Utękinetut, mu kedjişk utuk-
tęi-pędulissewin mouies-pęk; mudu teli więgasik,
mu uktelmu-dumuou kigumşk usskum-smuók.

6 Toku Pol kedjiatę mouitplu-dks-dilidjin,
alt upalusi-ętilin sk alt usadusi-ętilin, etlintou-
ęt, mouitplu-dksks-dilidji smudilitę, teluęt:
'nsistut, Nin Palusi, sk Palusi ukwisul, (ęutęi
Palusi utinin) sk wedji-ilsumkuusi kiskuuk adjip-
tęudskun abidjibęmk tulę.

7 Kisi-tuluętę nęgula, nouskumkįdskun igşk
Palusie-wiktuuk sk Sadusie-wiktuuk, nouskumki-
dsdjik; sk mouęik nouskumkįdsdjik.

8 Mudu Sadusişk teluwedjik męgwę abidjibem-
kewę etunink, kisns ansalewit, kusnį 'mtęidjskum-
itę: ksdw Palusişk teluwedjik kitk ekık.

9 Ns kesigou-tęksultimk igşk, sk nuudjiwai-
-gugedidjik tsnik Palusişk utelksm-kumuók
smudidjik kskumįdsdjik, kwedji-węgwę-madul-
tįdidji uktugin, teluwedjik: Mu wedjiduokutę

padésuudi ulá tçinumu. Kædu edúk skudékum-
útg kusné ansalewit tuliuskumátç, mu matuns-
etç Nikskæmu.

10 Næ tsen meskák sespenák igák, uktçiképitin
nesuaduadjul Pølul utçuhsu-gwiske-luksilín
negumoó utinewoku, æk telkimadji smægumís
unisidælin, æk ukwi-kadjuuk-susælin Pølul meg-
weiik æmuudilítç, æk upiskwælenoó skumægum
iktuuk.

11 Næ elmitpák Uktçisákumou kækumít kwei-
ítçk æmulítç, eladjul: Ulkwidjæsi, Pøl, mudu
stugé teli-luwidumasiip 'ntinin Salusalémk, dep-
kædik metç uktuli-luwidumasin Lømku, [Rømku].

12 Næ wopk ælt Leswæbsk mouidædjik teli-
-mouagun-udumadjik eluwidumasúud iktuuk mu
umidji-sultinoó, æk mu unsamugøltinoó eskw
mu nebedikw Pølulu.

13 Ak piamiu-næuinskuk-sidjik tsenik teli-
-mouagun-udumadjik.

14 Tøku pedjædsdjik tsen uktçipæduliæsk æk
kisigú usækumæmuók æmuu-dilidju, teluedjik:
Teli-mulgi-luwidum-asultiegup mu 'nmidji-sul-
tinén kusné 'nsamugøltinén næsøku kisinebægtç
Pølu.

15 Utçít néguls kiloó tælimadoksup uktçikepi-
tin æk mouit-pludæks-æidjik upugisuls-noó Pølul
sæbønuuk tsen æmuudiyók stugé pæwotumudiyók
uktadji-ulipæbnigem-ultinoó utçít utinin: kæ-

duu ninén kiskadjöltiék 'nnebsnén eskumunák
tebou pegisinuku.

16 Ns Pöl widjigudiididjul ebilidjul ukwisul
nuudmátg ukuudan-keigudilín, eliét piskwát skum-
sgunók, teli-agunuumum-uadjul Pölul.

17 Töku Pöl wigumadjul neuktedjilidjul kep-
itinul, eladjul; Lsl ut elbedu ten uktçiképatin
ek; mudu nsdu koguwé keduu-agunuumumuótç.

18 Töku weswsladjul, elsladjul uktçiképatunul
eumulidju, eladjul: Pöl ten pisit leplisuuku wá-
guumit, edamít 'ntulslén ut ulbedu ten éumun,
ten keduu-agunuumumúsk me koguwe.

19 Töku uktçi-képatin kelinskáladjul, widjedii-
didjul kimuuduugu, pibsnimadjul: ? Koguwé ked-
uu-agunuu-dumuín.

20 Eladjul: Leswibák teli-mouagun-uumum-
-abuník uktudsmkuun uktulslén Pölul mouit-
-pludsksk-didjik eumiiditç sebønuugu, stugé edúk
keduu-adjii-uli-pibsnii-gemuul-tiididjul.

21 Kædu kál muu ukedlamsituouú; mudu ked-
ankeigudidjik newinskeksidjik tçinumúk tçel me,
tsnik kisi-luudum-asultidjik muu umidjisultinouú
sk muu usamuugøltinouú eskw muu nebedikw
[Pölul.] Nigé kiskadjøltidjik eskabeduiditç ukel-
uuswókunum.

22 Töku uktçiképatin pøktugimadjul ulbedul,
telkimadjul muu wen uktagunuumumuouú uktulamín
negulé koguelu.

23 Tokui [uktçikepatin] wigumadji tsbusilidji kepitinuh, eladji : Eladjikw tabu kuskim-tulnaskun-idjik sumagunisku utulidénou Sesalisku, sk eluigunuk-tesinskuk-sidjik tesibou-oltidjik, sk tsbui-kuskim-tulnaskun-idjik tçinumuúk tenik nu-dji-pumag-dúdidjnl utkúdigunul, peskunaduk-tesadjjétç welagwu.

24 Ak ilslúkw weisisku ukekuabalenou Póln sk u-wultçadji-pumalenou Piliksék, tsen etli-gub-ulnolewitu.

25 Ak uktçiképatin teliwiiguk wigadigun-tçidju ; uls ns :

26 Klod Lásius ninu : Kíl mouikpumain gubul-nólewin, Piliks ; weskgelumúul.

27 Uls tçinun wedjususlus Leswibe-wiktuuk sk utçj-nebe-dasisók utçit négula ; ksdw nin pedji-widje-ukwik sumagunisk sk wedjusus-lúk-utp, tsen tilisíp keginus-duimk ulomke-wadju-ilinu.

28 Tokui mudu pawotumép 'nkudjidjidún kogué wedjimsimaditç, elslugup tsen tet mouit-pluudsks-ditkik eumidipu.

29 Ns wedjigup utçimsimkusin utçit kogué pibanim-timkéwé negumou utublu-dskun-umui-oku ; ksdw muné pegwodásigup 'npwokon, kusné kulpilskun.

30 Ksdw telinkuseiiv agunui-dumuimk Leswibák ukudsn-keigwol-snou, elkimk tsen eumun

sk teblumkik tsnik mesimádidjúl uktulimkún
tsn kəgué wedjip-kwodji-delum-sditq. Adiu.

31 Təkuu suməgunísk tsn telsumútg weswəlé-
didjúl Pəluł, sk ələlə-didjúl depkigu Antipletisku.

32 Wopk usidəlumədidji təsəbouəltidji uwidj-
əuolín Pəluł, negumou etli-apskwədsdjik skumə-
gunku.

33 Nəgula tsn tilisíp pedjədsditq Sesaliaku,
igunumuəsditq wiigədigu Gəbulnəluł, sk igəlé-
didjúl Pəluł.

34 Təkuu Gəbulnəl kiskitk wiigədigu, pəbə-
nimadji tsni tet tələuit ; sk kedjiátq utləəuilín
Səlisəsku,

35 Ulədjiksetultəs, əladjúl, tsn tilisíp tsnik
mesimskik pedjədsditq. Təkuu telkimadjul
uskuəməl-kusilín Helət ugəbulnəl-əwigwom-
umku.

CHAPTER 24.

TƏKUU kisi nənwəgunəsk mou'əspək uktəi-pəđ-
uliəs Ananeias nəskə-widjəuodji kisiguu, sk
tsn wen buutuswinu təluəsit Tətułus, tsn mesi-
madjúl Pəluł Gəbulnəl-əwiktugu.

2 Nə wigumútg Pəl, Tətułus bəktəimsimadjul,
teluət : Mədu məskák wontokədi wəđjuskədumək
kəl uktininku, sk pigwelkəl məskəgəl kəlułkəl
kəguəl wəđji-eli-uli-kiskəđji-əgəl nəgələ 'nku-

dun-emik-súgu, kil uktankwe-adimke-wéum; ;

3 Yaptgu sk 'msit nsdami welimsinumék mu-
iwolsúud iktuuk, mouikpumein Piliks :

4 Ksdu mudu mu kedui-tumε-ului medju, edam-
úl ukdjiksétuin kítčká, uktuls-dáskunum iktuugu.

5 Mudu kisi wedjigut ulé tçinum ubuski-
-eubuls-degen: etli-kamidú-duladji 'msit Les-
wibá 'msit nsdami usitkumuugu, sk etli-wundjewít
Naselinkewák utelkamkúumuou iktuugu.

6 Negum kwedji-εbulsdok uktçi-elasuudum-
-εgwom, sk ninén kεkwslúkutup sk kedui-ilsum-
kutup 'ntubluus-kunum-inou iktuugu.

7 Ksdu Lásius uktçi-képatin, pegisinkup sk
wedji-mulgi-apkwil-tçali-námudju.

8 Ak negum teblumásuni tsni mesims-dísuni
upedjidslinu, tsn kil éumun, kuksmén kil uli-
-pábsni-gemádúks sk tuliutçiktçidjidúks 'msit
ugulá kεguél tsnul ninén wedjimsinkudju.

9 Ak Leswibák [tsnik kskumultidjik] welide-
dumiditç, teluwedjik, nútné, teliák tsn teluwedju.

10 Nε Gubulnól kisi-matkwedui-adjul Pøul
ukelusilín, sk Pøl usáteguululadjul, telwet : Mudu
kedjidú kil kis tsabuunkuk nuudji-ilsuudegép neg-
ulá 'nkudun-emiksuugu, piama-uli-kiskadjei
'nmusigálsin.

11 Mudu depksdik kil ukudjidjidún pásuk kis
metlssuugunák elitkuudju-siép Salusalémk 'ntsls-
suudumnn.

12 Ak muu wedjigwikw uktçi-slesuudum-
-ogwómk 'nkudjuu-wegwís-muán wenu; kusné
'nteli-kami-duuudulén mimadjuinuugu, slesu-
dum-ogwomk kusné uktçigunku.

13 Ak muu kisi-luudumasultákw negulá kō-
guél tsnul nágé winagun-imiididjvl.

14 Ksduu pskeitulimúul wedji-tuli-slesúmk
nutçinagik unikskámuol ulá outi tsn negumou
teluwidumiiditç nousks-dumkewen: etlikt-lamsit-
umánn 'msit kōguwél tsnul tuli-wigásigul utplu-
dskun iktuuk, sk nigsnik-tçidjitege-winu iktuuk.

15 Ak weskdum adjiptçúidskun Niksksm-
-ewiktuk; stugé négumou elp teli-skábe-duuuditç,
abidjábémk utigán; sabewultidjik sk eluwewul-
tidjik utabidji-badinouu.

16 Ksduu metç néguls yaptçuu wedji-utigunssi
'nkisi-kōkwodjsduu 'ntulidswókunum Niksksm
ewiktuk ak elp tçinumuu-iktuuk.

17 Ns kulabis kiskskei-yisi-bunkuk pegisín
'npegisudúu aptçidimkewé neuaktuue-miksiikwu,
sk pegidunumad-imkewé.

18 Tōkuu tutçuu nsduu wenik Leswibák tsnik
wedjidsdjik Asiskv, wedjiidjik tsn etli-wokumá-
dasi uktçi-sls-suudum-ogwomku, mōgwé mouipua-
gwelúkw, sk mōgwe tegōdumuu sепенsgu.

19 Tsnik depksdik utimunoú kukskluk sk
'nmusimkúu, uktçidjiduuuditç kōgué muu nuus-
duuu.

20 Kusnê wégula nîgé enmuudidjik tulimaditg wedjidúdíslon pdsasudi 'ntinink.

21 Pssuk négula neuuktétçk tsn kskumiép us-
káluok mouitpludaks-ditkik, nedouéép, teluéeép,
Utçít abidjibemkewé nin wedji-ilsumím kiskúuk
kilouú uktinewoku.

22 Ns Piliks tsn kisi nuukul négula, edjigul-
-gimadji, mudu adji-ulik-tçidjidók negula outi :
eladji : Tsn Lásins uktçi-képitin upkásínk, tedø-
gum-adjødés kuudumø-dskunumuouú.

23 Ak metç telkimadjul tsnul etli-kepitin-ewil-
idjul utankweuolin Pølu, sk utusidelumén utal-
sumsilin, sk mçgwé utkuulslin wigumák umitu-
-gwoikuun, kusns utabøgün-umaguun.

24 Ns kisitkelugunák tsn Piliks pegisínk sk
Dlusila utebitemul tsn Leswipewáskw, Piliks wi-
gumadjul Pølu sk djiksetuadjul u-udjiagun-
-uudumaguun uktlamsituokun Sesu Guuli utinink
tulé.

25 Ns tsn tilisíp Pøl weskuútk (sabewudi) kø-
kwodjádskun, wetkuúlsudi, sk ilsudumúm tsn
keduwigák, Piliks nenkudesínk [teliwegwodssit].
Usitegpluladjul, eladjul : Upkotumkssi nîgedju :
tsn tilisíp tçenassién aptç wigumuultés.

26 Ns adjiptçuodok Pølu utigunumaguun su-
liwé kuulmén u-udji-usidelumén utçip-køtum-
-kssilín. Ns utçít adjisiouiu wigumadjul sk
weskuumadjul.

27 Kədu kis-təbui-buunkuk Pəlsus Pestus nə-puənəodjul Piliksul, ək Piliks teliktui-ulsəladji Leswibə, nəkuladjul Pəlul kulsəgupisilidjul.

TECAPTER 25.

NA Pestus igitə əlsúsud iktuk, kis nəsuəgunək elitkudjuət Salusalemku.

2 Təku moui-espək uktəipsəuliəs ək Leswibək moui-espətidjik winəgun-udum-əsədidjul Pestus-ul utət Pəlul.

3 Ədəmədidjul utuli-ulsəluənuə Pəlul utul-gimsin Salusalemku, ək kədwiətn-keigulədidjul utik unəbnou.

4 Kədu Pestus vsiteəulu-ladji, əladji : Pəl ankədasidə Sesalisku, ək nən liədəs nədəl wbuuk-təgu.

5 Aptə əladji : Kiləu tənik moueyók espətidjik nissə-widjəu-odúksunu ək 'məmadək wegulə təinuul, edúk pədədegedju.

6 Nə kisi nüksitə tegwəwadji piəmi-metləsu-guək, elnisəəsit Sesalisku. Nə wəpə əbsit ilsədəkənə kudpuədi, ək telkimadjul Pəlul upug-isu-dasilin.

7 Nə pəgisilnitə Leswibək tənik wədjidədjik Salusalemku, ouwi-buəui-dədjik, ək puəəweli-mulgi-winəənimədidjul Pəlul : tənu mu kisi-luədum-əsul-tiədigu.

8 Ak elp negum petkwolsusit, téluet : Muné kisi pdsduók Leswibák utubluðskun-umuoú, kusné uktçi-slsuðum-ogwom, kusné muné pdsduók uktçi-eligewit Sisul.

9 Ksdu Pestus mudu kedu-uláladji Leswibák, eladjul, Pölul ? Welidéðumun uktulit-kodjuén Selusalémk, ek slé kuðji-ilsuðasin néguis nuuskuluk ninu.

10 Tokuu Pöl et : Etli-kumi Sisul ilsuðskuné ukudpuðimn, ten tet depksdik 'ntuli-ilsuð-kusinn. Muné pdsduógik Leswibák, ten teliuliktidjidúun kilu.

11 Ksdu kisi pdsdegcán, kusné kisi tulsduón 'npugwodasin'npuokun, mu slústumu nunbun. Ksdu ouuné edúk mu telisnugul tsnu winagunimádidjul, me wen kisi igunumuugwi 'ntinin. Egsdu 'ntinin Sisul utilsuðumun.

12 Tokuu Pestus kisi mouagun-udumadul-tiiditç mouitplu-dsksdidjik, usitegululadjul Pölul, eladjul : ? Egsduun uktinin Sisul utilsuðumun. Sisulék liedúks.

13 Ns kisitkelu-gunák Aglips ten eligewitewit, ek Belnisi igsdjik Sesalisku u-uissgelumenoú Pestusul.

14 Ns ten kisi ethugsdumáiditç kskéiysugunák, Pestus agunui-dumuadjul Eligewilidjul utçit Pölul : eladjul, tçinum ek ulá, etlipisit lsplisuunku, tsnu Píliks nskuladjul kelsgupisilidjul :

15 Tsn pegisinép Salusalémk uktçipsduliásk sk Leswibák ussákm-smuók wedji-agunw-dumuidjik utinin, edamidjik 'ntunmadji-ilsuumsnu.

16 Ksdu nin usitegul-ulknubník: Lomkewák muu elintaws-gsáksdiikw utigunnumuonóu tsn wen unbunu eskw muu tsn mesimút sk tsnik mesimédidjul usidebugu-daduul-tiídigwu, sk usidélumut uputkwol-súsin utçit ns mesimtim-kewehn.

17 Tokuu tsn tilisíp négumou pedjidsdidék ulsu, muu nenksiuép, ksdu wopk ebssiép ilswdegem-kewé kuudpuði, sk telkimkup uls tçinun upugisudasin.

18 Ksdu tsn tilisíp kskumidsdidék mesimádidék, mögwé telip-kisi-duúdiup pásasudi telsmúk stugé kisi tulidssiép.

19 Ksdu wedji-pokwolsdibun pibanim-timkewél tsn teli-slssudum-sdidítç. Ak utçit wenók telwisibunók Sesusók 'nepkusunók tsnu Pøl telués umimadjilinu.

20 Ksdu mudu sswi-dedumabunn telsmugul pibanim-timkewél, pibanimkup ukuduulién Salusalémk, sk nádél ututçi-ilsudasin negulá koguwél.

21 Ksdu Pøl kisi igádoksap utinin utankodasin ututçi-ilsuukusin möiespék eligewít ukçi utininku, teblumkup utankodasin misokuu kisi ulgimadés Sisul emulítç.

22 Tokuu Aglips eladjul Pestusul: Nin kedui-

nudék ulé tçinumm. Eladjul: Sebœnuuk nuuduodúks.

23 Ns wopk pegisinkik Aglips sk Belnisi, moui-keluuusud iktuuk, piskwedæsdjik itul-agun-u-dummuk; sk uktçikepitinák sk tænik moui-espøltidjik uktçigunk; sk tæn tilisíp Pestus tebludegétç pegisulút Pølu.

24 Tokuu tuutçu Pestus et: Eligewít Aglips, sk kilou tæn tesiyók tçinummul-tiyók emuudiyók tæn emuudiegu, nemiyók uls tçinumm tæn wedji-moui-pedjidisdjik sk edamidjik Leswabák Salus-alemku, sk elp tænik emuudidjik uls, sk etlintou-údidjik, teluedjik, muu depkadinuúk umimadjin medju.

25 Kæduu tæn tilisíp wedjiduwép negum muné pegwodásikwsup 'npuokun, sk metç negum igadoksap utinin utuutçi-ilsumkusin mouiespék eligewit, telidedumép 'ntulgimanu.

26 Kæduu muu weskódumui tæn kœgué kedlewé utçit negumu 'ntwiikumuoón 'nsakumæmu. Ns utçit pegisúlk kuuskæluók, sk uptçiliú kil eligewit Aglips, kuulæmæn kis tœgumadjæ-adimk nuuskódumun kœgué 'nwiikumuoonu.

27 Mudu keluski-dedumép 'ntulgimæn kistedju, sk muu 'ntagunuúdumun tæn kœgué wedjimsi-mudju.

TEAPTER 26.

TOKU Aglips eladjul Pölul, usidelumúlk uk-tagunimsinu. Tokuu Pöl sábinskasit sk etliptuugwolsusit : et :

2 Telidedum nulein, (telidelusi 'nmouiulidasin,) eligewít Aglips, mudu kuksaluuk kíl wedjip-tugwolsusi kiskúuk, 'msít néguls tsnul Leswibák winagunimídidjulu.

3 Ak aptçiliú mudu kedjúl kíl kuuliktcidjidegén Leswibák tsn telintaws-daks-diiditç, sk tsnul 'msit pibsnimtimkewél tsnul Leswipe-wikutuk ekul. Ns utçít edamúl uldjasku ukdjiksetuinu.

4 Tsn telaiép wedjsdegémk nuatkweijanék, tsn tilisíp umskwés sumanék neuaktuune-miksiék Salusalemku, welik-tçidjidjik 'msit Leswibaku.

5 Tsnik kedjidjik wedjsdegémk umskwés pøktumkisk, eluidumas-ultiditç, nan 'npalusiewinu, sk 'ntulein stugé néguls elkasmkuuk 'ntsals-suudumskunum-inouú iktuuk tsnik bedjili-ulitetski-telsdaks-didjik.

6 Ak nigé kskumi sk ilsumímik mudu adjiptçuudu tsn køguæ Niksksm telimasunigu nuuçinák utigunumuonu.

7 Tsn metls-sunemiksiék tçel tsbuu etli-nenkum-lugøws-didjul Niksksmul depkák sk nsgwek, adjiptçuuduuditç elp umsinumunouu. Ns, eli-

gewít Aglip, utgít uls adjiptgúdskun wedjim-
sámk Leswip-ewiktugw.

8 † Kogwé tu wedji-tuli-dedumók muu kisi-
lam-sitasinúk Nikskem utabidjabelén nebuu-
dilidji.

9 Nin telidedumép smútq depkádiksop 'npw-
gweliatqkunsduu Sesus Naswetkewátq uwaissu-
num.

10 Ak kisi-tulsdegeép Salusalémk, sk pigwel-
kubuniik sabewultitkik pídjsluk-ubunák lepli-
sunku; ten kisiutqimsinumép alsúsudi uktq-
psduliás-ewiktuk; sk ten tilisíp nebedek, nin
welidédumép.

11 Ak siouwu kistewe-egubuniik 'msit alsu-
dum-ogwom iktuk, sk elugwol-kubuniik utslmi-
-msnou [Sesuu Guululu,] sk mudu lók wegei-
-tskubuniik, nadj-negubuniik misokuu píuwél
uktqigunul.

12 Ne utgít néguls elieép Damaskusku, kisiu-
tqim-sinumép alsúsudi, sk kinugwosudi mou-
iespék uktqipsduliasskigu :

13 Mioulsgwétq, O eligewit, etli-numaidú ou-
tigu wosogwék wasók wedjiák, adji-bektsték muu
enkude nagsitu, kiutogi-bektsték ému, sk ts-
nik widjeuúdjiku.

14 Tokuu ksimsskun-sdesultiék, nudák wen
etliuskumít, telimit Leswipewasimku, Sol, Sol,
† kogwé wedji-nadjinein. Meduék ukteso-gw-
wed-éskumun kiniskwegw.

15 Tokuu télueép: Sakumóu, ¿wenin kilu. Teluét: Nin Sesuu Guuli tsen kil nadjineinu.

16 Ksduu uunsgssi, utgibuuguui ukediktugu; mudu utgít ulá wedji-neyssi uktinin, 'nkiselnin 'nnókubemin uktinin; sk kuudji-witnisewiktumun tsenul nemiduunul, sk tsenul utgi-neysidés uktinink elmigunigu.

17 Utgusetouultés mimadjuinuú iktugu, sk uktugik-tesuun-miksidadju, tsen tet keduinulgimúul nigedju.

18 Kuulsmán ukpantaduón upukiguolu, sk kuudji-kiwonskelén négumou bəgunitpák, sk uktuli-kiwonskelén wosəgwék iktugu, sk kuudji-kiwonskelén mundú utalsúsuudimu, sk uktuli-kiwonskelén Nikskəmewiktuk: kuulsmán négumou umusinumunou utabiksiktasin uteluwe-wuudiwól, sk umouim-sinumunou utaligamuól 'msit tsenik wedji-kissadasul-tidjik usabewul-tinou, uktlamsituokun iktuk nin 'ntininku.

19 Tokuu tuitəu, σ eligewít Aglipa, muu elistuák tsen wedji-tulabul-gigwasi wəsgu.

20 Ksduu tumk agunu-duməgik ethəgdum-udidjik Damaskuskə, sk Salusalemkə, sk 'msit nsdsmi Leswibskik, sk uktugik-tesunemiksul-tidjik utinewokə, utapskwedəduunou uteluwe-wuudiwolu, sk ukiwonskidənou Nikskəmewiktuk, sk utulsduunou tsenul weliwedjiidigul apskwedədsəkun eluwe-wúud iktugu.

21 Utçit négula Leswabák kəkwalidjik uktçi-
-slasudum-ogwomku, sk kwedji-nebsidjik.

22 Kədu mudu wedjimsinun abogunumasuudi
Niskəm ewiktuuk, misəku kiskúuk kəkumi, etli-
-witisewiktuməgik aptçedjuultidjik sk meskilul-
tidjik, etli-tulimkik pəsuk tənul nigənik-tçidji-
tege-winugwik sk Moisók teluediswák ukudui-
-tuli-kiskadja-dasinu. [Nət nə.]

23 Tən Klistewit utunmadjódasin sk negum
utumskwesewín tən kedui-minuunsit, sk ukngi-
nuusduón negulə mımadjulinú wosogwegu, sk elp
uktugi tesunemiksilidji.

24 Nə Pəl teliptugwolsusitç, Pestus kesigou-
wét, teluét: Pəl, eluwewién! teli-piama-kinu-
dum-uksin eluwewəlsk.

25 Eladjul Pəl: Məgwé eluwéwiou, mouiespein
Pestus: kədu kelusi kedlewél keluswókunul, sk
tənul kəkwodji-ankidé-dasignl.

26 Mudu Eligewít weliktçidjidogul negulə kə-
guwél; tən usksluk adjı-mulgi-wistuu: mudu
kedlamsitum məgwe nəuktetçdinúuk negulə kəgu-
él wedji-mimw-gwodasinúuk uktinın: mudu nég-
ula məgwé etli-kisi-dasi-nuksunən kimudugu.

27 Eligewit Aglipə, ʃ kedlamsitadjik nigənik-
-tçidjtege-winúuk. Kedjuúl uktlamsitumun.

28 Tokuu Aglipə eladjul Pəlu: Suel kisəlin
'nklistewədjuinu!

29 Eladjul Pəl: Edámk Niskəm muu pəsuk

kil, kasdu 'msit tsnik etlidjiksetuidjik kiskuk
utloltinoú muu *suel*, kasdu *ansuma'* stugé nin,
pasuk wegulá uktçipiláskunnl.

30 Kisi tulwétç, wenskidadjik eligawít sk
gubulnól, sk Belnás, sk tsnik witpuultidjik.

31 Ak kisi 'lidsadjik kimuuduğu, agunwudum-
-adualtidjik, telimtuultidjik: Ulá tçinnum muu tel-
sdegeksup upugwodasin 'npuokun kusná uktçi-
-pálskunnl.

32 Tøkku Aglips eladjul Pestusul: Ut tçinnum
kisi apkwedasis, muu igslusíksubun Sisulúl util-
sumkuunn.

TECAPTER 27.

NA kisitpludasik 'ntulienén Itali iktuuk, igsls-
didji Pøul sk tsni uktugi kistedjú képitin telu-
isit Djulius, utslsusuú-dskunúmk, tsn etlikepi-
tinewít mouumadjik tsnik teluisuultidjik Augustus
usumagun-isumpmu.

2 Ns tebidsiék wendjúlkw tsn tulé mskumi-
geu teluisik Adlemítium, buusiék, keduli-tçadji-
-kaktegeék Esisku, tçinnum teluisit Alistalkus
widusminamut, Masidøniawétç ns, uktçigúnk
teluisik Tesaløneiks tulé.

3 Wopk økwsíék Seidunk, sk Djúlius welu-
adjul Pøul, sk usidelumadjul uttuliélín wigumshu,
uttutçi-ulødasilinu.

4 Na wedji-buusiék, tçadjigak-tegeék minigiú teluisik Seiphus; mudu ssu-m-igwed-muusiék.

5 Tan tilisíp kisi usu-kum-aiék uktçigum tan wedjuouú Silisiu sk Pampílin, okwasiék Meilaku, uktçigún Lísia iktuuk.

6 Alá képitin wedjidók wendjúlkw uktçigúnk teluisik Aleksandula tulé, tan keduuuliék Itali iktuuk, sk tebálinámut.

7 Na kakei-yisuguunák kegwoktegeek, sk wsgutç tetpsks-teskumék Neidus, mudu utçuusuu muu usidelumnamuk na pemigik-tçitçadji-gak-tegeék Klitu, tetpsgeiiu Salmónis.

8 Ak medui-siou-teskumék okwasiék maskumi-gau teluisik "Kelulikul kómil," wedjuouú uktçigún teluisik Lísia.

9 Na kisi kakei-yisu-guunák sk tan nigétç nenestouinák teli-slsktegemku, mudu suunewimk kakeikiskadjiák, Pól keginusduwadi:

10 Eladji: Tçinnumutút, nemidú ulá elsktegemkewé atçkunsdasidó sk kisksdumk igsdó, muu psuk wendjúlkw sk telipitkumásiku, suk elp metç kinu ukmimadju-okunum-inú.

11 Ksdw képitin adjiktlamsituwadjuul tánul al-susilidjuul, sk tánul wedaligamilitç wendjúlkw muu enkuude Póhlu.

12 Ak mudu kómi muu weli-gulul-tinúk utulibunsinouú neuktibugú, piama-puigwelkik telitpludumiiditç ubuusinouu, kuusmán utókwa-

noú Pinísk kisipkwodudidju, utulibuunsinoú na-
dél. Ns ulís komi Klit iktuuk, sk wedjiwolnék
sinuosoktunúuk sk kulabís utkusunúgn.

13 Ns tsn pekteesuk, nuuasuk, telidedumáitg
uumsinununuó tsn menwegedidju ouiokskigudidj-
ik, buusidjik, pemtçadji-gsktegedjik Klitku.

14 Ksduu muu pegidjenuuk meduas-muugwasik
utguuasun igák teluuisik Yulóklidun, wendjuúlk
edjigulsúk.

15 Tokuu wendjuúlkw mesnasik, mesi-kíkates-
kuk utguuasun, buuni-kíkadjø-dumék sk telipkø-
dji-namsiné.

16 Tokuu elnamsiné minigú teluuisik Klsds,
sk wsgutg kisi-alsudumék welibøtu.

17 Ak kisi natksduék, abøgun-umad-imkewél
eumáididjul, kegispilum-íiditg wendjuúlkw. Tokuu
nesudumék 'ntøkwod-esinenn, tøkuu nisegigéék,
sk teli-namsiné.

18 Ns telinituas-muugwasik, wopk sigulkksduék
medju.

19 Ak nesuguanék wedjipksøduék kunesuun
wendjuulkwé 'npátunou iktuug.

20 Ak tsn nsgøsi, kusnís kuløkøwétgk muu
nemiadjik kskei-yisuguanék, sk løk meduas-mu-
gwasik tsn teli-adjiptgu-duegyp nuustsnén kulabís
kskeidjigulsigék.

21 Ksduu kisip-kidji-sune-wultímk, Pol mis-
wék kskumæsít, eladji : Tçinunmutúut, depksdiksup

ou nē-
wolnēk

miditē
gudidj-

gwsik
ndjūlk

ikates-
elipkō-

Klads,

mkewél

Tōku

gigēék,

ksduék

unesun

gk mu

us-mu-

kulabís

ol mis-

sdiksnp

ukdjiksetuainou nino, sk muu kuudji-buisinou
Klitkū, sk muu tūli-puigweli-atgkūne-igokpūn, sk
tūli-puigweliksngs-dsgokpūn.

22 Ksdu nīgē edamulók kuulkwidjs-sultinou ;
mudu mē pksugēnuk kilou wen umimadjū-ók-
unūm ; pēsuk wendjūlkw pksugsdō.

23 Mudu utpūk Nikskm tēn wetaligemitē
'ntānin sk tēn elugwoúkw, utansalemūl kakūmil-
idjūl wedjuou émm.

24 Ak telimilidjūl : Muu wegwođssiu, Pōl, dep-
ksdik pktulēluuguu uskēluk Sisūlūlū, sk ankap-
tēn, Nikskm igunūmūsk 'msit tēn tesidjik widu-
smōkū.

25 Nē utgēt, tēinūmutūt, ulkwidjs-lūsultikw ;
mudu kedlamsitāk Nikskmū ukwiskadjān sn-
sums tēn telimīmk.

26 Ksdu depksdik pktōgwodesinenu nsdami
minigū.

27 Nē metlssuguunāk tēl neu kis telipkidji-
-slugwod-ōgwēék Edliatikuugu, matulotāk edūk
sktstpāk telidedūm-iiditē nsdami kweitēk utōk-
wsnou mēkūmigeu.

28 Kwedsmkēiiditē sk wedjiduiditē utshuin-
-skegu-nēsinū. Nē aptē nēkdjitēkēl igēditē sk
aptē kwedsmkēiiditē wedjiduiditē umtlssun-
-ssin tēil nēn.

29 Tōku nesudūmīiditē utō-gwodēsinou kūn-
dē-wiktuk, nē utgēt sedāmē wedjip-ksē-dūudi-

djöl newkul kulpisunnul ek kesi-pawotumiäditg wóbuu.

30 Tokuu ten tilisip matuloták kedui-buuns-duuditg wendjuúlkw, ek pskassaduuditg welibót stugé uskálk kedui-yutcip-kasa dauudidjöl kulpisunnul,

31 Pöl eladjöl kepitunnul ek sumagnisn : Néguls muu nenkeidsdikw wendjuulkuuduk, kilou ms kisusetouók.

32 Tokuu sumagnísk pesikpedá-didji sbsbi welibót iktuk wedji-gulds-k-pisul-tilidji, ek usidabum-äditg unisianu.

33 Ns pemsbuniák Pöl muunsamadji tesilítg ususduulin mitcip-tgewen ; eladji : Kiskúuk met-lsanguunák tgel neu eskibe-daks-dáyók, etlisun-ewul-tiyók, ek mögwé kogué weswsduók.

34 Kadu muunsamulók kuswsduuou mitcip-tgewen ; mudu uls utgít kuustogunuuou. Mudu ms 'nkudetg-dunúk musabún utgi-nisi-enuk kuudjewoku.

35 Kisitúluetg weswsdok pibunokun, muuwoladjöl Nikskamul usksluók 'msitu, segwiskibun-egadok, boktgi-midjisít.

36 Tokuu welkwidjs-luksultidjik 'msitu, ek elp négumou weswsduuditg mitcip-tgewen.

37 Ns ten tesiék mimadjuinúk wendjuulkuuduk tebultiék, tsbuu kuskim-tulnskuniek tgel luigun-úktesin-skuksiek tgel úsukum ns.

aiiditg

buuns-

elibót

kul-

Nég-

ou ms

bsbi

k usi-

tesilítg

k met-

lisun-

nitcip-

Mudu

i-enuk

uiwol-

kibun-

sk elp

ulkul-

k tgel

38 Ns kisadalultiiditg, nskpuds-duuditg wendjuúlkw, sk psksø-dúdidjúl kulumkul.

39 Ns wopk muu nenumiidikw mskumigeú; ksdu nemiduditg elmibugwék tgel pemsmkiák, tøkui telidedumiiditg kisipkwoduditg upitou-wínoun.

40 Tøkui kisi natks-duuditg kulpisuunul, bu-sidjik, sk apkws-ldidjúl koukwégunabil nemtegs-ldidjúl uktginsegigun utguusun iktuuk; tøkui nstskum-sktegedjik.

41 Ns igadjik tsn tet ssugédigul upsidunul, tøkui sorkwod-esinkik, uskélk tedamkwedésk; ksdu sedámk wedji-skwistøgwék teliksi-goutesiniiditg utkuuugu.

42 Tøkui sumagunísk telitpludumiiditg unebnouú kistedjun, kulsmán muu upøktgi-gøtilinu sk utuusi-muutilinu.

43 Ksdu ukeptinemuól welidétk ustouian Pøbul, wetkuladjautuls-dæks-dilín tsn telidedum-iidisn, telimadji tsn nedouigøl-tilidji, tumk upsaks-sidslinu, sk unstskumi-gøtilinu.

44 Ak øktugik ølt sakské iktuuk kekui-bultidjik, ølt kekui-bultididjúl tsnul piutógegul wendjuulkudugu; sk teli-mouiu-sedadjik mskumi-gegu.

CHAPTER 28.

NA kisiusedsditç kedjiduditç uls minigú utelwaisin Militi.

2 Ak mimadjuinúk lók welsli-námudjik ; utkusæðskædidjik æk weliusuæli-námudjik utçít tsen teli-kikpesák, æk tsen telitkægú.

3 Ns tsen Pól kisi nebadøgul puçwelkul kispadegul kumudjul, æk kisi kesegedjul, 'mteskum wedjinatkæsit buktewiktuk æk økski-dadesinkul Pólul upátunkú.

4 Ns mimadjuinúk nemisditç uls weisisul økskidalitç upátunkú, telimtuultidjik : Mismúitç edúk kedlewæ-iktuuk nuudji-nebsdegét uls tçinun, æk tilið wedjiuætát uktçigumúk meçç ksdú il-súðskun mu usidelumægul upumousilinu.

5 Tøkú Pól etli-mundesumadjul weisisul bukte-wiktuk, æk mægwe atçkuneaguçul.

6 Ksdú néçumou ænkæmædidjul, eskæbeduudiiditç umugwilinu kusnæ umuskuns-desilnín unbulninu. Ksdú kisipkidji-ænkæmæditç, æk nemidjul mu utatçkun-ødasilinu, apskwedæ-sultidjik, telwedjik : Nikskæm ns.

7 Ns uls tet mækumigúl ekul tsen ælsútk minigú utaligamul, tsen teluæisit Públius. Negum weliu-suæli-namut æk weli-nsduæ-linamut mi-søkú neu-guunák.

8 Ns Públius utçul elisilnidjul, epsimkægé

matunútc, sk muldewiktgamkewé. Tòku Pòl
piskwát tən emulítc, slesudumét, sk igadogul
upitun utininku, sk kisinseladjul.

9 Nə néguls kiskadjíék ap uktugik nə minigúk
tsnik kesi-nuguididjik pedjidəsdjik sk kisinsəl-
tidjik.

10 Tənik moui-puigwelik-pumidelum-inámudj-
ik, sk tən tilisip pəktum-kidsiék, wedji-abəgun-
um-uinámudjik tən koguwél pəwotumuuuđiegul.

11 Nə kulabís kisi nəsidjik depkunusedjik,
busiék, wendjuulkwəmek wendjuulkudúk tən
Abuksandulé telen, tən kisi-tulibuunsik ulé mini-
guugu, tən ukuugun-ugwosudim Kastul sk Poluks
nə.

12 Nə əkwáiek minigú teluúisik Seilekyúus
nenkeisék nəsuuguəsku.

13 Búsiék kiutə-gweigeék əkwəiék Lidjium-
ku, nə wopk pekteəsuuk wedjuuəsuuk, sk wopk
əkwəiék Piutəleiku.

14 Alé wədjikədjik widji-gudultidjik tsnik
ədami-námudjik nunkeidsən ulé tet eluigunuk-
-tesuguənék. Nə telidsiék Lomku, (Rəmku.)

15 Tòku tən tilisíp widji-gudultidjik slə
nuudumsəditc 'ntininén nuutəkwidsənén, pedjidəsdjik
əsuguuinamudjik misəku Apeipolum sk Nəsiskul
Ətli-nəkidəmkul. Tən tilisíp Pòl nəmiadjj, mu-
iəwoladjul Nikskəmul sk welkwidjəlsit.

16 Ak tən tilisíp igəiék Lomku képatin igədu-

adji kistedju képitunnul skumagun iktuuk etli-sl-susilidjul: ksdw Pəl usidélumút unuuktugádum-mun pasuk neuktedjilidjul sumagunisul tegweadji-didjul tsnnul ankweadjul.

17 Ns kisinsugunák Pəl mouiwigumadji Leswibís tsni moui-espəl-tilidji uls. Kisi-mou-idsadjik eladji: Utçkinetút, tiliís munís atçkuns-lugik mímadjuinuwn, sk mune atçkunsdu kwtçinák utublu-dskunumuou, metç okwtç igslimk 'nkistedjuinu Salusalemk Lomkewsk upitun-uokw.

18 Tsnik kisi tøkwi-madje-ibuník kedw-buns-libuník, mudw muu pegwodasiuép 'npuokw.

19 Ksdw tsn tilisíp pøkwojji-dedumidip Les-wibák 'ntelsuumsinu, ('ntapkwdsasinu,) edjelsdu-ép muu 'ntigedun 'ntinin u-udji-ilsudasin Sislegw. Tiliís muu kedwi-winagun-imsgik tsnik neuktuwe-miksiekw.

20 Ns utçít wedji-moukwi-mulók nennuulinou, sk nuuskuumulinou. Mudw utçít Islelék wedsbeksidjik utadjip-tçudskun-umuou, wedji-kulskupisi ut piskédskw.

21 Tøkwi elsidjul: Munís wedjimsinum-uegul wigádigunnul Leswipewagik utçít kál, kusná widji-gudaltidjik tsnik pedjidsadjik mouwen winagunimuluukw.

22 Ksdw pswotumuudiék 'ntudji-nudumunén kil vktinink tsn teli-dedumunu; mudw kedjidwék

negulá enkuudun-emiksúuk 'msít nsdani kenskulumudjik.

23 Tòkuu, keginuu-gwodum-iditq nsgwek tsen pigwelkik pedjidisdjik tsen tet etlugátk, tseni wedji-pakei-tulimadji sk wedji-witnise-wiktummadji Nikskam uteli-gewit-ewuudimku, sk wedjinsetuimadji Sesui Guuli iktuuk Mòis utubluu-dákonum iktuugu sk niganik-tcidjitege-winuu iktuugu, wedj-sdegémk eskitpúuk misòkuu welákw.

24 Ak sít kedlamsitum-udidjik keluswókunul, ksduu sít mógwé kedlam-situm-udiikw.

25 Tòkuu tsen tilisíp muu neuukté teli-dassul-tiidikw pòktumkidisdjik, kisi Pòl telimadji neuukté keluswokun. Wedji-uuli-nikskam welutcji-telimas-inigú kutcjinsku Tsaiók niganik-tcidjitege-winuók tsen elasunigu :

26 Liyú, negulá mimadjuinuugu ; tulimadúks tsen nuudumu-diyók, nuudum-udidoksop ksduu ms 'nsetum-udiuók : sk tsen enkaptum-udiyók, enkaptum-udiyók ksduu ms numidiuók.

27 Mudu negulá mimadjuinúuk ukwom-lsmu-nuól wigewigul, sk usituokunuwól muu weli-nuudum-udinugul, sk sebigwedisdjik kuusmán muu wedji-numi-dskadiikw upuki-guoku, sk kuusmán muu wedji-nuudum-udákw usitu-okun-uoku, sk kuusmán muu wedjin-setum-udiikw ukwomlsm-unuoku utcít ukiwonskidsnou sk 'nnusselsnu.

28 Ns utçit uktçidjidúkw Niksksm ušetógun elisbúutç uktugik tsuune-miksidjikn, sk négumou djiksetumuididék.

29 Ns kisi teluét néguks, pøktumkidædjik Les-wibék, sk wedji-pigweli-ædumad-ultidjik.

30 Kædui Pøl etlugátk tsbuui-buunkuk negum wendjigwomk tsn sbænkutkn; sk weswæladji 'msit tesilidji tsnæ pedjidslidji.

31 Etlipsedúnk Niksksm utelige-witæwudim, sk etli-kinuu-dumuodji Sæsuu Guuli iktuuk, sk mouwen wetkuulsgul.

etógun
gumou

ik Les-

negum
ji 'msit

wuudim,
uuk, sk

